

Európai Bizottság

VÁLOGATÁS A

Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból

2008 / 3
HU

Ezt a Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból összeállított válogatást a Vidéki Területek Megfigyelőközpontja teszi közzé.

Leader (Links between Actions for the Development of the Rural Economy, azaz „kapcsolat a vidéki gazdaságfejlesztési cselekvések között”) az Európai Bizottság által elindított közösségi kezdeményezés, amelyet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (F.3. csoport) koordinál. E kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió intézményeinek álláspontját.

Szerkesztőség: Vidéki Területek Európai Megfigyelőközpontja

Jogilag felelős személy: Josefine Loriz-Hoffmann, Európai Bizottság, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság, F.3. csoport, 130 rue de la Loi, B-1040 Brüsszel

Az **illusztrációkat** a helyi akciócsoportok bocsátották rendelkezésre

Ez a Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból összeállított válogatás az Európai Unió huszonkét hivatalos nyelvén jelenik meg, 43 600 példányban.

További információ: <http://ec.europa.eu/leaderplus>

© Európai Községek, 2008

A sokszorosítás a forrás megjelölésével engedélyezett.

A kézirat lezárva: 2007. december

Printed in Luxembourg

FEHÉR, KLÓRMENTES PAPIRRA NYOMTATVA

E kiadvány további példányainak megrendeléséhez

küldjön e-mailt az

AGRI-LEADERPLUS-PUBLICATIONS@ec.europa.eu

**e-mail címre, neve és címe pontos megadásával,
valamint az igényelt mennyiség és nyelvi változat megjelölésével.**

Az Európai Bizottság e kiadványa a Leader+ közösségi kezdeményezésről szóló információkhoz való hozzáférést hivatott segíteni. Célunk, hogy pontos és naprakész tájékoztatást nyújtsunk. Amennyiben felhívják figyelmünket az esetleges hibákra, azokat igyekszünk kijavítani. A Bizottság ugyanakkor nem vállal felelősséget az e kiadványban megjelenő információkért, különös tekintettel a bemutatott projektek pénzügyi adataira, illetve a kiadások támogathatóságára vonatkozó információkra. Ezúton kérjük olvasóinkat, hogy az adatok felhasználásakor a legnagyobb körültekintéssel járjanak el. Az adatok felhasználása saját felelősségre történik.

Válogatás a Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból

■ Bevezető	2	■ Írország	49
■ Ausztria	5	• Tanulópartnerek	
• Holzbau-Zukunft		• West Cork regionális márkája	
• Séta a fák koronái között		■ Olaszország	57
■ Belgium	13	• A taxibusz	
• Környezettudatosság-fejlesztés a táj értékeivel szemben		• Termelésilánc-projektek	
■ Dánia	17	■ Luxemburg	64
• Bevételek növelése a dán regionális kisüzemi élelmiszer-termelés területén		• Regionális fejlődés kulturális cserék révén	
■ Finnország	21	■ Hollandia	67
• Kinokisa – filmfesztivál és -verseny		• A csodálatos Wieringen	
• Zene a zsindelytetős templomban		• A Jikkemiene pékség	
■ Franciaország	28	■ Portugália	75
• Hűségkártya és tájékoztató kiadvány Monts du Lyonnais üzleteiről és szolgáltatásairól		• Geológiai megfigyelőközpont Canelasban	
• Az ízek és zamatok hete		■ Spanyolország	78
■ Németország	37	• Megállapodások és fenntartható agrárgyakorlatok támogatása	
• Az ezüstoffenyő védelme és a hozzáadott értékek		• Prepirineo területi múzeuma	
■ Görögország	41	■ Svédország	86
• Bortermelő egység		• Wision Ramkvilla	
• Termálvizek korszerűsítése		• Sós báránnyús – a helyi minőségi termékekben rejlő piaci vonzerő	
		■ Egyesült Királyság	94
		• A „Nyitott Templomok Hálózat” felfedezése	
		• Vállalkozó nők	

Bevezető

Mi a Leader+?

A Leader+ az Európai Közösség egyik kezdeményezése, amelynek célja az, hogy a vidéki közösségeket támogassa helyi térségük életminőségének és gazdasági jólétének javításában. A kezdeményezéshez társfinanszírozást biztosít az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap (EMOGA) Orientációs Részlege. A Leader+-t a Leader I és II előzte meg.

A Leader+ program a strukturális alap 2000-től 2006-ig tartó időszakában működik (de lehetővé teszi, hogy a projekteket 2008 végéig megvalósítsák), és célja az, hogy ösztönözze a vidéki szereplőket térségük hosszú távú lehetőségeinek felmérésére, valamint hogy ebben támogatást nyújtson az érintett szereplők számára. Arra törekszik, hogy bátorítsa a fenntartható fejlődést előmozdító olyan integrált, kiváló minőségű, eredeti stratégiák végrehajtását, amelyek a következőkre vonatkozó új módszerekkel való kísérletezés ösztönzésére jöttek létre:

- a természeti és kulturális örökség hangsúlyozása;
- a gazdasági környezet megerősítése és diverzifikálása a munkahelyteremtéshez való hozzájárulás érdekében;
- a közösség szervezőképességének javítása.

A 2004-es bővítés előtt 893 Leader+ helyi akciócsoport (HACS) működött Európában. Az EU-hoz 2004-től csatlakozó tagállamok közül néhányban már működnek helyi akciócsoportok egy Leader-típusú intézkedés alapján.

A Leader+-t négy alapvető téma köré szervezték:

- a természeti és kulturális erőforrások lehető legjobb kiaknázása, beleértve a Natura 2000 tájak értékének növelését is;
- az életminőség javítása a vidéki térségekben;
- a helyi termékek értékének növelése különösen a kistermelői egységek piacra jutásának kollektív intézkedések által történő megkönnyítésével;
- új know-how és új technológiák felhasználása a vidéki térségek termékeinek és szolgáltatásainak versenyképesebbé tételéhez.

Kérjük, látogasson el a <http://ec.europa.eu/leaderplus> honlapra a jogalapot és a Leader+-hoz rendelt költségvetést érintő bővebb tájékoztatásért.

Miért a legjobb gyakorlatok?

Ez a kiadvány a *Leader+ Magazine* kiegészítéseként szolgál, és célja, hogy kiemelve a Leader+ által finanszírozott helyi fejlesztési stratégiák végrehajtásának legsikeresebb példáit.

A Leader+ keretében a legjobb gyakorlatot értelemszerűen a „Leader-megközelítés” legsikeresebb megvalósításán keresztül lehet lemérni.

A Leader-megközelítést alkotó hét kritérium:

■ 1. Területalapú megközelítés

Ez egy adott térség sajátos helyzetén, erősségein és gyengeségein alapuló fejlesztési politika meghatározását jelenti. A Leader keretében e térség meglehetősen homogén helyi vidéki egység, amelyet belső társadalmi kohézió, közös történelem és hagyományok, közös identitástudat stb. jellemez. A területalapú megközelítéssel kapcsolatos tudatosság növekszik, ahogy a helyi térség ügyét legaktívabban felkaroló szereplők egyre inkább kezdik felismerni az endogén erőforrásoknak a fenntartható fejlődés elérésében betöltött jelentős szerepét. A helyi akciócsoportok szintjén a területalapú megközelítés hozzájárult a helyi szereplőknek a területtel való nagyobb mértékű azonosulásához.

■ 2. Az alulról építkező megközelítés

Ennek célja, hogy helyi szinten ösztönözze a részvételen alapuló döntéshozatalt a fejlesztési politikák valamennyi szempontja tekintetében. Célja a helyi szereplők bevonása, beleértve a közösség egészét, a gazdasági és társadalmi érdekcsoportokat, valamint az állami és magántulajdonban lévő intéz-

mények képviselőit. Az alulról építkező megközelítés két főbb tevékenységre épül, nevezetesen a „szervezésre” (a tevékenységek megkönnyítésére) és a helyi közösségek képzésére. Ez a megközelítés a program különböző szakaszaiban kerül alkalmazásra. A projekt szintjén lényeges, hogy a projektet a helyi szereplők kezdeményezzék, és konzultáljanak a lakosságnak az intézkedés által érintett tagjaival.

■ 3. A partnerségi megközelítés és a „helyi akciócsoport” (HACS)

A helyi akciócsoport köz- és magánjogi szereplők testülete, olyan társulás, amely meghatározza az adott Leader+-térseg fejlesztéséhez szükséges együttes stratégiát és helyi cselekvési tervet. A HACS a Leader-megközelítés egyik legeredetibb és leginkább stratégiai jellegzetessége. A szakemberek csapataival, döntéshozatali hatáskörrel és meglehetősen nagy költségvetéssel rendelkező helyi akciócsoport olyan új szerveződési modellt képvisel, amely jelentősen befolyásolja az érintett térség intézményi és politikai egyensúlyát.

A helyi akciócsoportok megfelelő mechanizmusokat alakítottak ki a részvételre, a tudatosság erősítésére és a helyi szereplők vidékfejlesztés érdekében történő összefogására. A feladatok és kötelezettségek partnerek (programozási hatóságok, helyi akciócsoportok és azok tagjai) közötti felosztásának egyértelműnek és átláthatónak kell lennie.

■ 4. Innováció

A Leader-konceptión és annak a terepen történő megvalósításán – ami önmagában is újításnak számít – túlmenően a kezdeményezés azt is megköveteli, hogy az intézkedések innovatívak legyenek. Ezek lehetnek a helyi erőforrásokat új módszerekkel kiaknázó intézkedések, a helyi fejlesztés szempontjából jelentős, de más fejlesztési politikák által nem érintett intézkedések, a vidéki térségek problémáira és gyengeségeire új válaszokat adó intézkedések, vagy olyan fellépések, amelyek új terméket, új eljárást, új szervezeti formákat vagy új piacot hoznak létre.

Az innováció szerepel a program pedagógiai és hálózati építési alkotóelemei között is, ideértve az információ eljuttatását a szereplők más olyan csoportjaihoz, amelyek ihletet kívánnak meríteni a máshol elért eredményekből, illetve közös projekteket akarnak végrehajtani.

■ 5. Integrált megközelítés

A helyi cselekvési tervben foglalt intézkedések és projektek összefüggő egészként kapcsolódnak egymáshoz és állnak összhangban egymással. Az integráció érintheti a valamely adott szektoron belül folytatott cselekvéseket, a program valamennyi intézkedését, az intézkedések egy sajátos csoportját, vagy legfőképp a térségben érintett különböző gazdasági, társadalmi, kulturális és környezetvédelmi szereplők és szektorok közötti kapcsolatot.

■ 6. Hálózati építés és a térségek közötti együttműködés

A vidékfejlesztési szakpolitikákról szóló információk cseréjének és áramlásának, valamint a helyes gyakorlatok, az innovatív stratégiák és intézkedések terjesztésének és átadásának megkönnyítésével a Leader-hálózat célja a helyi akciócsoportok elszigeteltségének korlátozása, továbbá az intézkedésekkel kapcsolatos információk és elemzések forrástárának megteremtése. A meglévő európai és nemzeti hálózati építés kiegészítésére néhány helyi akciócsoport spontán módon nem hivatalos hálózatokat hozott létre egymás között.

A Leader egy másik központi eleme a vidéki térségek közötti együttműködés. A térségek közötti együttműködés lehet transznacionális, de ugyanígy létrejöhet ugyanazon tagállam térségei között is (interterritoriális). A Leader+ keretében egyedi költségvetést rendelnek az együttműködési projektekhez (2. cselekvés).

■ 7. Helyi finanszírozás és irányítás

A finanszírozással és irányítással kapcsolatos döntéshozatali hatáskörök jó részének a helyi akciócsoportokra történő delegálása a Leader-megközelítés további fontos eleme. A helyi akciócsoportok autonómiájának foka azonban nagymértékben függ a tagállam sajátos szervezési módszerétől és intézményi keretétől.

Ebből következően ezt a kritériumot esetről esetre kell mérlegelni a különböző közigazgatási hátterek ismeretében.

A helyes és legjobb gyakorlatok összegyűjtésének és kiválasztásának módszertana

A Leader+ szakértők által támogatott *Contact Point*-ja éves gyakorisággal és a nemzeti hálózati egységek segítségével összegyűjti az EU Leader-projektjeinek keretében kialakított helyes gyakorlatokat, és kiválaszt néhányat ezek közül a Leader+ honlapjáról (<http://ec.europa.eu/leaderplus>) elérhető, helyes gyakorlatokat tartalmazó adatbázisba való felvételre.

A Leader+-ban végzett munka láthatóságának fokozása érdekében a Leader+ Megfigyelőközpont elhatározta, hogy az ebben az adatbázisban szereplő információt kiegészíti egy egyedi kiadvánnyal, amelynek címe „Válogatás a Leader+ keretében megvalósított legjobb gyakorlatokból”. Ez a kiadvány a legjobb gyakorlatokból készített harmadik összeállítás, és a 2007-es válogatáson alapul. A 21, illetve 25 legjobb gyakorlatot tartalmazó két első kiadványt korábban publikálták.

Az alkalmazott módszer a következő volt: először a *Contact Point* SWOT-analízist (Strengths/Weaknesses/Opportunities/Threats – Erősségek/Gyengeségek/Lehetőségek/Veszélyek) végzett a tagállamokban a helyes gyakorlat helyzetére vonatkozóan. A tagállamokban a fő partnerek e gyakorlat tekintetében a nemzeti hálózati egységek (NHE) voltak. Ezen elemzés eredménye azt mutatta, hogy a helyes gyakorlatok megtalálásának kritériumai mindenütt szorosan kapcsolódtak a hét Leader+-alkotóelemhez. A Leader+ Megfigyelőközpont két további európai kritériummal egészítette ki ezeket, amelyek a Leader+ európai jellegét hangsúlyozzák; e kritériumok a következők: átdadhatóság és fenntarthatóság.

A Leader+ Contact Point ezt követően példákat kezdett gyűjteni a tagállamokból. A „mértányos eredmény” elérése érdekében olyan megközelítést alkalmaztak, amely a Leader-megközelítéshez kapcsolódó tartalmi kritériumok mellett tekintettel van a tematikus sokféleségre, a projekt típusára és a földrajzi egyensúlyra is. Az alábbi 25 legjobb gyakorlatot a 2007. év 98 helyes gyakorlata közül választották ki, a koncepcionális, a tematikus és a földrajzi egyensúlyt is figyelembe véve.

Természetesen ez a harmadik válogatás sem kimerítő, tekintve, hogy egy éves gyakorisággal végrehajtott gyakorlat részét képezi, és már készülöben van a negyedik, egyben az utolsó kiadás.

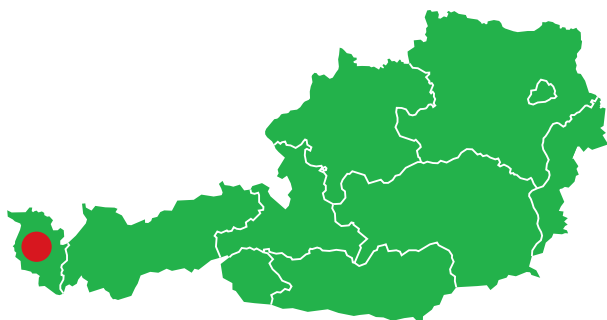

Holzbau-Zukunft

A projekt háttere

A vorarlbergi HACS az Alpok völgyei között szerveződött. A lakosok jelentős része ingázik, ami gátat szabott a térség fejlődésének. A nők foglalkoztatási lehetőségei korlátozottak, és a régióból hiányzik a megfelelő üzleti és egyéb infrastruktúra. Az érintetlen táj kulturális és természeti kincsei azonban számos fejlődési lehetőséget rejtnek a Leader+ program számára.

A HACS hét fő prioritási területet határozott meg, amelyek a régió természeti és kulturális erőforrásait állítják a középpontba. Ilyenek például az erdőség és a vizek természeti kincsei vagy a gasztronómiai hagyományok. A HACS további törekvése, hogy a közvetlen érdekek mögé nézve területközi együttműködést alakítson ki. A legfontosabb cél: megtanulni értékelni a környezetet mint az egyéni elégedettség forrását, és ezen túlmenően megalapozni és fejleszteni a regionális identitást és kreativitást. A HACS legfőbb küldetése, hogy az életminőséget fenntartva elősegítse a természeti és kulturális erőforrások üzleti szempontú, fenntartható kiaknázását a foglalkoztatás javítása érdekében.

Tények a térségről

- Népeség: 64 468 fő
- Terület: 1716 km²
- Népsűrűség: 38 fő/km²
- A települések száma: 51

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A HACS legfontosabb témája a „Találkozások a fával” címet kapta, tekintettel arra, hogy a térség legfőbb bevételi forrása a fa. Általánosságban elmondható, hogy az erdészeti munka lényeges téma, hiszen központi szerepet játszik a természet, a vizek és a mezőgazdaság védelmében. A projekt döntő szerepet játszott az ágazat életében, és erőteljes lendületet adott Vorarlberg fagazdálkodásának.

A projekt az iparágak közötti együttműködés serkentésével az alulról építkező megközelítést helyezte előtérbe. Számos résztvevőt fogott össze. A HACS a projekt megvitatására szakértői csoportot állított fel, melybe a faipari szakembereken kívül más (de az erdészeti projektekhez kapcsolódó) területek szakértőit is meghívta. A szakértők ezen csoportja így szélesebb körben tudta ütköztetni a nézőpontokat, a kölcsönös egyetértés szilárdabb platformját megteremtve.

A projekt számos innovatív aspektussal rendelkezett. Műhelymunka-központú oktatási moduljai korábban ismeretlenek voltak az ácsok szakképzésében, a képzési módszerek pedig a témák igen széles körét érintették. Új oktatási formák jelentek meg, amelyek nagyon népszerűnek bizonyultak (például az ipari tanulók egy része részképzés keretében külföldre látogathatott).

Nyilvánvaló, hogy a tapasztalatok más alpesi régióknak is átadhatók, ám ez nagyfokú személyes elkötelezettséget kíván. Az Interreg IIIB Alpine Space program NENA (network enterprise Alps) projektjének keretében a résztvevők folyamatosan arra törekednek, hogy az alpesi régiók egymás tapasztalataiból kölcsönösen meríthessenek.

Az ácsok szakképzési rendszere további modulokkal egészült ki. Az Interreg IIIB egyik projektjének részeként az oktatási modulokat nemzetközi szinten továbbfejlesztik, ami élénkíti az ipari tanulók tanulmányi csereprogramját. 2007-ben például az olasz Piemont és a franciaországi Lyon fiataljai vesznek részt nemzetközi csereprogramban, ami további hálózatiépítésre, valamint nyelvi és kulturális ismeretátadásra ad teret.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Kis- és középvállalkozások (KKV-k) egy kb. 110 ács mestert tömörítő csoportja felismerte, hogy egyre nehezebb új ipari tanulókat toborozni. Az ácsképzésre jelentkező fiatalok száma az utóbbi időben jelentősen csökkent. A kézművesek egyik ipartestülete ezért arra a következtetésre jutott, hogy javítani kell az ács mesterségről kialakított képet és a színvonalat annak érdekében, hogy a szektor minél több fiatal számára váljon vonzóvá.

Azt is felismerték, hogy a szakképzési rendszeren belül szilárdabb alapokra kell helyezni a szociális kompetenciát. A csoport ezért egy együttműködésen alapuló szakképzési program kidolgozása mellett határozott.

■ 2. A fő tevékenységek

A Holzbau-Zukunft a vorarlbergi faszerkezet-építő vállalkozások (KKV-k) és faipari beszállítók (faanyag-forgalmazók, erdőtulajdonosok, fűrészmalmok stb.) által működtetett, számos képzési modult magában foglaló, átfogó képzési program. A Leader+ a szakképzésen belül megvalósított, hárompilléres modell kialakításához nyújtott támogatást.

A közvetlen vállalati és szakiskolai képzésen túl az ipari tanulók a kézművesség és a szociális kompetencia területein sajátíthatnak el készségeket vagy fejleszthetik képességeiket. A képzési program moduljai három évre tagolódnak:

- Az első év az „ácsmesterség területén szerzett tapasztalatokat” előtérbe helyező projekthetekből áll. Mindez szakmai, elméleti téren, valamint a személyiségfejlesztés területén kínál vállalatokon átívelő // vállalatközi támogatást. Az első évet sikeresen záró tanulók egy hetet tölthetnek egy alpesi kunyhóban. Vezetői és kommunikációs trénerként őket ácsmesterek, főiskolai előadók és oktatók is kísérik. A hét fénypontja egy kanyontúra, amely növeli a csapatszellemet, és csodálatos élményeket kínál. Az első évben a fiatalok behatóan megismerik a szakma csínját-bínját. Munkájuk eredményét (szociális intézmények számára készített fatárgyakat) a projekthét végén áruba bocsátják, elárverezik vagy elajándékozzák.
- A második évben a szakképzés műhelymunkára épül. A tanulók egyhetes szakiskolai műhelymunkában vesznek részt, ahol önálló munkát végeznek, és különböző szektorokban alapkészségeket sajátítanak el.
- A harmadik évben az ipari tanulók különleges, innovatív képzésben részesülnek. Az „Auf der Walz neu” (az új úton) mottóval fémjelzett program keretében tíznapos, nemzetközi körútra indulnak, melynek során különböző faipari projekteket megtekintve és vállalatlátogatások alkalmával új tapasztalatokra és szakismeretekre tesznek szert.

A fent említett műhelymunkán túl további oktatási modulok is a szakképzés részét alkotják. Tíz, egyenként félnapos szemináriumra is sor kerül, melyek mindegyike más-más témát –

továbbképzéssel, épületfizikával és munkaerőképzéssel kapcsolatos kérdéseket – jár körbe.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A program első moduljában 51 vállalat 125 ipari tanulója vett részt. A szakiskolai és vállalati munka mellett a szakképzési rendszer speciális projektmunkákkal és készségfejlesztéssel egészült ki.

A projektnek köszönhetően az ipari tanulók a legmagasabb szintű képzésben részesülnek, ezáltal rendkívül motivált munkavállalókká válnak. Ez a projekt egésze során minőségi faipari munkák kivitelezését biztosítja. A Leader+ projekt határozottan hozzájárult a faipari szakterületekre jelentkező ipari tanulók számának növeléséhez. A szakképzés első évében a szakemberek száma 28-ról 43-ra emelkedett.

2006 decemberéig összesen legalább 500–600 ipari tanuló vett részt a képzésben.

■ 4. Problémák/tanulságok

Általánosságban véve a projekt problémamentesen zajlott. A térségek közötti együttműködés és hálózatépítés hozzájárult a regionális különbségek legyőzéséhez, és elősegítette a projekt eredményeinek elérését.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ hatalmas szerepet játszott a projekt megvalósításában. A HACS szakértői csoportja által figyelemmel kísért és megvitatott HACS-stratégia egyik kiindulópontja a „találkozások a fával” nevet kapta, melynél a HACS a minőség javításának elősegítését, valamint a helyi szinergiák és együttműködési lehetőségek meghatározását tűzte ki célul.

Ez a projekt érdemben kezelte a célul kitűzött faipari témát, és bebizonyította, hogy a gazdaság előmozdításának elengedhetetlen feltétele az imázsépítés és a szakképzés. A szakképzési program innovatív felépítésén keresztül emellett az oktatás és az egész ácsmesterség jóval vonzóbbá vált, ami növelte a szakképzett munkaerő számát és a foglalkoztatási lehetőségeket.

■ 6. Időtartam

A projekt 2001 szeptemberében indult, és 2006. február végén ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 570 475 EUR volt, ebből 285 237,50 EUR az EMOGA-tól és 285 237,50 EUR magánfinanszírozásból származott.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Entwicklungsverein
Natur- und Kulturerbe Vorarlberg

Kapcsolattartó: Franz Rüf
Cím: Alberschwende Hof 19, A-6861 Alberschwende

Telefon: (43-5579) 71 71-0
Fax: (43-5579) 71 71-71

E-mail: leader@leader-vlbg.at
Honlap: www.leader-vlbg.at

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve: Innung BgA

Kapcsolattartó: Flavia Hollburg
Cím: Wichnergasse 9, A-6800 Feldkirch

Telefon: (43-5522) 30 52 44
Fax: (43-5522) 30 51 09

E-mail: hollburg.flavia@wkv.at
Honlap: www.holzbauzukunft.at

Az illusztrációkat az Entwicklungsverein Natur- und Kulturerbe Vorarlberg HACS bocsátotta rendelkezésre.

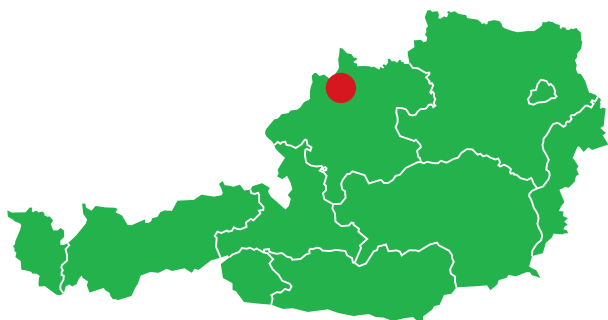

Séta a fák koronái között

A projekt háttere

A sauwaldi régió a Passau és a schlögeni Duna-kanyar felső-ausztriai oldalán, a Duna partján található. A cseh hegység lábánál fekvő terület tengerszint feletti magassága 250 méternél kezdődik (Duna) és igen hamar eléri a 900 méteres szintet (Haugstein). A sauwaldi régió nem zárt erdőterület, sokkal inkább alpesi karakter jellemzi, melyet hegyvidéki rétek és kicsi, fával borított területek tarkítanak.

A régió vidéki jellege olyan erősség, amelyet évekig tulajdonképpen gyengeségként tartottak számon. A vidéki gazdaság az egyre nagyobb minőségi követelményekkel mind inkább előtérbe kerül, (www.sauwalderdaepfel.at), habár néhány termék és szolgáltatás, mint például a Josko-ablakok, vagy a Schwarzmüller-tehergépkocsik és -utánfutók mára már nemzetközi hírnevet szereztek maguknak. Az üzleti panoráma egészében véve nagyon kicsi, két-három embert foglalkoztató cégekből áll össze.

Tények a térségről

- **Népesség:** 16 593 fő
- **Terület:** 238 km²
- **Népsűrűség:** 70 fő/km²
- **Települések száma:** 9

A régió fejlődésének célja és jövőképe a „XXI. század küszöbön álló szabadidőközpontja” jelmondatban fogalmazódik meg. A HACS nevéhez számos, ezen cél elérését elősegítő projekt megvalósítása fűződik (pl. olyan webhely üzemeltetése, amely felhívja az ide látogatók és a helybeliek figyelmét a régió különleges látványosságaira, és amely egyben a régió fejlesztését koordináló, egységes felületként is szolgál).

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt azt az erdőségekben rejlő, hatalmas, a helyi szabadidős célokat kiszolgáló potenciált használja ki, amely szorosan kapcsolódik magához a tájhoz és a területalapú megközelítéshez. Az erdős területek jelentős aránya (kb. 45 %), amelyet – az ipari települések és a szegényes infrastruktúra miatti alacsony potenciál folytán – hagyományosan a térség gyengeségének tartottak, az idegenforgalom fejlesztésével előnné kövacsolódott.

A HACS és Johann Schopf (a helyi mezőgazdasági termelő) között létrejött együttműködést a szerepek világos megosztása jellemezte. A HACS rendelkezett a szükséges irányító-tanácsadó szakértelemmel, valamint a lehetőségekkel kapcsolatos, a Leader+ által elérhető ismeretekkel. Johann Schopf csapata pedig megfelelő motivációval és készséggel állt a kezdeményezés mellé, akár saját tőkéjük kockáztatásával.

A projekt rendkívül innovatív jellegű, hiszen a fakoronák feletti séta új idegenforgalmi élményt kínál. A sétány a helybeli ácsok hagyományos kézműves technikáját felhasználó, innovatív faszerkezettel épült, ami nagymértékben növeli a régió hozzáadott értékét. Tekintettel arra, hogy a projekt új, hatalmas bevételi forrást nyújt a régió számára, az idegenforgalomhoz kapcsolódó vállalkozások szintén élvezhetik az általa biztosított előnyöket. A lakosság ismét hinni kezdett a gazdasági fellendülésben, és büszkeség tölti el őket a régióval kapcsolatban.

A hely növekvő népszerűsége a projekt és más intézmények stratégiai integrációját figyelembe vevő gondolatokat ösztönzött. Jelenleg mintegy négyszáz vállalkozás együttesen tanácskozik arról, hogy a régiót egységes idegenforgalmi területté alakítsák. Szerződéseket kötöttek a különböző idegenforgalmi szervezetek, vendéglátó-ipari vállalatok, szállodák és egyéb üzleti vállalkozások között.

A projekt elképzelései átnyúlnak más vidéki területekre is, és a bajor erdőségekben már van egy másik HACS is, amely egy újabb fakoronasétány megépítését tervezi. A sauwaldi HACS mindezt pozitívumként, nem pedig versenyhelyzetként értékeli. Lényeges szempont, hogy a két fakoronasétány között elég nagy a távolság (kb. 100 km), így mindkét helyszínen megfelelő számú látogatóra számíthat.

Gazdaságilag életképes projekt jött létre, ahol a régióban megtermelt haszon egészét visszaforgatják a fakoronasétány kar-

bantartásába, bővítésébe, valamint a célközönséghez intézett reklámkampányokba. A projektet különböző érdekcsoportok hozták létre, és tulajdonosa egy non-profit vállalkozás, a Fakorona Egyesület, amely a fenntartható fejlődés kritériumait szem előtt tartva jött létre.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A HACS speciális kutatócsoportokat állított fel 2000 végén – 2001 elején. Ezidő alatt a regionális vezető bemutatta a rendkívüli gyalogtúra-útvonal, a „Baumkronenweg” (Fakoronasétány) ötletét. Az elgondolás rövid ideig háttérbe szorult, míg nem Kopfing im Innkreis lakosságának egy csoportja Johann Schopf, egy helyi mezőgazdasági termelő vezetésével felismerte a projektben rejlő potenciált, és a megvalósítás konkrét tervével kereste fel a HACS-t.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt óriási Leader+ kezdeményezésnek számít, és a HACS regionális fejlesztési tervének egyik legfontosabb része volt. A projekt megvalósítását a helyi lakosok egy csoportja, többek között mezőgazdasági termelők, a polgármester, orvosok, tanárok, erdőkerülők, tanulók stb. közreműködése révén az alulról építkező megközelítés jellemezte.

A fakoronasétány megépítésére vonatkozó beruházás majdnem teljes egésze a régió belül maradt. A projekt helyi termékeket, helyi fát és helyi építőket vett igénybe. Két fő útvonal közül lehet választani: az egyik fiatal erdőkön vezet át mintegy 10 méterrel a talajszint fölött, a másik pedig 170 méter hosszú, és eléri a 24 méteres magasságot. A fakoronasétány olyan változatos elemekből áll, mint egy függőhíd, egy 60 méter hosszú „csúszda”, egy fából készült labirintus, két, szálláslehetőséget is kínáló „Tarzan-ház” (36 ággyal), egy rókabarlang, valamint az egyensúlyozás biztonságos gyakorlására kialakított helyek. Az erdő hangjainak felerősítésére kihangosító rendszer is működik.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A fakoronasétány átütő sikere már a megnyitás előtt észlelhető volt. Már az építkezés alatt látogatók ezrei tódultak az építési területre, és a projekt híre – annak igen korai szakaszától kezdve – szájról szájra terjedt. Miután ezt a folyamatot hazai

és külföldi médiatudósításokkal is kiegészítették, a fakoronasétány korai és kedvező reklámja biztosított volt.

A megnyitás után egy évvel a látogatók folyamatos érkezése 22 új munkahelyet (többek között a női munkavállalók számára megfelelő félállásokat) teremtett. A következő szezonban várhatóan tovább nő az újonnan létrehozott munkahelyek száma, mivel egyre nagyobb igény mutatkozik az idegenvezetés és a különleges csoportos túrák iránt. A projekt fő kezdeményezője, Johann Schopf immár idegenforgalmi vállalkozó, és mezőgazdasági terményeivel a fakoronasétány látogatóit vendégeli meg.

A projekt nagy népszerűségnek örvend mind a helyiek, mind a turisták körében. 2005 második felében már 162 000, 2006-ban pedig 200 000 (2007-ben több mint 200 000) látogatót számoltak. Az idegenforgalomból befolyt összeget a fakoronasétány bővítésére fordítják. A nyilvánvaló szórakoztatás mellett a fakoronasétány oktatási célokat is szolgál. A természetes csapások a fák biológiájáról, a különböző fatípusokról, azok gazdasági szerepéről, valamint az erdők életciklusairól nyújtanak ismereteket.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projektért és a megvalósításért felelős csoport rendkívül erős hatására a HACS emberfeletti erőfeszítéseket tett mind pénzügyi, mind adminisztratív szempontból. A program tervezése, megvalósítása, valamint kifizetése rekordidő alatt fejeződött be. Nem jelentkeztek problémák az engedélyeztetés területén sem, tekintettel arra, hiszen a projektet a regionális fejlesztési terv kulcsfontosságú elemeként tartották számon.

A projekt adminisztratív része a projekt nagyságából adódóan nagyon terjedelmesnek és kimerítőnek bizonyult, ami a projektdokumentumok késedelmes beadásához vezetett.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projektbe jelentős arányú magántőkét vontak be, különösen az idegenforgalom területén. A fakoronasétány azon felül, hogy izgalmas, érdekes és oktatási célokat is szolgál, munkahelyteremtő hatása mellett jelentős bevételi forrást is jelent a régió gazdasága számára.

A projekt hozzáadott értékének nagy részét a régió számára biztosították; a vonatkozó rendeletek alapján pedig a megtermelt hasznot a régió belül kell visszaforgatni. A projekt hatalmas közvetett hozzáadottérték-láncot teremtett, mely fel lendíti a régió gazdaságát.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 januárjában indult, és 2005. január végén ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 762 153 EUR, ebből 299 464 EUR az EMOGA-tól, 185 512 EUR állami finanszírozásból és 277 177 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Regionalverband Sauwald

Kapcsolattartó: Thomas Müller

Cím: St. Aegidi 10, A-4725 St. Aegidi

Telefon: (43-7717) 200 88

Fax: (43-7717) 735 54

E-mail: office@sauwald.at

Honlap: www.baumkronenweg.at
www.sauwald.at

Az illusztrációkat a Regionalverband Sauwald HACS bocsátotta rendelkezésre.

BELGIUM

Környezettudatosság-fejlesztés a táj értékeivel szemben

A projekt háttere

A HACS működési területe a Brabant és Hesbaye környéki, alacsony fekvésű, hordalékos fennsík, amelyet mezőgazdasági területek és zöldellő völgyek egyaránt jellemeznek. A városokat a Gette és a Dyle folyó szeli ketté. A házak többsége téglából és Gobertange-kőből épült.

A régió Brüsszel külvárosában, a flamand régió szomszédságában található. Az elmúlt két évtized alatt tekintélyes demográfiai változások következtek be, melyek során az egy főre jutó éves átlagjövedelem jelentősen megnövekedett, és az ingatlanok ára a magasba szökött. A vidéki térségek legfontosabb gazdasági tevékenysége továbbra is a mezőgazdaság, mely elsősorban a szántóföldi gazdálkodást jelenti.

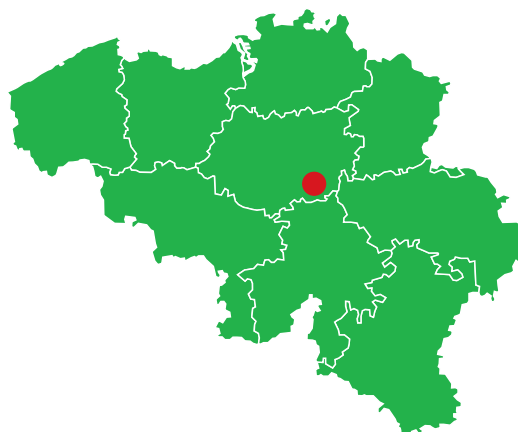
A HACS figyelmének középpontjában a természet és környezet, a kulturális örökség, az idegenforgalom és a helyi termékek állnak.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A jelen projekt központi eleme a területalapú megközelítés. A Canton de Jodoigne Brüsszelhez való közelsége miatt idővel elveszítette identitását, és álmos lakóövezetté vált. Az urbanizáció jelentősen veszélyezteti a környező tájat, az új építkezések és a mezőgazdasági módszerek között pedig éles ellentétek húzódnak. Ez a fajta fejlődés az eredeti vidéki lakosság távozásához és az ún. „új vidéki” lakosságnak a régióba tele-

Tények a térségről

- **Népesség:** 39 028 fő
- **Terület:** 270 km²
- **Népsűrűség:** 144 fő/km²
- **A települések száma:** 6

püléséhez vezet. A projekt ezekre a problémákra keresett megoldást úgy, hogy nemcsak a táj fokozatos pusztulásának kérdését vetette fel, hanem a vidék kohéziójára és fejlesztésére irányuló törekvésekre is megoldást kínált. A projekt lehetővé tette, hogy a helyi közösségek azonosuljanak a helyi térségekkel, és részt vegyenek azok fejlődésében.

A HACS tárgyalásokat folytatott a helyi érdekelt felekkel a projekt kidolgozásáról és a tervek elkészítéséről. A projekt cselekvéseinek megvalósítására és széles körben való terjesztésére támogatásfelüyleti bizottságot hoztak létre. A bizottság tagjai a legkülönbözőbb területekről képviselték magukat; megtalálhatók közöttük a helyi hatóságok, a tájvidék kérdéseiben érdekelt egyének, a térség hat önkormányzata, környezetvédelmi szervezetek építészmérnökei, mezőgazdasági termelők stb.

A projekt az alulról építkező megközelítést is figyelembe vette azáltal, hogy meghívta a vidékgazdálkodásban érdekelt feleket a támogatásfelüyleti bizottság tagjai közé. A táj örökségének kérdéseivel kapcsolatos információcseré érdekében rendszeres megbeszéléseket szerveztek a helyi tanácsokkal, valamint jelentősen fejlesztették a kommunikációs kapcsolatokat is. A helyi lakosságot tájékoztatták a projektről; a tanulmány eredményeit pedig széles körben ismertetni fogják.

A projekt a hat érintett közösség számára nagyon innovatív jellegű volt. A módszertan és annak alkalmazása is innovatívnak bizonyult Vallónia számára, a régió Területrendezési Igazgatósága pedig kimagasló figyelemmel kíséri a projekt elképzeléseit és eredményeit.

A projekt a térség vizuális felfogására épült, amely önmagában is integrált megközelítést jelent. A táj a múlt emlékeinek és a jelen fejlődésének védelmezőjeként az összes tevékenység és ágazat szerves részét képezi. Számítalan lehetőséget biztosított az egyéb, a régióban megvalósuló cselekvések összekapco-

lására, különös tekintettel azokra, amelyek a helyi HACS-stratégiához (pl. a természethez, a kultúrához és a mezőgazdasághoz) köthetők.

A HACS személyes és cserekapcsolatokat hívott életre a többi, a belga Vallóniában található HACS-csal, emellett transznacionális együttműködésre lépett egy francia HACS-csal is. A helyi idegenvezetők képzésére irányuló tevékenységek, valamint az iskolás gyerekeknek készített, a területek megismerését célzó, interaktív oktatási anyagok fejlesztése révén mindez hozzájárul a területalapú megközelítés terén végzett munka széles körben való terjesztéséhez. A tájmegfigyelés középpontba állításával pedig további kapcsolatokat is életre hívtak.

A projekt gazdasági fenntarthatósága elsősorban a regionális és helyi hatóságok által biztosított, a nyomon követő kezdeményezésekre irányuló támogatásokhoz kapcsolódik. Még érdekesebb egy olyan tájmegfigyelő-központ létrehozása, amely referenciát és jó gyakorlati példákat nyújt az önkormányzatoknak saját problémáik kezelésére. Az építés alatt álló megfigyelőközpont a francia–belga határon működő HACS-okkal való közreműködés eredménye. A cél a Leader+ által támogatott első megközelítés folytatása, valamint annak a Canton de Jodoigne egész tájvidékét felölelő, fenntartható perspektíván belüli megteremtése.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A Leader+ tájékoztató kampányát követően az Action Environment Beauchevain (AEB) nevű szervezet előterjesztette a táj kérdéseivel kapcsolatos projekt elképzeléseit. Az elképzelés egy, a HACS egész területét figyelembe vevő projekt megvalósítására vonatkozott.

A projekt célkitűzései: a tájvidék örökségének értékeivel szemben megmutatkozó környezettudatosság növelése; az élő környezet iránt tanúsított, fokozott figyelem szükségességének bemutatása; valamint az egész régió imázsának növelése. Ezért a tájfejlesztés ellenőrzésére a projekt a legjobb gyakorlatokat fogja meghonosítani. Közvetlen kapcsolatot alakít ki a HACs stratégiájával, amelynek három alappillére: a kultúra, a természet és a mezőgazdaság.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt négy főbb szakaszból épül fel. Az első szakasz 2004 márciusa és 2005 februárja közé esett, amikor a projekt technikai feltételeit és referenciapontjait határozták meg. 2005 és 2006 márciusa között egy külső tanácsadó cég készített tanulmányt. 2006 márciusától 2007 szeptemberéig megvalósult a tájjal kapcsolatos program; és 2007 szeptemberétől az elért eredmények széles körű ismertetése áll a tervek középpontjában.

A legfőbb tanulmány a táj, a múlt dinamizmusának és a jövő lehetséges irányvonalainak elemzését és értékelését taglalta. A tanulmány kettős eredményt hozott. Először is javaslatok születtek a tájtervezésre és -gazdálkodásra vonatkozóan; másodszor pedig számos olyan esettanulmány látott napvilágot, amelyek részletesen és konkrét példákon keresztül mutatták be magát a programot.

A megvalósított eredményekről vándorkiállítás segítségével tájékoztatnak majd. A kiállítás a HACs-regió különböző területein megvalósított projektek végeredményéről ad majd számot, és célja, hogy növeljék a helyi lakosság a táj értékeivel szemben tanúsított környezettudatosságot. Az eredmények a táj öröksége megőrzésének szükségességét és lehetséges módjait is hivatottak bemutatni.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A főbb, a régióra valószínűleg nagy hatást gyakorló eredmények az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- A tájértékelés eredményeit a tanulmányban levont következtetések tartalmazzák, melyek a régió tájvidékeinek különbözőségét bemutató, területi feltérképezésen keresztül jelennek meg. A táj vonzerejét a térképen

feltüntetett öt színekategória hivatott bemutatni. Az eredmények ábrázolásának ezen módja, a problémás területek egyértelmű azonosítása megkönnyíti a helyi lakosság számára az összefüggések felismerését. A térképek alapján a helyi emberek között eszmecsere alakult ki.

- A tanulmány vidékgazdálkodási javaslatokat tartalmaz az önkormányzatok és a helyi lakosság számára.
- Tizenhét esettanulmány készült, amelyek a regionális tájvidékre vonatkozó kérdéseket tárgyalják. A tanulmányok gyakorlati példákon keresztül, valamint a gazdálkodás megfelelő eszközeinek bemutatásával világítottak rá a problémákra és azok lehetséges megoldásaira. Az esettanulmányokat fényképek, térképek, szakmai megjegyzések és referenciák tették színesebbé. Mind a hat, a HACs területében megtalálható közigazgatási területre vonatkozóan három esettanulmányt választottak ki, amelyeket ismertettek a különböző közigazgatási területekkel.

A projekt eredményeinek legnagyobb hatásaként az önkormányzatoknak a tanácskozási és tárgyalási folyamatokban tanúsított, egyre erőteljesebb részvétele figyelhető meg. Ez a támogatásfelügyeleti bizottságon és a közigazgatási területek által szervezett, a tanulmányok eredményeit bemutatni hivatott megbeszéléseken keresztül valósult meg.

A program befejeztével néhány önkormányzat további érdeklődést mutatott a projekt iránt, különös tekintettel az esettanulmányokra, illetve szolgálatkészségüket fejezték ki néhány területrendezési és egyéb cselekvési kérdés megoldásával kapcsolatban.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt egyik legnagyobb nehézségét a közigazgatási területek a megfigyelési és tárgyalási folyamatban való, kiegyensúlyozott részvételének megtartása jelentette. Egyedi kérdések is felmerültek a következőkkel kapcsolatban: az élő környezet részét képező táj minősége és az önkormányzatok különböző gazdálkodási eszközei; a tanulmány átfogó jellege, tekintettel arra, hogy csak hat közigazgatási területet érintett, ezért néhányan nem értékelték relevánsnak; valamint a területrendezési terv néhány közigazgatási területen tapasztalt rövid távú jellege.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt legnagyobb értékét a kapcsolódó kérdésekkel foglalkozó, regionális munka lehetősége jelentette. A tapasztalatok és projektek a közösségek fontos ügyeivé válhattak, hiszen a helyi lakosság a táj közös örökségén keresztül azonosíthatja önmagát, miközben a fejlődés ugyanazon szintjén áll.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 márciusában indult, és 2008 júniusában ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 70 000 EUR, ebből 31 500 EUR az EMOGA-tól, 31 500 EUR állami finanszírozásból és 7000 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Culturalité en Hesbaye Brabançonne

Kapcsolattartó:

Marie Langhendries/Erik Cuypers

Cím: Grand Place 1, B-1370 Jodoigne

Telefon: (32-10) 24 17 19

Fax: (32-10) 81 59 67

E-mail: culturalite@skynet.be

Az illusztrációkat a Culturalité en Hesbaye Brabançonne és a Cooparch-R-U HACS bocsátotta rendelkezésre.

Bevételek növelése a dán regionális kisüzemi élelmiszer-termelés területén

A projekt háttere

A Sønderjylland HACS Dánia délnyugati sarkában, a német határ közelében található. Népesége csökkenőben van, és a régió gazdasági növekedése Dánia többi részéhez képest lassú. A munkanélküliségi ráta csökken, jelenleg a lakosság 4%-a él munka nélkül. A helyi lakosság nagy része (10%) közvetlenül a mezőgazdaságban helyezkedett el, és számos egyéb üzleti vállalkozás is (pl. élelmiszer-termelés, kézműipar stb.) a mezőgazdasághoz kapcsolódik.

A helyi HACS-stratégia négy fő területet helyez előtérbe: a helyi élelmiszer-termelést, a bioenergiát, a fenntartható turizmust és a településfejlesztést.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt a területalapú megközelítést állította középpontba, hiszen a részt vevő HACS-ok a helyi élelmiszerek fontosságát mint a vidéki fejlődés nélkülözhetetlen elemét hangsúlyozták. Minden Leader+ térségnek megvan a maga helyi élelmiszer-termelői hálózata, és ezek a hálózatok a közös marketing- és hálózatépítési tevékenységeket helyezték előtérbe. A projekt olyan új kezdeményezés, amely országos szintű tudást és együttműködést eredményez majd.

A HACS- és a partnerségi megközelítés a projekt egésze alatt érvényesült. A partnerek mindegyike (a HACS-ok és a helyi termelői hálózat) a projektet a jövőbeli fejlődés és döntéshozatal alapkövének tekinti, amely az élelmiszer-termelői hálózatok régiókon átnyúló együttműködésére ösztönöz.

Tények a térségről

- **Népeség: 57 567 fő**
- **Terület: 1860 km²**
- **Népsűrűség: 35 fő/km²**
- **A települések száma: 8**

A projekt innovatív jellege magában a partnerségben mutatkozott meg. A kulcsfontosságú szereplők aktív bevonása biztosítja, hogy a termelők tevékenysége nagyban hozzájárul a fenntartható jövő kialakításához.

A projekt a Leader-hálózatépítés eredménye, amely a dán HACs-ok aktív együttműködése és összehangolása nélkül nem valósulhatott volna meg. A HACs-ok és a termelői hálózatok rendszeres találkozókat szerveznek a közelmúlt fejleményeinek és kérdéseinek megvitatására. A megbeszélések és a hálózat nélkülözhetetlen szerepet töltenek be az ismeretek helyi termelők közötti cseréje, valamint a kölcsönös együttműködés szempontjából.

A projekt hasonló, kisüzemi élelmiszer-termelést támogató térségekben is meghonosítható. A projekt második szakasza jelenleg előkészület alatt áll, és a helyi régiók kísérleti tevékenységeire, valamint a kisüzemi élelmiszer-termelői hálózatok közötti együttműködés jogi szerkezetének kialakítására fog összpontosítani.

A projekt fenntartható marad, tekintettel arra, hogy az üzleti bevételek növelésének különböző útját hivatott megtalálni. A projekt eredményeit minden, a kisüzemi élelmiszer-termeléssel kapcsolatos üzleti tevékenység iránt érdeklődő is megismerheti majd.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A Sønderjylland HACs egyik legfőbb célkitűzése a magas színvonalú kisüzemi élelmiszer-termelés lehetőségeinek kiakná-

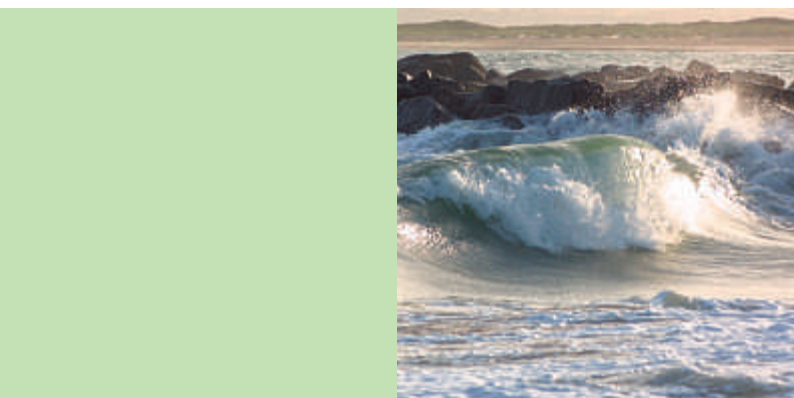
zása. A HACs komoly lépéseket tett a téma megvalósításának támogatása érdekében.

A dán élelmiszer-termelők országos Leader+ hálózata 2002-ben alakult. A hálózat célja az országsszerte megtalálható kisüzemi élelmiszer-termelők közötti információcsere elősegítése és az együttműködés fejlesztése volt. A hálózat a tagok és a tevékenységek reklámozását, valamint a tapasztalatok kölcsönös megosztását helyezte a középpontba. Hiányoztak azonban a jövőtervezéssel és a hosszú távú tevékenységekkel kapcsolatos ismeretek, ezért a projektet számos élelmiszer-termelő örömmel fogadta. Az ország hat Leader+ csoportja olyan közös kezdeményezést javasolt, amely felmérte a kisüzemi élelmiszer-termelők igényeit. A kezdeményezés célkitűzése, hogy fenntartható munkamódszertani javaslatokat tegyen a nemzeti hálózathoz tartozó, kisüzemi termelők számára.

A Vifu, a kisüzemi élelmiszer-termelők képzésére és oktatására szakosodott szervezet vállalta a projektszervező szerepét. A kisüzemi élelmiszer-termelők újonnan létrejött hálózata, a Sønderjyske Madglaeder töltötte be a sønderjyllandi projekt-partner szerepét.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt különböző kutatásokat és tanulmányokat folytatott, többek között, az alábbi területeken: a meglévő statisztikai anyagok (pl. a szektor gazdasági állapotának) elemzése, az élelmiszer-termelőknek kiküldött kérdőívek eredményeinek elemzése (45 termelő válaszolt a termelők igényeit felmérő kérdésekre), valamint az élelmiszer-termelők szükségleteit és igényeit felmérő, közvetlen válaszadáson alapuló interjúk.

A projekt középső szakaszában a projekt támogató Vifu szemináriumot szervezett a termelők számára, hogy egyeztessenek a kutatásra választ adó lehetséges nyomon követési stratégiákról. A 70 résztvevős szeminárium új elképzelések bevezetésével, valamint az élelmiszer-termelők által közösen megteendő lépésekkel zárult.

A projekt második szakasza kezdett formát ölteni, és a helyi hálózatok megerősítését célzó, kísérleti cselekvések elindítása mellett a formálisabb, országos élelmiszer-termelői hálózatok létrehozásának szükségességét fogalmazta meg. A kísérleti cselekvések tartalmazták a marketingre, értékesítésre, irányításra, internetes vásárlásra stb. vonatkozó terveket. Ezeket a javaslatokat a termelők részvételével megtartott, utolsó szeminárium alkalmával fogadják majd el. A projektet még nem véglegesítették, ezért még nem minden tevékenység zárult le.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt első szakaszában folytatott vizsgálatok a sønderjyllandi élelmiszer-termelők igényeinek sajátosan jellegzetes, regionális elemzésével foglalkoztak. Az átfogó projekt kulcsfontosságú szempontokat nyújtott a döntéshozatalhoz, és elősegítette a regionális fejlesztési tervek fontossági sorrendjének felállítását a kisüzemi élelmiszer-termelők számára.

A projekt második szakaszának tervei további, a régióban megvalósítandó kísérleti tevékenységeket tartalmaznak; bár ezeket a terveket még nem erősítették meg.

■ 4. Problémák/tanulságok

A Vifu és a részt vevő HACs-ok irányítócsoportha biztosította, hogy a projekttevékenységek összhangban vannak a helyi

érdekekkel és a termelők szükségleteivel. Általánosságban véve a projekt nagy érdeklődést váltott ki, különösen a mezőgazdasági szektorban.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt a HACs-ok és kisüzemi élelmiszer-termelői hálózatok közötti együttműködés egyedülálló példája. Az érintett területeken működő HACs-ok és az élelmiszer-termelők között létrejött partnerség kialakítása biztosította a Leader megközelítés meglétét, azaz minden résztvevő hozzáadott értéket teremtett a projekt számára, amely a HACs-ok kezdeményezése nélkül nem valósulhatott volna meg.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 szeptemberében indult, és 2006 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 150 700, ebből 66 700 EUR az EMOGA-tól és 84 000 EUR állami finanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Sønderjylland

Kapcsolattartó: Karsten Hagel Jensen
Cím: Kongevej 57, DK-6270 Toender

Telefon: (45) 74 72 86 05

Fax: (45) 74 72 81 39

E-mail: karsten@leadersja.dk

Honlap: www.leadersja.dk

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve: Vifu

Kapcsolattartó: Louise Hansen
Cím: Nupark 51, DK-7500 Holstebro

Telefon: (45) 96 12 76 22

E-mail: lh@vifu.net

Honlap: www.vifu.net

Az illusztrációkat a Sønderjylland HACS bocsátotta rendelkezésre.

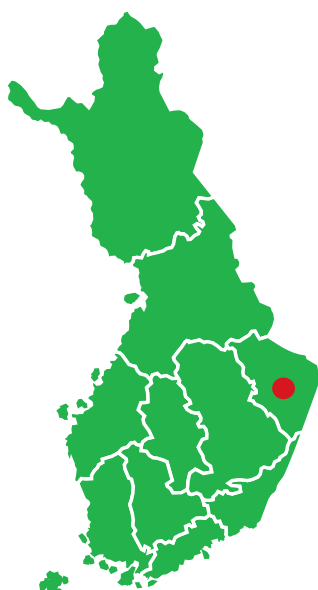
FINNORSZÁG

Kinokisa – filmfesztivál és -verseny

A projekt háttere

A Joensuun régió Finnország keleti részében található. A Leader-térség az észak-karéliai Joensuu városát öleli körül. Annak ellenére, hogy a város nem a Leader+ régió része, hatását érezteti a környező vidéki területeken is: a változatos tájak a városközei és a távoli vidéki területeket ötvözik egymással. A Joensuun HACS egyik legfontosabb feladatának a város és a távoli vidéki területek harmonikus együttműködését szolgáló kommunikációs kapcsolatok fejlesztését tartotta.

A HACS legfőbb célkitűzéseinek egyike, hogy tisztában legyen a helyi lakosságot érintő kérdésekkel, és ezek a kérdések szerepet kapjanak a vidékfejlesztési stratégiában. A HACS a régió életminőségének javítását, valamint a térségben új munkahelyeket teremtő, kisüzemi vállalkozások fejlesztését helyezte figyelmé középpontjába.

Tények a térségről

- **Népesség:** 53 000 fő
- **Terület:** 5692 km²
- **Népsűrűség:** 9 fő/km²
- **A települések száma:** 7

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt a területalapú megközelítést helyezte előtérbe, mivel sikeres együttműködést alakított ki a régió iskolái és főiskolái között, valamint arra ösztönözte ezeket az intézményeket, hogy vállaljanak szerepet a régió fejlesztésében. A projekt lehetőséget teremtett Outokumpu lakossága számára, hogy látogatást tegyen a helyi főiskolán, találkozzon az ott dolgozókkal, és megfigyelhesse a diákok munkáját. A fesztivál új tevékenységeket hozott az önkormányzat területére, ami új gazdasági aktivitáshoz vezetett.

A projekt hangsúlyt fektet az alulról építkező megközelítésre, hiszen a projekt szükségességét a helyi főiskola egyik tanára fogalmazta meg. A tevékenységeket maguk a diákok dolgozzák ki és valósítják meg, miközben a helyi közösség is aktív szerepet kap.

A projekt innovatív karakterét az adta, hogy a fiatal filmkészítők számára semmilyen hasonló fesztivált vagy versenyt nem rendeztek a régióban. Hasonló jellegű eseményt általában a szakma számára rendeznek, ezért egyedülálló elgondolásnak számított, hogy a fesztivált a diákok és a helyi közösség javára szervezték.

A projekt hálózátépítési lehetőségei igen erősnek bizonyultak, hiszen a filmverseny Finnország más főiskoláinak bevonásával zajlott, lehetőséget biztosítva a diákok közötti tapasztalatcsere-re. A projekt során a csoport szoros kapcsolatot alakított ki Angliával is.

A projekt határozottan fenntarthatónak tűnik, hiszen története során, a 2002 és 2005 közötti időszakban, összesen négy alkalommal rendeztek fesztivált a Leader+ segítsége és támogatása mellett. A 2006-os fesztivál már más támogatói forrásokat is elnyert, és a törekvések szerint a jövőben évi rendszerességgel megismétlődik.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt ötlete az outokumpui Észak-karéliai Főiskola (North Karelia College) néhány diákjában egy, az audiovizuális ismereteket oktató tanárnővel, Eija Petterberggel folytatott munkamegbeszélés során született. Petterberg tanárnő felismerte, hogy nem létezett olyan fesztivál vagy egyéb rendezvény, ahol

a finn diákok és fiatal filmkészítők találkozhattak volna egymással, rövidfilmeket készíthettek, osztozhattak a munkában és a tapasztalatok terén, és ahol tanácsot kaphattak volna a szakmabeliektől. A tanárnő úgy érezte, hogy a más főiskolákkal történő tapasztalatcsere jótékony hatással és sok tanulsággal szolgált volna a diákok számára.

Outokumpu központjában van egy régi, használaton kívüli bánya. A bánya látogathatóvá tétele, valamint az idegenforgalom fejlesztése érdekében már korábban is folyt itt munka (pl. az egyik csarnokot felújították, amely nyáron színházként üzemel). Világossá vált azonban, hogy új ötletekre és tevékenységekre van szükség annak érdekében, hogy a bánya kihasználtóságát gazdaságilag fenntartható módon növeljék. A projekt kihasználta a bánya nyújtotta lehetőségeket, és a filmfesztivál egy részének ezen a helyen adott otthont.

A főiskola kapuit a város lakossága előtt is megnyitották, hiszen a helyiek, valamint a főiskolai dolgozók és diákok között nem állt fenn szoros kapcsolat.

■ 2. A fő tevékenységek

A legfőbb projekttevékenység a filmfesztivál és -verseny megszervezése és lebonyolítása volt.

A projekt keretén belül rendezett fesztiválra 2002 és 2005 között minden tavasszal került sor. A fesztivált minden évben 3–4 naposra tervezték, és a finn főiskolások rövidfilmversenye is a rendezvény részét képezte. A versenyre 30–70 film nevezett, melyeket nyilvános vetítésen tekinthetett meg a közönség.

A fesztivál alatt a szakma ismert személyiségei (pl. híres rendezők, producerek és tanárok) is tartottak nyilvános előadásokat. Különböző műhelyek és zeneklubok álltak a diákok rendelkezésére; a közönség pedig remekül szórakozott. A fesztivált minden évben a legjobb filmeket jutalmazó díjátadó ünnepség zárta, ahol a zsűri tagjai személyesen mondták el véleményüket a versenyben részt vevő fiatal filmeseknek.

A fesztivál honlapja is elkészült, és a rendezvényről a televízió és a helyi rádiók is tudósítottak.

A fesztiválok legfőbb színhelyéül a város központjában található régi bánya és a helyi mozi szolgált. A rendezvényeket az észak-karéliai főiskola diákjai szervezték, az irányítást pedig Petterberg tanárnő és egy producer vállalta magára.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A fesztivál mind helyi, mind országos szinten nagy publicitást kapott. A projekt során a fiatal filmesek rengeteg tudásra és tapasztalatra tettek szert, és fontos szerződéseket is kötöttek. A fesztivál alatti hálózatépítés további filmek készítéséhez vezetett, és a diákok számára új munkahelyek születtek.

2005 után új szervezet, a Kinokulttuuri ry (mozikultúra-szövetség) alakult meg azzal a céllal, hogy az elkövetkezendő években magára vállalja a fesztivál megrendezését.

■ 4. Problémák/tanulságok

A különböző forrásokból származó pénzek közös adminisztrációja, valamint a projekt magánfinanszírozásból származó összegének előteremtése nehézséget jelentett. Tekintettel arra, hogy a projektet egy közjogi szervezet (a főiskola) valósította meg, a főiskola saját hozzájárulását az állami finanszírozás részének tekintették. Ez csökkentette a Leader+ támogatás összegét a Finnországban érvényes 80%-os állami finanszírozási limit és a 20%-os magánfinanszírozási hozzájárulás miatt. Ezt a problémát az önkéntes munka és a fesztivál magántámogatóinak a segítségével oldották meg.

A projekt során az is kiderült, hogy a helyi reklám éppen olyan fontos, mint az országos. Lényeges volt hangsúlyozni és megerősíteni a projekttel szembeni helyi tudatosságot annak érdekében, hogy a projekt végül elnyerje a helyi közösség támogatását és részvételét.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A hozzáadott érték abban rejlik, hogy nem sok program támogatott volna hasonló jellegű projektet. Az új fesztiválok bevezetése és megszervezése gyakran éveket vesz igénybe, a Leader+ innovatív jellege pedig lehetővé tette a projekt jóval gyorsabb megvalósítását. A fesztiválok óriási sikert arattak nemcsak a diákok, de az egész helyi közösség körében is.

■ 6. Időtartam

A projekt 2002 márciusában indult, és 2005 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 50 120 EUR, ebből 14 948 EUR az EMOGA-tól, 25 148 EUR állami finanszírozásból és 10 024 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Joensuun Seudun Leader Ry

Kapcsolattartó: Mari Voutilainen

Cím: Siltakatu 18, FI-80100 Joensuu

Telefon: (358-13) 610 00 20

Fax: (358-13) 610 00 21

E-mail: joensuu.leader@pp.inet.fi

Honlap: www.joensuu-leader.net

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:

North Karelia College, Outokumpu

Kapcsolattartó: Eija Petterberg

Cím: Lammenkatu 18, FI-83500 Outokumpu

Telefon: (358-50) 502 03 27

Fax: (358-13) 244 39 39

E-mail: eija.petterberg@pkky.fi

Honlap: www.pkky.fi/resource.phx/pkky/English.htm

Az illusztrációkat a Joensuun Seudun Leader Ry HACS bocsátotta rendelkezésre.

FINNORSZÁG

Zene a zsindeletetős templomban

A projekt háttere

A Keskipiste Leader+ Nivala Haapajärvi és Siikalatva körzetében található. A Finnország északi területén elhelyezkedő vidéket sík szántóföldek jellemzik. A történelem során a települések a régiót átszelő Kala, Pyhä és a Siika folyó folyásvonalát követték.

A térségben elsősorban alapvető mezőgazdasági termelés folyik. Bár a népesség korösszetétele fiatalnak mondható, a régiót kedvezőtlen, kifelé irányuló migráció jellemzi. A régió legnagyobb kihívását a vidéki ipar változatossá tétele jelenti.

A Keskipiste Leader+ program célkitűzése a régió gazdasági, társadalmi és kulturális életének fejlesztése, ezáltal a régió életminőségének javítása. A HACs a vállalkozások elindításának támogatását, a gazdasági eredmények javítását, valamint a helyi együttműködés és kölcsönhatások fokozását tűzte ki célul annak érdekében, hogy a régió számos vonzó különlegességgel és szolgáltatással szolgáljon.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt ötlete a helybéliektől származik, akik, az alulról építkező megközelítés kiváló példáját nyújtva, komoly szerepet vállaltak a koncertek megszervezésében és lebonyolításában. A Musiikkia Paanukirkossa ry nevű szervezet kimondottan abból a célból alakult, hogy megteremtse a komolyzenei koncertek hagyományát. A koncertek a helyi közösség és az önkormányzat teljes támogatását élvezték.

Tények a térségről

- Népesség: 48 000 fő
- Terület: 10 400 km²
- Népsűrűség: 5 fő/km²
- A települések száma: 10

MUSIIKKIA **PAANUKIRKOSSA**
11.-13.7.2008 Musiikkijuhla Kärnämaalla

A projekt innovatív jellegű eseményt hozott a térség életébe. Népszerűsítette a komolyzenét, hiszen ehhez mérhető fesztivált korábban soha nem rendeztek a HACS-régióban.

A hálózatépítés és az együttműködés fontos szerepet kapott a projekt egészében, és a marketingtevékenységet a közeli szervezetekkel/rendezvényekkel (pl. népzenei fesztiválokkal, operaestekkel stb.) együtt végezték. Az együttműködéshez tartoztak a különböző brosúrákban megjelent hirdetések, valamint a rendezvény profilját népszerűsítő magazinok és hírlapságok más térségekben történő terjesztése is.

A projekt alapötlete könnyen meghonosítható más, hasonló térségekben is. Maga a tény, hogy a koncerteket (az akusztika és a csodálatos épület miatt) egy zsindeletetős templomban rendezték, különleges értékkel bír, és fontos lenne hasonlóan egyedi helyszínt találni az ilyen jellegű programok számára.

A projekt az előre látható jövő miatt fenntartható. Elnyerte további szervezetek anyagi támogatását, ezáltal a program immár éves rendszerességgel megrendezhető.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Kärnämaaki az Ostrobothnia északi részén található Nivala-Haapajärvi körzet 3000 lakosú, kicsi, de aktív települése.

Kärnämaaki első templomát 1765-ben építették a falu legszebb részén. A templom hamarosan túl kicsinek bizonyult, állapota romlott, míg végül 1841-ben lerombolták.

Helyette új, modern, faszervezetű templomot építettek, melyet 2004-ben fejeztek be. A régi templom helye közelében épített faszervezetű, zsindeletetős imaház egyedülálló a maga nemében. Az építés során a XVIII. század hagyományos építészeti módszereit alkalmazták. A templomot nemzetközi szintű érdeklődés övezte, és a faszervezetű épület jelentős idegenforgalmi látványossággá vált. A templomról bővebb információ az alábbi webhelyen található: www.paanukirkko.fi/english.htm

A helyi lakosság néhány tagjának (pl. a nyugalmazott lelkésznek, zenekaroknak stb.) az az ötlete támadt, hogy a kiváló akusztika miatt érdemes koncerteket szervezni a templomban. Így a projekt alap gondolata, hogy a helyi közösség és a környező területek vezető művészeinek bevonásával koncerteket szerveznek és rendeznek a templomban. A Musiikkia Paanukirkossa ry (zene a zsindeletetős templomban) szervezet töltötte be a projekt támogató szerepét, és ők vállalták a koncertek megszervezését. Mind az önkormányzat, mind a helyi lakosság aktívan közreműködött a szervezet munkájában annak érdekében, hogy kihangsúlyozzák a kultúra fontosságát, és koncerteket rendezzenek a templomban.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt célkitűzése az volt, hogy a komolyzenét elvigye a térségbe. Ennek érdekében 2005. július 8. és 10. között öt koncertet szerveztek a zsindegyetemes templomban (Paanukirkko) megrendezett komolyzenei fesztivál keretein belül. A program számos komolyzenei művet tartalmazott, melyek előadói a környékbeli és Finnország egyéb vidékeiről érkező művészek voltak.

A rendezvényekről brosrák, poszterek, hirdetések, internetes oldalak tájékoztattak, hírük pedig emellett szájról szájra terjedt, és átlagosan 70 fő hallgatta meg az egyes koncerteket (a látogatók összlétszáma pedig elérte a 350-et).

A Leader+ a támogatás 80%-át vállalta magára, mellyel hozzájárult a művészek költségei és a tiszteletdíjak, az utazási költségek, az eszközbérlet, a közlekedés, a kommunikációs költségek stb. kiegyenlítéséhez. A projekt két finn, a komolyzenét támogató szervezet révén magánfinanszírozásban is részesült, emellett jelentős önkéntes munka segítette a megvalósítást.

Az események gyakorlati megszervezését a vezető művészek és a helyi önkéntesek vállalták magukra, és rengeteg egyéni hozzájárulás is fontos szerepet játszott a koncertek zavartalan lebonyolításában.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A koncert sikerének köszönhetően a konkrét eredményt a fesztivál 2006-os újbóli megrendezése, valamint az elkövetkező évekre tervezett további koncertek jelentik. A koncertekből a helyi vállalkozások is profitáltak, és a térség egésze rengeteg reklámozott mind a helyi, mind az országos médiában.

A fesztivál a régió idegenforgalmának javát is szolgálta, és a projekt reklámja más rendezvényeket is támogatott. Az esemény óriási sikert aratott, és a helyi lakosság elégedettségét bizonyítja az évenként megrendezendő rendezvény iránt megmutatkozó igény. A szervezet a projekt folytatása mellett döntött, melynek anyagi alapjait a megyei közigazgatás, a kulturális alapok, a szponzorok, valamint a jegyeladásból származó bevételek adják.

■ 4. Problémák/tanulságok

A fesztivál 2005-ös megrendezése nem a legjobb időpontban történt egy másik, a közelben zajló, nagy és népszerű rendezvény miatt. Következésképpen a második évben a szervezet a fesztivál egy későbbi, júliusi megrendezése mellett döntött.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ támogatása kiváló eszközt jelentett az új rendezvény alapjainak megteremtéséhez, és a Leader+ jelentős mértékben hozzájárult az első fesztivál anyagi hátteréhez.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 februárjában indult, és 2005 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 37 633 EUR, ebből 13 960,5 EUR az EMOGA-tól, 13 960,5 EUR állami finanszírozásból és 9712 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Keskipiste-Leader ry

Kapcsolattartó: Marjo Lindholm

Cím: Pajatie, 5 FI-85500 Nivala

Telefon: (358-8) 44 31 05

Fax: (358-8) 44 31 06

E-mail: marjo.lindholm@keskipisteleader.fi

Honlap: www.keskipisteleader.fi

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:

Musiikkia Paanukirkossa ry (Kärsämäki)

Kapcsolattartó: Hanna Kosonen

Cím: Alakiventie 3 B 21, FI-00920 Helsinki

Telefon: (358-40) 528 48 76

E-mail: hanna.kosonen@luukku.com

Honlap: www.musiikkiapaanukirkossa.fi

Az illusztrációkat a Keskipiste-Leader ry HACS bocsátotta rendelkezésre.

FRANCIAORSZÁG

Hűségkártya és tájékoztató kiadvány Monts du Lyonnais üzleteiről és szolgáltatásairól

A projekt háttere

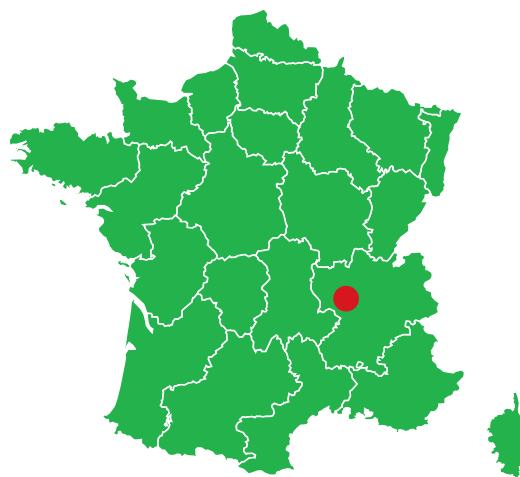
A Monts du Lyonnais HACS a Lyontól és Saint Etienne-től 40 km-re fekvő hegyvidéki régióban található. A hegyes tájat 400–900 méter magas hegycsúcsok és mély, a vízmosságok által életre hívott medrek díszítik.

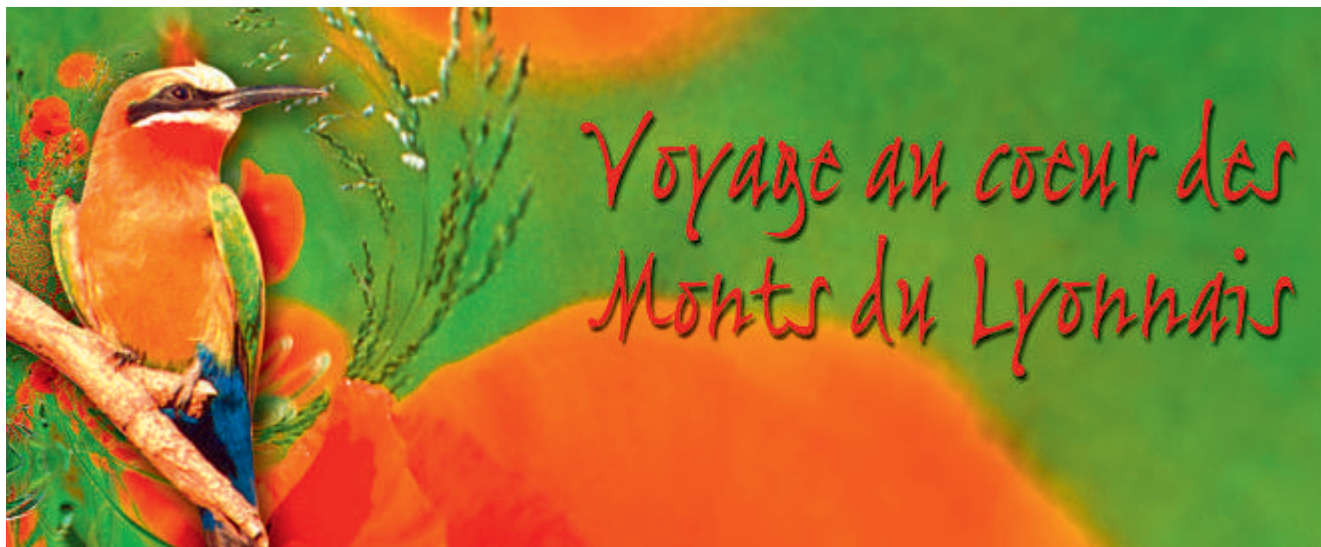
A gazdaság alapját a mezőgazdaság, a kézműipar és az ipar adja. Nehézséget jelent a közigazgatási megosztottság és a városok közelsége, ami hozzájárult a földterületek árának emelkedéséhez. A térségre jellemző termékek és szolgáltatások között megtaláljuk az alábbiakat: piros gyümölcsök, sajtok, füstölt/pácolt húsok, nemezkalapok, gyújtógyertyák gépjárművekhez, bútorok, mezőgazdasági élelmiszerek feldolgozása, lábbelik és bőrmegmunkálás.

A HACS célkitűzései a következőket foglalják magukba: a vidéki foglalkoztatottság fenntartása, az élet minősége, a környezet minősége, valamint a virágzó gazdaság megteremtése. Ez magával vonzza a régiós identitás fejlődését, valamint a helyi termékek promócióját és piaci értékesítését.

Tények a térségről

- **Népesség: 36 000 fő**
- **Terület: 418 km²**
- **Népsűrűség: 80 fő/km²**
- **A települések száma: 34**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt teljes egészében a terület strukturális gyengeségeire épült, így közvetlenül a területalapú megközelítéshez kapcsolódik. A két nagyváros közelsége fenyegetőleg hatott azon vidéki kis üzletek és szolgáltatások életben maradására, amelyek létfontosságú szerepet játszanak a helyi közösségek mindennapi életében, identitásában és fejlődésében. A projekt ezen problémák megoldását keresve segítette a régió egészét támogató intézkedéseket.

A partnerségi megközelítés a projekt lényeges eleme volt. A magánszereplők hálózata, a francia Regionális Gazdasági Strukturával Foglalkozó Szervezet (OSER), valamint a Leader+ tervező bizottsága köz- és magánszereplők bevonásával erőteljesen növelte a HACS kapacitását a projekt megvalósításában.

A projekt az új hűségrendszernek köszönhetően rendkívül innovatívnak bizonyult. A rendszer szorosan kapcsolódik a Leader+ megközelítéshez, és a promóciós módszerek, valamint a vidéken található helyi vállalatok bevonása révén sikeresnek bizonyult. A projekt innovatív jellegét a rendszer kiterjedése is megerősítette, hiszen három közigazgatási területet,

öt különböző kézműipari csoportot és néhány kereskedelmi szervezetet magában foglaló, széles vidéki területet fed le. Mindez országos szinten is egyedülállónak nevezhető.

A projekt az integrált megközelítést két szinten jeleníti meg. Először is az OSER aktív szerepet játszott a HACS tervező bizottságában, ami garantálta a projekt és a HACS-stratégia által megvalósított, egyéb cselekvések között létrejövő kapcsolatok lehetőségét. Másodsorban a projekt sikere a különböző kereskedelmi és kézműipari vállalkozások, valamint a különböző területi és földrajzi elemek megfelelő integrációjának köszönhető. A projekt jelmondata („együtt erősebbek vagyunk”) rendkívül integráló hatással bírt.

A projekt által életre hívott hűségkártyarendszer továbbra is sikeres, és a környező közösségekben is megvetette lábát. Ez a fenntartható kezdeményezés nagyon hamar megmutatkozott a helyi lakosok, valamint kereskedők és kézművesek vásárlási szokásaiban. A Leader+ támogatást nyújtott a rendszer fenntarthatóságának biztosításában, ami jelentős mértékben hozzájárult a projekt sikeréhez. Tervek a 2006–2007-es időszakra: az elektronikus chipkártya-rendszer továbbfejlesztése, újabb szolgáltatások biztosítása az ügyfelek részére, valamint a kommunikáció és az innovatív cselekvések erőteljesebb tétele.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A Monts du Lyonnais HACS-régió kézművesiparának fejlődését két nagyváros, Lyons és Saint Etienne közelsége nehezíti. Ezért a projekt feladata, hogy a helyi gazdaság versenyképességét e két, kiemelkedő vonzerővel rendelkező kereskedelmi központ jelenléte ellenére is fenntartsa és támogassa.

A projekt támogató szerepét a francia Regionális Gazdasági Struktúrával Foglalkozó Szervezet (OSER) töltötte be. A helyi projekt megvalósítása érdekében öt, kétszázharminc kereskedőt és kisiparost képviselő szervezet vett részt a munkában. Az OSER a HACS tervező bizottságának a tagja, ami lehetővé tette, hogy a projektet összevonják a Monts du Lyonnais régió egyéb cselekvéseivel is.

Rendkívül szükségesnek tartották, hogy a régió termékei a helyi üzleteken és szolgáltatásokon keresztül mindenhol eljussanak. A projekt a marketingtevékenység és a hűségkártyarendszer segítségével sikeres kapcsolatot épített ki az árusítóhelyek és a helyi termékek között.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt fő feladatai a hűségkártya létrehozásához kapcsolódtak; ebbe a körbe tartozott többek között: a fogyasztók hűségét díjazó csekk-könyv, a kártyát népszerűsítő információs kampány, valamint a régió üzleteit és szolgáltatásait bemutató tájékoztató kiadvány megjelentetése.

A szolgáltatásokról szóló kiadvány célja, hogy tájékoztassa a helyi lakosságot a Monts du Lyonnais régióban található üzletekről és szolgáltatásokról. A kiadványt, mint a turistákat köszöntő és a helyi lakosságot tájékoztató eszközt, különböző kollektív szervek is felhasználták. Az OSER vállalta a cselekvések irányítását, és egyre nagyobb számban győzte meg a kereskedőket és kisiparosokat, hogy csatlakozzanak a hűségkártyarendszerhez.

A projekt fő tevékenységi területei az alábbiak: a 2003 tavasza és nyara közötti időszakban különböző sajtótermékekben, brosrákban stb. tájékoztattak a projektről; a 2003 őszén és telén megfelelő infrastrukturális háttérrel látták el a helyi üzleteket és kézműveseket, emellett egy webhelyet is létrehoztak; 2003 és 2004 telén a csekk-könyvek és a marketingstratégia megszületésével elindult a hűségkártyarendszer; és 2005 májusában megjelent a Monts du Lyonnais régió üzleteiről és szolgáltatásairól szóló tájékoztató kiadvány.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

Az OSER „Élet és bátorság a Monts du Lyonnais régióban – 2005” című, közel 1200 referenciát tartalmazó kiadványa minden kollektív szervhez és helyi lakoshoz eljutott. A hűségkártya, mint kiegészítő szolgáltatás, megerősítette a helyi üzletek között kialakult kapcsolatot, valamint a hűségpont-rendszer alapján kedvezményeket nyújt a hűséges vásárlók számára.

Az OSER rendszeresen megjelenő és széles körben terjesztett magazinokban, valamint saját és a Monts du Lyonnais régió weblapján keresztül tájékoztatja a lakosságot.

A kártyák számára és havi szintű használatra vonatkozó adatok, valamint a generált forgalom nyomon követésére szoftveres rendszert hoztak létre. A szoftver segítségével a szövetség nemcsak az elvégzett munkáról gyűjthet statisztikai adatokat, de a HACS is felmérheti a Leader+ cselekvések regionális hatását.

Két évvel a kártya bevezetését követően 96 üzlet és kézműves műhely csatlakozott a rendszerhez, messze meghaladva az eredeti 80-as tervet. 2005 májusáig a régió 150 000 háztartásában összesen 1010 kártyát aktiváltak, és a projekt kezdetétől számítva az általuk lebonyolított 285 000 tranzakció összesen 8,4 millió eurónyi forgalmat eredményezett.

Tekintettel arra, hogy a helyi háztartások háromnegyed része használja a kártyát, az eredmények azt bizonyítják, hogy a pro-

jekt beváltotta a lakosság hozzá fűzött reményeit, és javított a régió életminőségén. Ezen felül a projekt kommunikációra és együttműködésre ösztönözte a régióban élő helyi közösségeket. A projekt óriási eredménynek számít, és kétségtelenül bizonyította, hogy Monts du Lyonnais virágzó és dinamikus vidéki térség.

■ 4. Problémák/tanulságok

Nehéz volt megbecsülni a projektnek a foglalkoztatásra gyakorolt hatását. A kereskedők nem szívesen nyilatkoztak arról, a projekt milyen hatással volt a tevékenységeikre és forgalmukra. Hosszabb távon azonban látható, hogy a projekt támogatást nyújt a jelenleg működő üzletek fejlesztésében, új üzletek elindításában és a gazdasági fellendülés elérésében.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt közvetlenül kapcsolódik a Leader+ „a helyi termékekhez adott érték” témájához, mely a régió egész területén érvényes. A helyi szereplők szervezete, a régióban megnyilvánuló marketing-, innovációs és hálózatépítési lehetőségek egyaránt a projekt fontos és értékes elemei voltak.

Az OSER munkája további hozzáadott értéket jelentett a projekt szempontjából, és a szervezetnek köszönhetően a kezdeményezés integrált, regionális fejlesztési projektté nőtte ki magát.

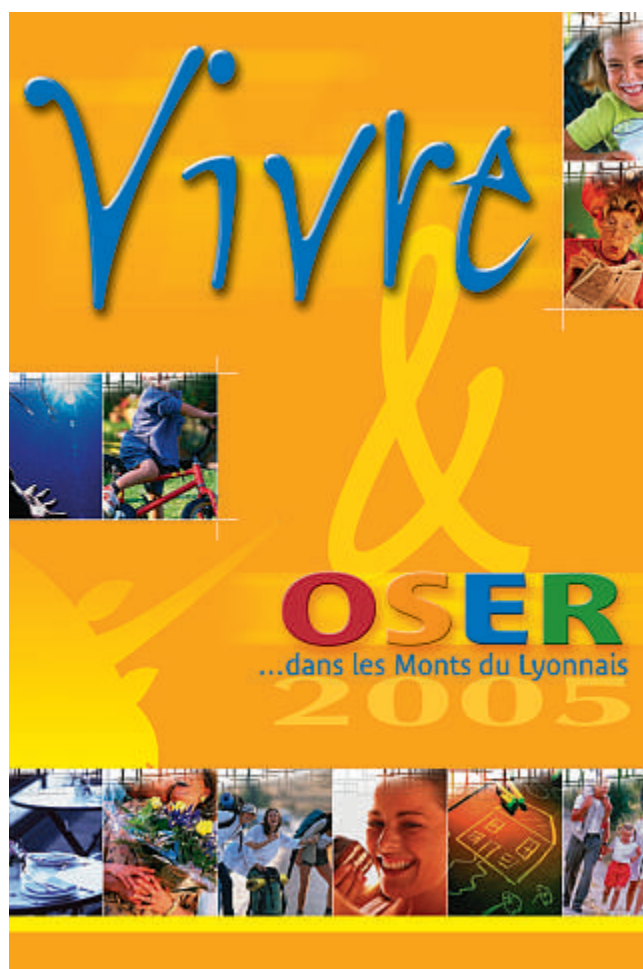
A Leader+ által nyújtott támogatás révén az OSER egy kollektív, regionális márkát képviselő testületté vált, hogy így támogassa a célcsoport minőségét és a helyi termékek értékesítését.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 májusában indult, és 2005 januárjában ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 91 154 EUR, ebből 40 282 EUR az EMOGA-tól, 30 490 EUR állami finanszírozásból és 20 382 EUR magánfinanszírozásból származik.

Az illusztrációkat a Monts du Lyonnais HACS bocsátotta rendelkezésre.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Monts du Lyonnais

Kapcsolattartó:

Katy Peugeot; Catherine Costechareyre

Cím: Château de Pluvy, F-69590 Pomeys

Telefon: (33) 478 19 01 04

Fax: (33) 478 19 01 05

E-mail: costechareyre@simoly.fr

Honlap: www.monts-du-lyonnais.fr

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:

Federation OSER

Kapcsolattartó:

Marlene Gouyon

Cím: Château de Pluvy, F-69590 Pomeys

Telefon: (33) 478 44 59 16

Fax: (33) 478 44 59 16

E-mail: oser@simoly.fr

Honlap: www.oser-commerces.net

FRANCIAORSZÁG

Az ízek és zamatok hete

A projekt háttere

A HACS a Haute tartományban található Luberon Nemzeti Park idillikus régiójában működik. A tájvidéken két hegység vonul végig: a Lure hegyei (1735 m) észak-keleten, míg a Luberon hegyvonulata (1125 m) délen fekszik és húz természetes határt a kelet-nyugati tengely mentén.

A lakosság 17%-át foglalkoztató mezőgazdaság a térség legfontosabb gazdasági tevékenységét jelenti, ugyanakkor az illatszeripar (pl. l'Occitane, Oliviers & Co.) is jelentős. A mezőgazdasági tevékenység igen szerteágazó, ide tartozik többek között: a szőlészet, a fanevelés (csersznye és alma), az árutermelő kertészet, a vegyes gazdálkodás, az állattartás, a szántóföldi növénytermesztés, az aromás illatszerek, a gyógynövények és az olajnövények. Az idegenforgalom gyorsan fejlődik, központi elemét az értékes területek és helyszínek (pl. az Ocre-hegytömb, az Aiguebrun-völgy, Bories, a Sénanque és Salagon apátság, Gordes hegyvidéki falvai, Roussillon és Bonnieux) adják.

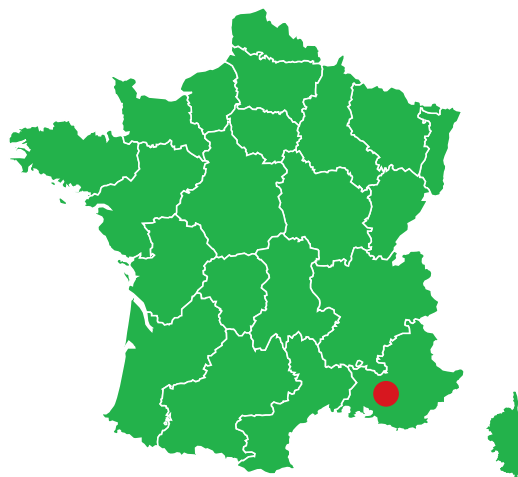
A Luberon-Lure HACS stratégiája a Luberon (Luberon Regionális Nemzeti Park) és Lure (Haute tartomány) hegyvidék irányítására vonatkozó, közös stratégia kísérleti megvalósítása volt.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekttel a területalapú megközelítés valósult meg, hiszen a projekt az üzleti vállalkozások és a helyi termelők kapcsolatának szorosabbra fűzésével elsősorban a térség természeti és kulturális forrásaira összpontosított. A gazdasági, idegenforgalmi és kulturális kezdeményezést, valamint az identitás kérdését középpontba állító „ízek és zamatok” tevékenységi kör jelenleg a Pays do Haute tartomány legfontosabb fejlesztési területévé lépett elő.

Tények a térségről

- **Népesség: 98 214 fő**
- **Terület: 2107 km²**
- **Népsűrűség: 47 fő/km²**
- **A települések száma: 90**

Az alulról építkező megközelítés a projekt alapvető eleme volt. A HACS számtalan partner felhatalmazásával és összekapcsolásával, valamint a helyi szereplők mozgósításával támogatta a projekttevékenységek kidolgozását és megvalósítását. A HACS egy, a műszaki és intézményi partnerekből álló irányítóbizottságot állított fel a rendezvények logisztikai feladatainak megszervezésére. Olyan sikeresen együttműködő csoport jött létre, amely nagymértékben hozzájárult a projekt zavartalan lebonyolításához. A HACS továbbá a régió egyéb helyszíneire szervezett tevékenységek révén számos más közösség részvételét is biztosította.

A projekt innovatív volt abból a szempontból, hogy az „ízek és zamatok” hete egyszerre volt fesztivál, valamint kulturális és oktatási célokat szolgáló rendezvény. Emellett elősegítette a térség identitásának előretörését, és számtalan módon nyújtott támogatást a régió imázsának átalakításában: közelebb hozta egymáshoz a hagyományos mezőgazdaság és ipar gazdasági ágazatait, és támogatta a különböző kulturális és társadalmi kezdeményezéseket.

Az „ízek és zamatok” hete szorosan összekapcsolódott a „Co-op Terroir” nevű, transznacionális Leader+ projekttel, amelyben két toszkán HACS is részt vett. A projekt célkitűzése a régiók helyi termékeinek és idegenforgalmának támogatása az egyes HACS-okban helyes gyakorlatként azonosított modellek kölcsönös áttemelésével.

A projekt alapgondolata más vidéki területeken is alkalmazható. Minden területen meg kell találni azokat az elemeket, melyekkel a helyiek képesek azonosulni, és olyan kezdeményezésre van szükség, amelyek interaktív tevékenységek és rendezvények révén kihangsúlyozzák ezeket az elemeket. A siker záloga egy olyan fenntartható partnerség megteremtésének és fejlesztésének képességében rejlik, amely képes ötvözni a különböző gazdasági, társadalmi és kulturális ágazatok értékeit.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt egy hároméves előkészületi munka eredménye, mely során a Pays de Haute Provence HACS útnak indította az „ízek és zamatok” tevékenységi körét. Először a kézműipari és ipari (pl. kozmetikai és élelmiszer-ipari) vállalkozások hatalmas hálózata épült ki, amely aztán a hagyományos mezőgazdasági tevékenységek alkalmazásával fokozatos fejlődésnek indult.

A projekt célkitűzései az alábbiakban foglalhatók össze: a térség értékének helyreállítása az „ízekhez és zamatokhoz” kapcsolódó helyi termékek segítségével, kapcsolatok kiépítése a mezőgazdasági és ipari vállalkozások között, valamint a vidéki térség egészének támogatása.

A HACS számos helyi szereplő bevonásával építette fel az íze-
ket és zamatokat bemutató, valamint a regionális identitás megszilárdulását elősegítő programot.

A projekt közvetlenül kapcsolódik a HACS Leader+ stratégiájához, mivel marketingkezdeményezés révén segíti elő a helyi termékek (pl. mezőgazdasági, idegenforgalmi és kézműipari termékek) értékének növelését, valamint a HACS-térség valódi, regionális identitásának felépítését.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt négy fő szakaszból állt:

- a) A különböző partnereknél és helyi szereplőknél szervezett megbeszélések során felállították a tevékenységek és feladatok menetrendjét.
- b) Meghatározták a projekt technikai és logisztikai irányítását. Idetartoznak a rendezvényeket előkészítő, a tevékenységek

folyamatát felülvizsgáló, valamint promóciós tevékenységeket folytató csoportok.

c) Az ízek és zamatok hete 2004. szeptember 1-je és 12-e között került megrendezésre. A kilencnapos program idejére számos érdekes eseményt szerveztek. A rendezvényekkel nemcsak a szakma képviselőinek (pl. termelőknek, étteremtulajdonosoknak, forgalmazóknak stb.), hanem a helyi közösségnek és a nem szakmai közönségnek (pl. gyerekeknek, turistáknak, műértőknek stb.) is igyekeztek a kedvében járni. A programokat a HACS-régió különböző területein rendezték meg, a közösségi csoportok pedig részt vehettek a projekt megtervezésében és megvalósításában, így az emberek igen széles köre járult hozzá a projekt sikeréhez.

A rendezvényeket különböző, az „ízek és zamatok” világához kapcsolható témákra osztották a mezőgazdaságtól az örökségen és a gasztronómián át az egészség és a kultúra témáig. A témák aztán számos interaktív és innovatív tevékenységben (pl. aromasétányokban, nyílt kóstolónapokban, területlátogásokban stb.) öltöttek formát.

d) A beszámoló és az értékelés szakasza következett, mely szólt a fenntartható tevékenységek támogatásáról is.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt indulásakor meghatározott célkitűzések mindegyike terven felül valósult meg. Az eredmények az alábbiak szerint összegezhetők:

- több mint hetven helyi vállalattal léptek kapcsolatba, és huszonhat étteremtulajdonos vett részt a projekt operatív szakaszában;
- húsz különböző rendezvény kapott helyet a kilenc nap alatt;
- a programok tizenöt partneregység bevonásával zajlottak;

- naponta átlagosan ezer látogató érkezett, akiknek a száma a zárónapon tízezerre emelkedett;
- a rendezvényről huszonnyolc újságcikk tudósított.

A számadatok mellett a projekt legfontosabb eredményei a minőség területén jelentkeztek. A projekt sikeresnek tekinthető egy kiterjedt, területi alapon működő partnerség létrehozásában, melyet a helyi szereplők egy közös téma érdekében történő mozgósítása révén ért el. A projekt számos iparág, valamint kulturális, idegenforgalmi és társadalmi ágazat számtalan szereplőjéhez eljutott. Továbbá elősegítette új projektek, valamint a helyi üzleti vállalkozások közötti partnerségek létrejöttét is.

A több mint 5000 munkahelyet jelentő „ízek és zamatok” hete, mint a helyi ipart bemutató program, immár évente megrendezésre kerül. A rendezvény támogatja a különböző regionális iparágak munkáit, és 2005 tavaszán elnyerte „a kiemelkedő versenyképesség központja” címet, ismertebb nevén a francia P.A.S.S. (Parfums, Arômes, Senteurs et Saveurs) Központ díját. A cél a vállalatok, valamint a kutató- és oktatóközpontok közötti együttműködés megerősítése.

■ 4. Problémák/tanulságok

A rendezvény előkészületi szakaszában tapasztalt hatalmas helyi érdeklődés ellenére komoly kihívást jelentett a partnerek mozgósítása, hogy minden megbeszélésen részt vegyenek. A HACS ezért biztosította a helyi szereplőkkel kialakított kommunikációs kapcsolatok fenntartását, és létrehozta a partnerek adatbázisát, hogy a projekttervező megbeszélések jegyzőkönyve mindenkihez eljusson.

A HACS további tanulságokkal is gazdagodott, melyeket a jövőbeli rendezvények tervezése során fel tud használni. Ilyen tanulság például: biztosítani kell, hogy a régió egészét szorosan bevonják a projekttevékenységekbe, a „kilencnapos helyszín” elvét a régió egészének bevonása érdekében ismételt

meg kell valósítani; a lakosság minden rétegét célközönségként kell számon tartani; egyértelmű útmutató kiválasztásával a rendezvény napirendjét még átláthatóbbá kell tenni a közönség minden csoportja számára; és a szakma képviselőit jobban be kell vonni a projekt kezdeti szakaszába.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ hozzáadott értéke abban nyilvánult meg, hogy a projekt egyértelműen olyan tevékenységet támogatott, amely a különböző ágazatokat képviselő, helyi szereplők hálózatépítésén keresztül az alulról építkező, részvételen alapuló, partnerségi, integrális és területi megközelítést jelenítette meg.

A Luberon-Lure HACS-tervezőbizottság tagjainak kölcsönös tapasztalata lehetővé tette, hogy további kulcsszereplők is csatlakozzanak a projekt megvalósításához.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 januárjában indult, és 2005 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 135 000 EUR, ebből 29 930 EUR az EMOGA-tól, 80 000 EUR állami finanszírozásból és 25 070 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Pays de Haute Provence LAG

Kapcsolattartó: François Cabel

**Cím: Le Grand Carre, 13 bd des Martyrs BP 41,
F-04300 Forcalquier**

Telefon: (33) 492 75 23 96

Fax: (33) 492 75 27 50

E-mail: francois.cabel@paysdehauteprovence.com

Honlap: www.paysdehauteprovence.com

*Az illusztrációkat a Pays de Haute Provence
HACS bocsátotta rendelkezésre.*

NÉMETORSZÁG

Az ezüstfenyő védelme és a hozzáadott értékek

A projekt háttere

A Nordschwarzwald HACS térségét csodálatos hegyvidéki tájak és számtalan folyó jellemzi, és a terület 80%-át erdőség fedi. A tájvidék és a régió különleges vonzerejét a „Fekete-erdő”, valamint a Kinzig, Murg, Alb, Nagold, Große és Kleine Enz folyók adják. A terület nagy része még érintetlen, ezért óriási természeti értékkel rendelkező természetvédelmi tájat képvisel.

A régióban alacsony a munkanélküliségi ráta. A fő gazdasági tevékenységek a különféle gazdasági szektorokat, a hagyományos kézműipart, az erdőhöz kötődő szakmákat és az innovatív gazdasági ágazatokat (pl. média, formatervezés, és energia) képviselő KKV-khez köthetők. A földterületek ára alacsony, és a fa mint erőforrás rendelkezésre áll. A régió büszke a helyileg előállított termékekre, melyek jelentős szerepet kapnak az idegenforgalmi piac életében (a „Schwarzwald” márka például nemzetközileg is ismert). A térség fejlett idegenforgalmi vonzerővel és infrastruktúrával rendelkezik, amiben magas gazdasági potenciál rejlik.

A HACS integrált fejlesztési terve a térség ökológiai forrásaira mint a gazdasági fejlődés kulcsfontosságú elemeire támaszkodik. A középpontban a kialakult társadalmi helyzet és a kapcsolatok állnak, melyek szereplői létrehozhatják és megvalósíthatják a vidékfejlesztéssel kapcsolatos, innovatív ötleteiket.

Tények a térségről

- **Népesség: 99 660 fő**
- **Terület: 1056 km²**
- **Népsűrűség: 94 fő/km²**
- **A települések száma: 25**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt a területalapú megközelítés irányába fordult, mivel olyan közös eszközre, az ezüstoffenyőre épült, amely az elmúlt évek során elveszítette értékét. Három HACS-régió felismerte a fában rejlő azon potenciált, amely a közös stratégia alapját adta. Egyre jelentősebbé vált a regionális erőforrással szemben megmutatkozó tudatosság, amely aztán fellendítette a faanyagok iránti keresletet.

A partnerségi megközelítés is a projekt alapvető eleme volt, hiszen három régió döntött egy közös projekten történő együttműködés mellett. A regionális részvétel biztosítása érdekében a pályázat a térség helyi igényeihez igazodott. A HACS-ok megegyeztek a közös költségek tekintetében, és a projekttel kapcsolatos feladatokat egyenlő mértékben osztották fel egymás között. A projektben számos partner és intézmény is létfontosságú szerepet játszott.

A projekt sikeres példája a világos és elérhető célkitűzésekre épülő, transznacionális együttműködésnek. A három HACS által, a projekt kezdetén hozott egyértelmű megállapodásoknak köszönhetően a megvalósítás zavartalan volt. Más régiók is érdeklődésüket fejezték ki a projekttel kapcsolatban, melynek tájékoztató anyaga jelenleg német és olasz nyelven, valamint a tervek szerint majd francia és szlovén nyelven is hozzáférhető lesz.

A tevékenység a finanszírozás és irányítás kiváló példája, hiszen a projekt tartalmára és megvalósítására vonatkozó döntéseket közösen hozták. Már a kezdetektől fogva egyértelmű és világos megállapodások születtek.

Mind a gazdasági, mind az ökológiai fenntarthatóság bizonyítékot nyert. Az ezüstoffenyő iránti kereslet rendkívüli mértékben megnövekedett. A Forstliche Versuchsanstalt nevű szervezet gyors felmérést végzett az erdőtulajdonosok és fafeldolgozó üzemek között, és a felmérés eredményei megerősítették, hogy az ezüstoffenyő iránti érdeklődés és kereslet továbbra is fennáll.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Az ezüstfenyő az Ausztriától Svájcra át Németországig és Franciaországig húzódó alpesi régiók honos növénye. A fontos toboztermő faj a német Nordschwarzwald és Westallgäu, valamint az osztrák Vorarlberg Leader+ régiókban él. Ez a fajtája a régió jellegzetes növénye és a helyi erdők ökológiai életének szerves része. Az elmúlt kétszáz évben az ezüstfenyő által borított területek nagysága 10%-kal csökkent, ami komoly veszélyt jelent a helyi erdőségre nézve.

A nélkülözhetetlen ökológiai stabilizátor szerepét betöltő ezüstfenyő (jól bírja a kedvezőtlen talajfeltételeket, erős gyökere képes mélyen a földbe hatolni, és a szomszédos fák gyökérzetével egyesülve stabilizálja az erdőket) száma régióként változik. Ez az önszaporító növény jól tűri az árnyékot, ezáltal az erdők növényzetének egyik fontos fajtát képviseli.

Kereskedelmi szempontból az ezüstfenyő olyan építőipari faanyag, amelynek csodálatos mintázatát és sokoldalú természetét nagyra értékelik.

A projektben részt vevő három HACS egymástól függetlenül ismerte fel, hogy az ezüstfenyő-állomány korlátozottsága és az általa kínáló előnyök érdekes gazdasági tényezőt jelenthetnek a regionális hozzáadott érték megteremtésében. Nordschwarzwald, Westallgäu és Vorarlberg felismerte, hogy az ezüstfenyő mögött meghúzódó közös érdekek összefűzik a három régiót, ezért együttműködést kezdeményeztek egymással.

■ 2. A fő tevékenységek

A 2003 szeptemberében a német Leader+ hálózat által szervezett transznacionális workshopon a három HACS az együttműködésről határozott. A következő területek felfedezését vették célba: közönségkapcsolatok, egy közös tájékoztató kiadvány és egy honlap. A projekt általános célkitűzése a fogyasztók, erdészek, kézművesek, építésszek és tervezők tájékoztatása az ezüstfenyőnek az építési munkák területén kínált felhasználási lehetőségeiről.

A három HACS képviselői létrehoztak egy, a projekt megtervezéséért és megvalósításáért felelős munkacsoportot. Olyan

közös tájékoztató kiadvány megjelentetésében egyeztek meg, amely az ezüstfenyő helyi, különleges, ökológiai és műszaki jellemzőit ismerteti. A kiadvány továbbá bemutatott néhány, a három régióban fellelhető, ezüstfenyőből készült épületet is. 2005-ben a projekt létrehozott egy, az ezüstfenyőnek dedikált webhelyet is, a tájékoztató kiadványt pedig 60 000 példányban adták ki.

A „Forum Weisstanne” és az Arbeitsgemeinschaft Alpenländer elnevezésű (és a fajták megővését célul kitűző) szervezet aktív szerepet vállalt a projektben. Tagjaik között számos erdőtulajdonost, fafeldolgozó üzemet, építésszt, tudóst, települést stb. tartanak nyilván. Mindkét szervezet óriási segítséget nyújtott a projekt tartalmának kidolgozásában, valamint a honlap kialakításában.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt legfontosabb eredményei a következőképpen összegezhetők:

- 2005-ben 60 000, az ezüstfenyőt ismertető tájékoztató kiadvány megjelentetése;
- a www.weisstanne.org honlap megtervezése és technikai fejlesztése;
- egy, az ezüstfenyő ökológiai és gazdasági fontosságát tárgyaló transznacionális konferencia lebonyolítása;
- a projekt ideje alatt 60 regionális építési munka során döntöttek az ezüstfenyő használata mellett;
- a faanyagok piacán az ezüstfenyőből készült faáru iránti kereslet 10%-kal növekedett.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt egyik legkülönlegesebb feladatát a pénzügyi terv elkészítése jelentette, tekintettel a kezdeményezésben részt vevő partnerek óriási számára. A projekt transznacionális elemén belüli társfinanszírozás jóváhagyása szintén hatalmas feladatot jelentett.

A partnerek elszántságának és az érintett HACS-ok tapasztalatának köszönhetően a projekt viszonylag rövid idő alatt megvalósult. A Nordschwarzwald régióban található Forstliche Versuchsanstalt szervezet fontos összekötő pont volt a helyi, regionális és nemzetközi partnerek számára.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt legnagyobb hozzáadott értéke, hogy számos partnert és elképzelést hozott egy tető alá, és professzionális marketingstratégiát állított fel. Közös, transznacionális és egyesített identitás alakult ki az ezüстfenyővel szemben. A projekt a professzionális közönségkapcsolati munka révén megfelelő mennyiségű információval szolgált.

A projekt támogatást nyújtott a Nordschwarzwald régióban megvalósítandó kísérő tevékenységek mint kisebb projektek anyagi hátterének megteremtésében is. Idetartoznak például az építkezések fafelhasználására vonatkozó vizsgálatok.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 júliusában indult, és novemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 11 976 EUR, ebből 5988 EUR az EMOGA-tól és 5988 EUR állami finanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Nordschwarzwald

Kapcsolattartó: Dajana Grzesik

Cím: Vogteistrasse 44-46, D-75365 Calw

Telefon: (49-7051) 16 02 03

Fax: (49-7051) 79 52 03

E-mail: 13.grzesik@kreis-calw.de

Honlap: www.leader-nordschwarzwald.de

Az illusztrációkat a Nordschwarzwald HACS bocsátotta rendelkezésre.

GÖRÖGORSZÁG

Bortermelő egység

A projekt háttere

A Serres HACs a Serres megye sík vidékét körülölelő hegyek közelében található. A térségben kialakult medencét a Strymon folyó szeli ketté, amely északról lép az ország területére, és déli irányba, a tenger felé folyik tovább. A Kerkini térségben található víztárolót, amely azóta vizes élőhellyé alakult át, a XX. században építették. A térséget gyönyörű, az idegenforgalom számára vonzó természeti területek jellemzik.

A térség lakosságának nagy része kevésbé előnyös helyzetben lévő régiókban él, sokan közülük a hegyekben vagy azok környékén laknak. A föld 34,2%-a művelt földterület, 31,2%-a legelő és 25,4%-át erdők borítják. A lakosság felének (51,2%) a munkát az elsődleges termelés és a főbb termények (búza, gyapot, kukorica, dohány és olívbogyók) biztosítják. A lakosság további 11,4%-a a feldolgozóiparban helyezkedett el, 37,3%-a pedig a szolgáltatási ágazatban.

A HACs fejlesztési stratégiája a természet erőforrásainak összekapcsolását, valamint a helyi minőségi termékeknek az idegenforgalomba való becsatornázását helyezi a középpontba. Mindez hozzájárul a láthatóság javításához és kihangsúlyozza a helyi termelés fontosságát.

Tények a térségről

- **Népesség: 95 974 fő**
- **Terület: 3169 km²**
- **Népsűrűség: 30 fő/km²**
- **A települések száma: 23**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt, tekintettel arra, hogy közvetlenül kapcsolatban áll a HACS helyi fejlesztési stratégiájával, a területalapú megközelítést helyezte előtérbe. A projekt olyan helyen valósult meg, ahol az ideális talaj- és időjárási feltételeket kiaknázva a bortermelés immár kétszáz éves hagyománynak örvend. A projekt támogatást nyújtott a bortermelés javításában, hogy a tevékenység visszanyerhesse a helyi gazdaságban elfoglalt régi helyét.

Az alulról építkező megközelítés révén a projekt rengeteg helyi szereplőt mozgósított, ahol számos vidéki szövetkezet és település is kivette a részét. Ez utóbbiak különböző megbeszéléseken vitatták meg a borágazatban felmerült problémákat, és aktívan támogatták a projekt egészét.

A projekt innovatív jellegét az adta, hogy ökológiai módszerek alkalmazásával segítette elő a bortermelés újraélesztését. A magas ökológiai követelményeknek megfelelően művelt szőlő elnyerte az ISO és a HACCP minőségbiztosítási tanúsítványt, ami nagymértékben növelte a termék értékét.

A projekt az integrált megközelítést is figyelembe vette. Egyike volt annak a jelentős számú befektetésnek, amely a termelés helyi rendszerét és az idegenforgalom fejlesztését elősegíteni hivatott cselekvési terv alapján jött létre.

A problémák, melyekkel a térség szembe kellett néznie, nem egyedülállóak, ezért a projekt más térségekben is megvalósítható. Számtalan hagyományos bortermelő terület található Görögországban, ahol a helyi gazdaság a bortermelésre épül, és ezek a térségek is hasonló problémákkal, nevezetesen a korszerűtlen termelési módszerekkel, valamint a nagy, globalizált piaccal szembeni, egyre élesebb versennyel kénytelenek szembesülni.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A HACS aktív szerepet vállalt a projekt ötletének kidolgozásában. A helyi szereplők és befektetők részvételével zajló megbeszéléseken meghatározták a Serres térségére vonatkozó fejlesztési ötleteket, melyeket később a Leader+ helyi cselekvési tervében is felvázoltak.

Az összegyűjtött információk felkeltették a helyi szereplők, különösen két, nagy tapasztalattal bíró bortermelő érdeklődését. Kisüzemi társulást hoztak létre a hagyományos borkészítő módszereket alkalmazó ökológiai bortermelés elősegítésére. Terveik között szerepelt a bortermelő egység látogatók előtt történő megnyitása, hogy a nagyközönség is megismerhesse a hagyományos, a térség kulturális örökségének kulcsfontosságú részét képező bortermelő technológiákat.

■ 2. A fő tevékenységek

A két bortermelő létrehozta a Floros és Galatsi társulást, ami az integrált ökológiai bortermelő egység megalapítását és üzemeltetését foglalta magába. A projekt két fő szakaszból, az előkészítés és a megvalósítás szakaszából állt.

Az előkészítés során a projekt támogatók megszerezték a szükséges engedélyeket, egy építőmérnök segítségével kiválasztották a projektnek megfelelő helyszínt, bejegyeztették a társaságot, jogi tanácsot kértek, elegendő pénzügyi támogatást szereztek a projekt finanszírozására, valamint egy közgazdász segítségével javaslatot készítettek.

A megvalósítás szakaszában a HACS és egy agrármérnök segítségével beszerezték az elsődleges nyersanyagokat.

A projekt támogatók és a HACS a projekttervezésbe és -megvalósításba fektetett jelentős mennyiségű munkája lehetővé tette a bortermelő egység sikeres megalapítását.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt legfontosabb eredményei az alábbiak szerint összegezhetők:

- a bortermelés 1,5%-os átalakítása és fejlesztése;
- új termék létrehozása az ökológiai termelési módszer segítségével;
- a projekt megvalósítási szakaszában 8 új munkahely teremtése;
- két állandó álláshely, valamint szezonális munkahelyek teremtése;
- a térségben folyó minőségi bortermelés támogatása;
- példamutatás az ökológiai bortermelési módszerek felhasználására;
- a térség látogatókat, például iskolákat vonzó, kulturális örökségének támogatása;
- a helyi szereplők részvétele a fejlesztési folyamatban.

Mindennek eredményeképpen a társulás sokszorosító hatással volt a többi szereplőre, azaz az ökológia szőlőtermelőkre és más, ökológiai bortermelőkre.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt a megvalósítás szakaszában, a projekt támogatók irányításával kapcsolatban ütközött nehézségekbe. Ezért a

HACS aktív szerepet vállalt, és kellő támogatással és tanáccsal szolgált ebben az időszakban.

A projekt támogatóknak szükségük volt továbbá egy agrármérnök tanácsára is, hogy a legmegfelelőbb anyagokat használják az ökológiai bortermelés során.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt hozzáadott értéke abban rejlik, hogy jelentős mértékben hozzájárult az integrált vidékfejlesztés gyakorlatának széles körű terjesztéséhez. Nemcsak a hálózatépítést és a helyi identitásfejlesztést támogatta, de az innovatív, minőségi és ökológiai bortermelést is. Még fontosabb azonban, hogy a HACS és a projekt támogatók eredménnyel mozgósították a helyi szereplőket, és elősegítették a tudatosság megszilárdítását / az új termelési módszerek bevezetésével szemben tanúsított, helyi beállítottság megváltoztatását.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 áprilisában indult, és 2006 szeptemberének végén fejeződött be.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 423 470 EUR, ebből 175 694 EUR az EMOGA-tól, 61 154 EUR állami finanszírozásból és 186 622 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:
Serres Development Enterprise

Kapcsolattartó: Ioannis Kalogeroudis
Cím: 2 v. Alexandrou st., GR-62122 Serres

Telefon: (30-2321) 064 40 23
Fax: (30-2321) 09 96 39

E-mail: leader@aneser.gr
Honlap: www.aneser.gr

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:
S Floros / E Galatsi O.E.

Kapcsolattartó: Stergios Floros
Cím: D.D. Ampeloi, GR-62200 D.D. Ampeloi

Telefon: (30-2321) 08 42 26
Fax: (30-2321) 08 42 26

*Az illusztrációkat a Serres Development Enterprise HACS
bocsátotta rendelkezésre.*

GÖRÖGORSZÁG

Termálvizek korszerűsítése

A projekt háttere

Lemnos megye az Égei-tenger északkeleti részén található két szigetet, Lemnos és Agios Efstratios szigetét foglalja magába. A szigetek mérsékelt domborzatát hegyvonulatok és változatos partvidék színesítik. Az erdős területek száma korlátozott, így a térséget főként legelők, gabonafélékkel bevetett földek és sziklás területek uralják. Lemnost természeti szépségekkel megáldott területnek nevezik, és a sziget nagy része a Natura 2000 területek közé tartozik. Agios Efstratios szigetén pedig csak egyetlen település található, és a sziget egésze a Natura 2000 területek hálózatának része.

A szigeteteket öregedő népesség jellemzi, és a demográfiai mutatók általában csökkenő tendenciát mutatnak. A megye gazdaságának alapját az elsődleges termelés (a gabonafélék és szőlőültetvények, az állattartás és a halászat), valamint az idegenforgalom adja, a másodlagos ágazatok kevésbé fejlettek.

A HACS figyelmének a középpontjában a helyi források kiaknázása állt, hogy ezáltal Lemnos megye óriási környezeti értékkel bíró, „integrált idegenforgalmi úti cél” váljon. A HACS stratégiája a helyi erőforrások aktiválására és az innovatív, impresszív, életképes és hatékony helyi kezdeményezések támogatására épült.

Tények a térségről

- Népesség: 18 475 fő
- Terület: 477 km²
- Népsűrűség: 39 fő/km²
- A települések száma: 5

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt a területalapú megközelítést vette figyelembe, hiszen a régiót a Thermes termálvizei révén különleges természeti környezet jellemzi. Ez olyan előnyt biztosított a régió számára, amelyet a Leader+ is támogatott, emellett az alternatív turizmus egyéb formáit is ösztönözte. A projekt a régió korábbi gyengeségein, például a helyi természeti erőforrások kihasználatlanságán és a meglévő termálvíz-berendezések alacsony minőségén kívánt javítani.

A partnerségi megközelítés és a HACS jelenléte igen erős volt, hiszen a projekt a projekt támogató, valamint a minden támogatást és információt megadó HACS szoros együttműködése révén valósult meg. A projekt támogató a kiegészítő vállalkozások olyan hálózatának tagja, amely a helyi vállalkozások (mint például szállások, éttermek, gazdaságok, idegenforgalom, kisipari egységek stb.) széles körét magában foglaló program kontextusában jött létre. Minden vállalkozás arra törekszik, hogy helyi befektetéseket és hozzáadott értéket teremtsen a régióban.

A térségben található termálvizek minőségjavításán keresztül történő, alternatív turizmus támogatása teljesen innovatív megközelítésnek számít a helyi kontextusban. A projekt kezdete előtt az idegenforgalmi szolgáltatásokat nem használták ki maradéktalanul. A Leader+ lehetővé tette az alternatív turizmus projektjét, továbbá ösztönözte az idegenforgalom egyéb innovatív elképzeléseit, amelyek integrált idegenforgalmi szolgáltatáscsomagot nyújtanak a vendégek számára.

A hálózatépítés és az együttműködés is fontos szerepet játszott, hiszen a projekt támogató a Leader+ információit mind

a helyi közösségen belül, mind a látogatók széles körében terjesztette. A „helyi cselekvések a görög szigetekért” nevű, régióközi együttműködési hálózat révén a többi HACS-térsséggel kialakított hálózatépítés is megvalósult. A hálózaton keresztül meghatározták a szigetek közös jellegzetességeit, különösen az agrárturizmust, valamint a helyi termékek és szolgáltatások fejlesztését támogató cselekvéseket.

A projekt támogató és a HACS egyaránt nagy figyelemmel kíséri a termálvíz-felhasználó egység működését; a beruházás pedig pénzügyi szempontból fenntarthatónak bizonyul.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt a Lemnos szigetén található Mirina térség termálvizes létesítmények korszerűsítését és helyreállítását foglalta magába. A termálvizes létesítményeket az önkormányzat üzemelteti, és adja bérbe néhány vállalkozónak és vállalatnak. A projekt támogató is ilyen létesítményt bérelt, és így fogant meg benne a berendezések fejlesztésének és korszerűsítésének az ötlete.

A HACS célkitűzése a helyi erőforrások mozgósítása, valamint az innovatív és fenntartható, helyi kezdeményezések támogatása. Olyan cselekvésekre összpontosítanak, amelyek Lemnos szigetének természeti örökségét támogatják, és amelyek hozzásegítenek ahhoz, hogy a sziget hatalmas környezeti értékekkel bír, idegenforgalmi úti célá váljon. A projekt összhangban van a HACS-ok helyi stratégiájával, mivel az alternatív turizmus (termálvíz-turizmus) ösztönzésére és integrálására összpontosít, miközben a sziget nyújtotta előnyöket (a sziget természetes környezetét és termálvizeit) is reklámozza.

A HACS egy, az aktív szabadidős turizmusról végzett, szakértői tanulmány elkészítésével nélkülözhetetlen szerepet vállalt a projekt meghatározásában. A HACS ezt követően, a projektfejlesztéssel kapcsolatos iránymutatás érdekében, tájékoztatta a potenciális projekt támogatókat a szigeten potenciálisan fejleszthető, alternatív idegenforgalmi formákról. A projekt megvalósítása és lebonyolítása során a projekt támogató minden szükséges információt és szakmai segítséget megkapott a HACS-tól.

■ 2. A fő tevékenységek

A fő tevékenységet a termálvizek területének fejlesztése jelentette, ahol speciális építési munkákat végeztek a termálvizekhez kapcsolódó létesítmények korszerűsítésére.

A projekt promóciós tevékenységeket is végzett, valamint a tudatosság megszilárdítása és projekt / termálvizek reklámzására egy weboldalt is létrehozott.

Az összes tevékenységet helyi munkavállalók és mérnökök hajtották végre.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt innovatív módon, azaz a technológia, a gépek és a természeti terület fejlesztésével járult hozzá a térség idegenforgalmának erősödéséhez.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nagyobb problémákat nem jegyeztek fel. Némiképp volt tapasztalható a promóciós tevékenységek területén, valamint a weboldal indításakor, de ezek hamar megoldódtak.

A projekt legfontosabb tanulsága, hogy a projekt támogató és a HACS között folyamatos kapcsolattartás álljon fenn. Ez biztosította, hogy a LAG megismerhette a munka minden egyes fázisát, és ezért képes volt időben segítséget nyújtani az esetleges nehézségek legyőzésében, még mielőtt ezek a nehézségek komoly problémává alakultak volna.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ hozzáadott értéke főként az idegenforgalmi szolgáltatások minőségének javulásához kapcsolódik. A helyi szereplők együttműködése növelte a versenyképességet, valamint elősegítette az idegenforgalomban nyújtott szolgáltatások promócióját.

A termálvizek javításának és a promóciós tevékenységeknek a közvetlen eredménye, hogy megnőtt a térségben tapasztalható idegenforgalom a főidényen kívül (a nyári hónapokon kívül) is.

■ 6. Időtartam

A projekt 2006 áprilisában indult, és 2006 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 151 018,39 EUR, ebből 75 509,20 EUR az EMOGA-tól, 15 101,84 EUR állami finanszírozásból és 60 407,36 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:
Development Lemnos S.A.

Kapcsolattartó: Christina Moschoudi
Cím: Limani Myrinas, Themistokleous,
GR-81400 Myrina

Telefon: (30-2254) 02 38 49
Fax: (30-2254) 02 46 04

E-mail: anel-sa@otenet.gr
Honlap: www.anel-sa.gr

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve: Therma E Giarmadourous & CIA O.E

Kapcsolattartó: Evangelos Giarmadourous kai CAI O.E
Cím: GR-81400 Therma Mirinas, Lemnos

Telefon: (30-2254) 06 20 62

E-mail: www.thermaspa.gr
Honlap: therma@in.gr

Az illusztrációkat a Development Lemnos S.A. HACS bocsátotta rendelkezésre.

**CLASSIC
ΘΕΡΜΑ
SPA**

Θερμικά Πουρπά Λήμνου
Thermal Spring Baths
τηλ/tel: 2254062062

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΠΕΑΕΚ) - II
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΠΕΑΕΚ) - II
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΠΕΑΕΚ) - II
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΠΕΑΕΚ) - II

ÍRORSZÁG

Tanulópартnerek

A projekt háttere

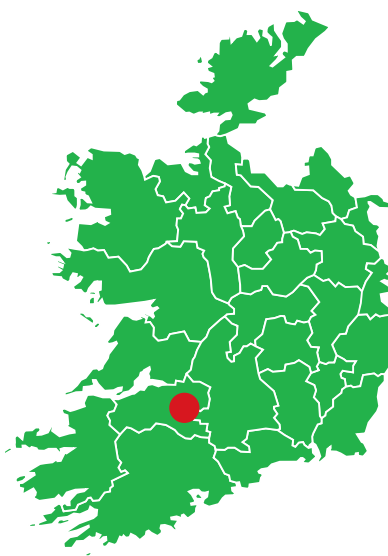
A HACS központja a Ballyhoura-hegységben található. A vidéki térség, melynek lakossága főként a mezőgazdaság és az agrár-élelmiszeripari ágazatban helyezkedett el, Limerick és Cork hatalmas városközpontja között húzódik. Az idegenforgalom számára a régióra jellemző lassú életvitel, a vidék öröksége és a természeti környezetben végzett tevékenységek jelentik az elsődleges vonzerőt. A gazdaság jelenleg átalakulóban van, és az elsősorban mezőgazdaság-függő gazdaságot egy vegyes gazdaság váltja fel, ahol a gazdálkodási ágazat az elmúlt évtizedben végbement KAP-reformokhoz alkalmazkodik.

A Leader+ csoport, a Ballyhoura Development Ltd legfőbb célkitűzése a régió gazdasági alapjainak változatossá tétele és a helyi közösségek közösségfejlesztésén keresztül elért életminőségének javítása, valamint a kutatási oktatás/képzés által alátámasztott gazdasági fejlődés megvalósítása. A HACS számos ágazatra, köztük a gyártásra, élelmiszer-feldolgozásra, informatikára, a vidéki idegenforgalomra, a szociális vállalatokra és a foglalkoztatottságra összpontosít.

Tények a térségről

- **Népesség: 59 230 fő**
- **Terület: 1430 km²**
- **Népsűrűség: 42 fő/km²**
- **A települések száma: 70**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt bizonyos írországi és ugandai közösségek bevonásával az alulról építkező megközelítésre épült. A közösségek számos megbeszélést tartottak a fejlődési lehetőségekről szóló, potenciális témák megvitatására. A vállalt feladatok mind-egyikét az érintett közösségek vitték véghez.

A partnerségi megközelítés a projektben részt vevő számos szervezet, a University College Dublin, a Ballyhoura Development, a Plan Tororo, a Plan Ireland, a tororói (Uganda) Mbula és az ballyhourai (Írország) Mitchelstown közösségének bevonásával valósult meg. A kísérleti projekt lebonyolítását ez utóbbi vállalta magára.

A projekt új, innovatív módszerek kidolgozásával törekszik az önkénteseket a közösségi tevékenységekbe bevonni. Emellett platformot biztosít a közösségi projektek azonosítására és megvalósítására. A projekt egyedülállónak számít abból a szempontból, hogy egy nem EU-s és egy EU-s országban lévő közösség között teremtett kapcsolatot, valamint különböző szinteken osztja meg a közösségre vonatkozó tapasztalatait.

A hálózatiépítés a projekt nélkülözhetetlen eleme volt, hiszen a kezdeményezés egésze az együttműködésre épült. A közösségek és egyéb érdekelt felek már a kezdetektől fogva elkötelezett hívei voltak a projekt minden egyes fázisának, és támogatták a közös tanulás együttműködési modelljének kifejlesztését. Az egyszerűsített ugandai utak, valamint írországi cserelátogatások során a projekt különböző szinteken valósította meg a tanulás és a csere folyamatát.

A projekt során kialakult „tanulópartnerek” modellje más közösségek esetében is alkalmazható, és könnyűszerrel lemásolható. A modell a közösségi csoportok közötti együttműködési kezdeményezések kiváló példáját nyújtja.

A projekt során kialakított közösségi kapcsolatok segítségével olyan közös tanulás valósult meg, amely támogatja a kezdeményezés fenntarthatóságát.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A Ballyhoura Development Leader+ csoport célkitűzése az innovatív közösségfejlesztés és a közösségek által létrehozott társadalmi-kulturális cselekvések hangsúlyozásának támogatása. A tény, hogy a projektet több ír és nemzetközi közösség is megfigyelte, a közösségfejlesztés megteremtésének alapvető eleme volt.

A projekt alap gondolata a különböző közösségek közötti kapcsolatok kialakítását szolgáló, közös tanulási modell létrehozása volt. A HACS aktívan állt hozzá egy olyan, a harmadik világ valamely országából származó partner felkutatásához, amely megfelelt az alábbi követelményeknek: megfelelő biztonság, az angol nyelv megfelelő szintű ismerete és a közösség felhatalmazásában szerzett tapasztalat. Ez biztosította, hogy a közösségek megfelelő képességekkel rendelkezzenek ahhoz, hogy részt vehessenek a projektben. A további kutatások eredményeképpen a HACS rátalált az ugandai Leader+ jellegű csoportra, mely a Plan Tororo (Plan) nevet viseli. A Plan 1992 óta működik Ugandában, ez idő alatt kapcsolatokat épített ki a helyi közösségekkel az egészségügyi, oktatási, bevételi, lakhatási és higiéniai programok biztosítása érdekében.

Nagy lehetőségeket kínált az ugandai Plan szakmai jártasságának átültetése a ballyhourai közösségekbe. Mindez elvezetett a nem kormányzati szervként működő Plan Ireland megalapításához. Az anyaszervezet, a Plan International, hatvanhat éve dolgozik együtt különböző közösségekkel, és különös figyelmet szentel a fejlődő országok fiataljainak szükségleteire.

A kezdeményezés legfontosabb elemei az alábbiak voltak: a három ballyhourai közösség és az ugandai közösségek közötti partnerség létrehozásának támogatása, a szakértelemhez való hozzáférés, a közösségi csoportok közötti kapcsolatok támogatásának biztosítása; valamint segítségnyújtás a közösségeknek a kezdeményezésből származó projektek anyagi támogatásának azonosításában, valamint a támogatáshoz való hozzáférésben. Előre látható volt, hogy a támogatás csak ott érhető el, ahol a potenciális projektek megfeleltek a Leader+ üzleti terveinek.

■ 2. A fő tevékenységek

2004-ben előkészületi látogatást szerveztek Ugandába az elgondolás megtervezése céljából, valamint annak érdekében, hogy azonosítsák azokat a közösségeket, amelyek részt kívánnak venni a kísérleti kezdeményezésben. Majd tanácskozásokat folytattak Ugandában és Írországbán, ahol szakmai és orientációs ismereteket szereztek a közösségekről. A tanácskozások során megfogalmazták, hogy a legfőbb célkitűzés egy, a különböző közösségeket képviselő, helyi aktivistákból álló testület létrehozása a szakmai segítség hasznosítására, valamint a közösségek szükségleteire alapuló kapcsolatok kialakítására.

A projekt két, jól elkülöníthető fázisból állt:

1. fázis: Az azonosított közösségek bevonása és képzése; a szakértelem kölcsönös megismerésére vonatkozó témák azonosítása; a közösségek egymás országában tett látogatásai.
2. fázis: Az ír és ugandai közösségek cselekvési tervének kidolgozása; speciális területeken végzett képzés; valamint a közösségi projektek megvalósítása.
3. fázis: A „tanulópартнerek” koncepció dokumentációjának elkészítése, valamint egy kézikönyv összeállítása annak elősegítésére, hogy a modellt a többi HACS és közösség is átvehesse.

A három ballyhourai közösség (Mitchelstown, Herbertstown és Caherconlish) képviselői 2005 februárjában látogatást tettek az ugandai Mbulában. A látogatás során számos témát, köztük a gazdálkodás, az egészségügy, az oktatás és a gazdaság kérdéseit vitatták meg. A csoport írországi visszatérését követően a közösségek találkozót szerveztek annak eldöntésére, hogy a tapasztalatok alapján, a kommunikációs projektek fejlesztését szem előtt tartva, hogyan folytassák a munkát. Minden résztvevő közösség tájékoztató esteket szervezett, hogy áttekintést nyújtson a látottakról és tapasztaltakról, és azonosítsa a háladási lehetséges irányvonalait.

Az ír közösségek kapcsolatban maradtak az ugandai közösséggel. Különösen Mitchelstown és az ugandai Mbula fűzte szorosabbra az együttműködés szálait, és további kapcsolatokat építettek ki az iskolák, a hitelszövetkezetek, a helyi üzletek, klubok és közösségi szervezetek területén. 2005 decemberében a mitchelstowni bizottság visszatért Ugandába, hogy egy, az ír mikrofinanszírozáson és hitelszövetkezeti rendszeren alapuló elképzelést vázoljon fel. Mbulával együtt nevezték el a „tanulópартнerek” kialakítására törekvő kapcsolati modellt, emellett együttműködési megállapodást is kötöttek. 2006 szeptemberében a mbulai közösség képviselői tettek látogatást Mitchelstown városában.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt a közösségek közötti kapcsolatokat és a tanulást helyezte előtérbe. Mindezt számos tevékenység által érte el, melyek közé tartozik a szakértelem kölcsönös megismerése, a különböző látogatások és a projektfejlesztés.

A projekt legfontosabb eredménye az ír és ugandai közösségeket összekapcsoló „tanulópартнerek” modell kialakítása. Ez a modell a többi európai HACS-térségben is potenciálisan alkalmazható. A témában írt kézikönyv azt a folyamatot emeli ki, amelyen keresztül a közösségek részt vállalhatnak a „tanulópартнerek” modellben.

Rengeteg tanulnivaló akadt a ballyhourai közösségek számára a fejlődő országok életével kapcsolatban: a közösségfejlesztő folyamatok és azzal kapcsolatos kérdések, egészségügyi kérdések, mint például az IDS-kezelés, valamint a fiatalokkal való konzultáció.

Tororo közösségei kiépítettek egy takaré- és hitelrendszert, amely a tervezett hitelszövetkezet előfutáraként szolgál. A mbulai közösség két tagja a University College Cork egyetemen fog hitelintézetekről szóló tanulmányokat folytatni, valamint a Mitchelstown Hitelszövetkezetnél fognak további tapasztalatokat szerezni. Az Írországi megrendezett Szántók Világbajnokságán tett látogatást követően a mbulai közösség is rendezett szántóbajnokságokat, és a földművelés megfelelő módjára irányította a figyelmet.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekttel kapcsolatos legnagyobb probléma a közösségek közötti tanulás/ tapasztalatcsere gyakorlati megvalósítása volt. Ennek megoldását a „tanulópартnerek” modell kialakítása jelentette.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ program elősegítette a közösségi önkéntes folyamat megerősödését. A Leader+ továbbá lehetővé tette a közösségi csoportok közötti tapasztalatcserét, mely által a különböző országok ismereteket szerezhetnek egymás problémáiról, sikereiről és önkéntes munkájáról.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 júliusában indult és 2006 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 69 400 EUR, ebből 29 607 EUR az EMOGA-tól, 3510 EUR állami finanszírozásból, valamint 9179 EUR, 11 236 EUR (2. fázis) és 15 868 EUR (3. fázis) magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

A HACS kapcsolattartási adatai:
Ballyhoura Development Ltd

Kapcsolattartó: Ann Lavery
Cím: Kilfinane, Co. Limerick, Ireland

Telefon: (353-63) 913 00
Fax: (353-63) 913 30

E-mail: a.lavery@ballyhoura.org
Honlap: www.ballyhouracountry.com

Az illusztrációkat a Ballyhoura Development Ltd HACS bocsátotta rendelkezésre.

ÍRORSZÁG

West Cork regionális márkája

A projekt háttere

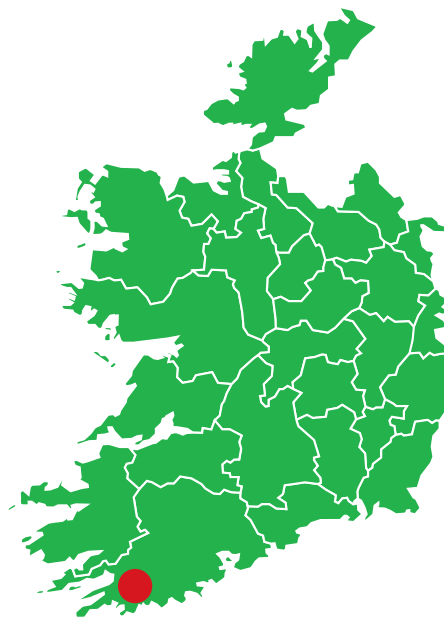
A lenyűgöző táj és az érintetlen környezet, valamint a változottságban és érdekességekben gazdag kultúra és történelem együttese biztosítja West Cork különleges voltát. A régió a számos különleges tájvédelmi körzet és a nemzeti örökség részét képező terület mellett tengeri és erdei rezervátummal is dicsekedhet.

A feldolgozóipari tevékenységekre (mezőgazdasági élelmiszerek és halászat) alapuló mezőgazdasági és természeti erőforrások hagyományosan uralkodó szerepet töltenek be a helyi gazdaságban. A szolgáltatási ágazat jól fejlett, különös tekintettel a privát szakmákra, az idegenforgalomra és a vendéglátásra. A gazdasági növekedés nagy szükségét látta a régió belüli informatikai és nemzetközi szintű szolgáltatásoknak, miközben a közsférában foglalkoztatottak száma az utóbbi években csökkent.

A West Cork-i Leader+ program elsődleges célja a fejlesztő kezdeményezések vidéki térségekben történő bemutatása, valamint a helyi vállalkozásokat elősegítő és támogató környezet és kultúra továbbfejlesztése.

Tények a térségről

- **Népesség: 109 000 fő**
- **Terület: 3150 km²**
- **Népsűrűség: 35 fő/km²**
- **A települések száma: nincs adat**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A márkaépítő kezdeményezés a régió egyedülálló imázsára és identitására épül, ezáltal szorosan kapcsolódik a területalapú megközelítéshez. A márkanévvel ellátott termékek sora a régió jellegzetes hagyományaiban és hatásaiban gyökerezik.

Az alulról építkező megközelítés jól látható, hiszen a projekt megköveteli a közösségek és közreműködő vállalkozások széles körének aktív támogatását és részvételét. A HACS és annak egységei irányítják, fejlesztik és felügyelik a márkaépítő kezdeményezés minden egyes pontját, ami a régió egészének javát szolgálja.

A partnerségi megközelítés nélkülözhetetlen volt a projekt sikere szempontjából. A HACS különböző, a projektben érintett hivatalokat, köz- és magánszerveket vont be akkor és úgy, ahogy azt a kezdeményezés megkívánta. Az évek alatt számos, a kezdeményezésben érdekelt projektpartnerrel léptek szövetségre.

Az innováció és az innovatív gondolkodás kulcsfontosságú a kezdeményezés fenntarthatósága szempontjából. Éves szinten

új elgondolások és koncepciók jelentkeznek, különösen a képzés, integrált fejlődés, hálózatépítés, kollektív cselekvések, marketing, szövetségek és partneri kapcsolatok területén.

A hálózatépítés létfontosságú szerepet töltött be a megközelítés megvalósítása szempontjából. A projekt támogatók intenzív, országos szintű hálózatépítési tevékenységet folytattak a hivatalok és a HACS-ok körében. Az utóbbi négy évben pedig nagyszámú információs kapcsolatot és kezdeményezést hoztak létre az EU-n belül. Emellett számos, formálisan a 2. típusú cselekvéshez tartozó (transznacionális együttműködés) projekt irányítását és összekapcsolását vállalták magukra. Ezek a márkaépítő kezdeményezéshez kapcsolódó projektek a görög, belga, holland, finn, egyesült királysági és spanyol HACS-ok együttműködésével valósultak meg. Az idő szorítása miatt azonban számos egyéb együttműködési lehetőséget kellett lemondani. A projekt más, a Leader+ programon és az EU-n kívüli, pl. az Egyesült Államokban, Kanadában, Oroszországban, Kínában, Ausztráliában és Új-Zélandon található hálózatokkal is épített ki kapcsolatot.

A projekt támogatók erősen bíznak a kezdeményezés gazdasági fenntarthatóságában. Reményeik szerint a kezdeményezés fontos szerepet játszik majd a 2007–2013-as helyi vidékfejlesztési programban

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projektet a West Cork HACS indította el a Leader II program keretein belül. Ez olyan integrált fejlesztési stratégia, amely a régió által, az élelmiszer-termelés és idegenforgalom erősségeit helyezi a középpontba.

West Cork egyedülálló imázssal és identitással rendelkezik, és az elképzelések szerint mindez hatékony eszközt jelent a vállalkozásfejlesztés szempontjából. Erre az imázusra és identitásra építették a régió kifinomult és részletes márkaépítő koncepcióját, amely a minőségi kritériumok fejlesztésén, alkalmazásán és irányításán alapul.

A projekt központi szerepet játszik a térség vállalkozásfejlesztési stratégiájában, és szorosan kapcsolódik egyéb kiemelt cselekvésekhez, mint például az örökséghez, valamint a környezet- és közösségfejlesztéshez. A százötven helyi vállalkozással kapcsolatban álló HACS irányítja és felügyeli a kezdeményezés minden aspektusát.

■ 2. A fő tevékenységek

A márkaépítő kezdeményezés a fejlesztést támogató tevékenységek széles körét foglalja magába. Ezek a tevékenységek az alábbi kategóriákba sorolhatók: kutatás, képzés, tőkebefektetés és marketing.

Minden kategória alatt a fejlesztési programok széles skálája található. A programok az alábbiak szerint csoportosíthatók: e-kereskedelem fejlesztése, tanulmányutak, környezetvédelmi szemináriumok stb. (kutatás); élelmiszerminőség-ellenőrző rendszerek, értékelés és ellenőrzés, biokertészeti képzések, tanácsadás stb. (képzés); helyi szálláslehetőségek, szolgáltatások és látványosságok a látogatók számára, a környezet korszerűsítése, hús- és tejtermékek stb. (tőkebefektetés); idegenforgalmi brosrák előállítás, idegenforgalmi rendezvények és vásárok; weblap- és e-kereskedelem-fejlesztés, hirdetés, tematikus és társasutazások stb. (marketing).

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A sikeres események és elképzelések széles körét magában foglaló, márkaépítő kezdeményezés jelentős regionális haszonnal járt mind a program egészét, mind a részt vevő vállalkozásokat tekintve.

A projekt számos eredményt mutathat fel, többek között a regionális marketing- és promóciós koherencia, az ügyfélelismerés és márkatudatosság, az új vállalkozás- és termékfejlesztés, a foglalkoztatás növelése, a forgalom és haszon, a magasabb minőségi követelmények, a piacfejlesztés/hozzáférés, és a hálózatfejlesztés területén.

A kezdeményezés a területi kohézió, versenyképesség és integrált fejlesztési stratégia példájának is tekinthető. Folyamatban van egy átfogó input/output elemzés készítése a West Cork márkaépítő projekt hatásáról és eredményeiről.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt kutatási és fejlesztési szakasza jelentős mennyiségű időt és energiát emésztett fel. Ez a későbbi sikerek szempontjából kritikus tényezőnek bizonyult, különösen a helyi részvétellel kivívását illetően.

A kezdeményezés fenntartásának kulcsfontosságú feladata volt alkalmazhatósága mint a régiót és a részt vevő vállalkozásokat fejlesztő infrastruktúra biztosítása. Ezért a HACs-nak

egyértelmű és világos ismeretekkel kell rendelkeznie a régióról, annak potenciáljára, kontextusára, történelmére és fejlesztésére vonatkozó kérdésekről, melyekkel a vidéki kisipari vállalkozásoknak szembe kell nézniük.

Lényeges szempont volt a kezdeményezés folyamatos, elsősorban fejlesztő kezdeményezésként és nem kereskedelmi alanyként történő működtetése. Fontos volt továbbá egy egyedi megközelítés elfogadása, hogy az egyedi és egymástól különböző cselekvések egy integrált stratégián belül kapcsolódjanak és valósuljanak meg.

A jövő egyik legnagyobb feladata a kezdeményezés általános, a különféle ágazatok fejlesztőszervei körében történő elfogadtatása lesz.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt hozzáadott értéket jelentő eleme abban rejlik, hogy a kezdeményezést a HACs-on kívül semmilyen más hivatal vagy szervezet nem valósíthatta volna meg. A Leader+ megközelítés, a célkitűzések, a kontextus és az erőforrások ideális egységet és közvetítő közeget jelentenek egy ilyen integrált fejlesztési stratégia számára.

A siker forrása a helyi vállalkozásoknak nyújtott fejlesztési megoldásokban keresendő, amelyeket a hagyományos fejlesztőszervek nem biztosítottak. A Leader+ program nyilvánvaló lendületének és kapacitásnövelésének koncepciója nélkülözhetetlen része volt a projekt sikerének. A közös téma alá rendezett vállalkozás- és közösségfejlesztési stratégia integrálása hasonlóképpen csak a Leader+ program átfogó megbízásával valósulhatott meg. Ez lényeges elem, hiszen számos, a Leader által támogatott közösségfejlesztési, környezetvédelmi, társadalmi tőkére, örökségre stb. vonatkozó kezdeményezés a márkaépítő javaslat legnagyobb értéke.

■ 6. Időtartam

A projekt 2001 szeptemberében indult, és 2006 decemberében ér véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 6 250 000 EUR, ebből 1 300 000 EUR az EMOGA-tól, 1 850 000 EUR állami finanszírozásból és 3 100 000 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:
West Cork Leader Co-op

Kapcsolattartó: Ian Dempsey
Cím: South Sq, Clonakilty, West Cork, Ireland

Telefon: (353-23) 340 35
Fax (353-23) 340 66

E-mail: wclc@wclc.iol.ie
Honlap: www.westcorkleader.ie

Az illusztrációkat a West Cork Leader Co-op
HACS bocsátotta rendelkezésre.

OLASZORSZÁG

A taxibusz

A projekt háttere

Az Alto Oltrepo HACS a Piemont, Liguria és Emilia Romagna által körülvett Lombardiában, Pavia tartomány délnyugati részének hegyes-dombos vidéken található. A térség legmagasabb hegycsúcsa az 1700 métert is eléri.

A régió számos kihívással néz szembe, ilyenek például a csökkenő népesség, a vidéki központok elszegényedése, az identitás hiánya, valamint a hagyományos szolgáltatások eltűnése.

Az Alto Oltrepo HACS a Leader+, a vidéki térségek életminőségének javítására irányuló témáját helyezte figyelme középpontjába. A helyi fejlesztési stratégia négy jól meghatározható célt tűzött ki maga elé: gazdasági hálózatépítés; a lakosság elszigeteltségének megszüntetése és a területen belüli, rövidebb távolságok leküzdésének megkönnyítése; a családi élet támogatása és az otthoni segítségnyújtás fejlesztése, valamint a fontos vidéki régiók történelmének és emlékeinek megőrzése.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A területalapú megközelítés a projekt lényeges eleme volt. Alapját a térség kommunikációs és közlekedési hiányosságaira vonatkozó elemzés adta, célul pedig a meglévő helyi közlekedési rendszer integrálását és javítását tűzte ki. A projekt innovatív szervezetet hozott létre a hatékonyság, rugalmasság, valamint a tömegközlekedés és a távoli vidéki területek közötti kapcsolat javítására.

Az alulról építkező megközelítés a projekt minden szakaszában megmutatkozott, hiszen a projekt a helyi lakosság, a közigazgatási szervek és a közlekedési vállalatok támogatásával és köz-

Tények a térségről

- Népesség: 17 866 fő
- Terület: 487 km²
- Népsűrűség: 36 fő/km²
- A települések száma: 22

reműködésével valósult meg. Ez biztosította, hogy a rendszer a legtovábbi vidéki területeken élők valós igényeit elégíti ki.

A cselekvés innovatív rendszert hozott a régió életébe, és kulcsfontosságú szerepet töltött be a megközelíthetetlen, alacsony népsűrűségű, elnéptelenedett vidéki térségekben, különösen a hegyekben és magasan fekvő vidékeken élők számára. A megközelítés leginnovatívabb elemei az alábbiak voltak: a kísérleti közlekedési rendszer befektetési kockázatának meghatározása, a vidéki területeken található köz- és magánszféra közötti együttműködés támogatása, valamint annak bemutatása, hogy egy rugalmas közlekedési szolgáltatás milyen kedvező segítséget nyújthat a közösség idősebb és fiatalabb tagjai életét tekintve.

Az új szolgáltatás a helyi finanszírozás és irányítás kiváló példája, hiszen sikerrel koordinálta a helyi hatóságokat, valamint a köz- és magánvállalatokat. Néhány egyéni támogató is részt vett a kezdeményezésben, ezek közül kiemelkedik a „Banca del Monte di Lombardia” banki alapítvány.

A cselekvés más, hasonló jellegzetességekkel és közlekedési problémákkal küzdő vidéki térségekben is könnyen megvalósítható. Fontos azonban figyelembe venni az egyes területek körülményeit is a következő szempontok érvényesülése érdekében:

- a mobilitásra vonatkozó valós igény azonosítása (szolgáltatástípus, célcsoportok, menetrendek és a projekt időtartama);
- a legkevésbé megközelíthető földrajzi területek azonosítása (különös tekintettel azokra, ahol csak korlátozott közlekedési szolgáltatások állnak rendelkezésre);
- a több közlekedési lehetőséget biztosító szolgáltatók előnyben részesítése;

- rugalmas szolgáltatások és azok rugalmas irányítása az ügyfelek valós igényeinek kielégítésére;
- valamint minden helyi érdekelt fél bevonása.

A kísérleti projekt sikere lehetővé tette, hogy a projekt az eredeti, kísérleti térséget kiterjessze a HACS egész régiójára. Hosszú távú stratégia lépett életbe a projekt fenntarthatóságának megőrzése érdekében.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A HACS működésének legfőbb célkitűzései között olyan új szolgáltatások létrehozása szerepel, amelyek a legfontosabb helyi igényekre kínálnak megoldást. Ilyenek például: a teleközpontok, otthoni segítségnyújtás az időskorúak és fogyatékkal élők számára; a távolabbi eső, hegyvidéki területeket érintő mobil szolgáltatások, valamint integrált közlekedési hálózat kialakítása. A projekt olyan új közlekedési szolgáltatás biztosítását tűzte ki célul, amely kielégíti a vidéki közösségek mobilitási igényeit, különös tekintettel a négy legtávolabbi és legelszigeteltebb hegyvidéki térségre.

A projektbe foglalt elsődleges igények az alábbiak voltak:

- a tömegközlekedés biztosítása az egészségügyi központokba az idősebbek, valamint a sportközpontokba a fiatalabbak számára;
- összeköttetés biztosítása a legbelsőbb területeken élő és leghátrányosabb helyzetű lakosok számára;
- új kapcsolatok kiépítése a térségben és a körülötte működő szolgáltató központokkal;
- valamint a régióból távozó emberek számának megismerése.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt elsődleges tevékenysége a négy kiválasztott település által megfogalmazott igények kielégítése. Mindez három lépésben valósult meg:

- egy (a HACCS és a hegyvidéki közösség képviselőit tömörítő) technikai bizottság felállítása a stratégiai orientáció, megfigyelés és ellenőrzés céljára;
- egy új, integrált közlekedési szolgáltatás technikai és gazdasági megtervezése;
- az új közlekedési szolgáltatás kialakítása és kísérleti beindítása a kiválasztott területen.

A taxibusz projekt a mobilitási igényekre igyekezett konkrét választ adni azáltal, hogy figyelembe vette az utasok menetrendre és közlekedésre vonatkozó igényeit is. A helyi hatóságok feladatkörébe tartoznak az előjegyzéssel kapcsolatos szolgáltatások, amelyek növelik az utasok bizalmát, és lépést tartanak a közlekedési szolgáltatást igénylők természetével és igényeivel.

A szolgáltatásvezető feladatkörébe tartozik az utasok igényeit rugalmasan kiszolgáló közlekedési feladatok megszervezése és összehangolása, valamint minden, az előjegyzéssel kapcsolatos tájékoztatás biztosítása.

A projekt olyan kísérleti szolgáltatás, amely az alábbi sajátos folyamatot követi: az utas felhívja a szolgáltató központot/koordinációs egységet, vagy az önkormányzatot; rögzítik a szolgáltatásra vonatkozó egyéni igényt és megtervezik a szolgáltatást; a szolgáltató megerősíti az igényt; a szolgáltatást biztosítják.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A szolgáltatást sikeresen megvalósították a kísérleti régióban, működési területét pedig kiterjesztették Olto Altrepo Pavese hegyvidékének egész térségére és annak huszonkét közigazgatási területére. A szolgáltatást egy, öt helyi közlekedési vállalatot tömörítő csoport biztosítja. A 2004 és 2007 augusztusa között elért legfontosabb eredmények az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- 5642 utazás alatt 112 840 km-nyi utat tettek meg;
- az utasok száma gyorsan emelkedett, és elérte a 16 313-at, ebből 15 823 időskorú, 345 fiatalos és 145 egyéb korosztályba tartozott;
- a szolgáltatás elérte az elsődleges célközönséget, és fogadtatása az idők folyamán egyre kedvezőbb;
- a közigazgatási területek időskorú tagjai számára lehetővé vált az egymással való érintkezés, ami nagyobb fokú függetlenséget hozott a számukra;
- a közösségek fiatalabb tagjai több kulturális és sporteseményen vehettek részt anélkül, hogy szüleikre kellett volna támaszkodniuk.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt innovatív jellegéből adódóan a kezdeti szakaszban felmerült néhány probléma. Például az utasok nem bíztak eléggé a rendszerben, és nehézségek adódtak a helyi közigazgatási egységek közötti kapcsolatok kiépítése során is. A projekt felhívta a figyelmet az alábbiak fontosságára: a szolgáltatás hatékony reklámozása és kiterjesztése, az utasokat és az irányítókat összekötő telekommunikációs kapcsolat biztosítása, rugalmas és barátságos szolgáltatás fenntartása, valamint a tervezett és valós idejű menetrend közötti következtetés megtartása.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

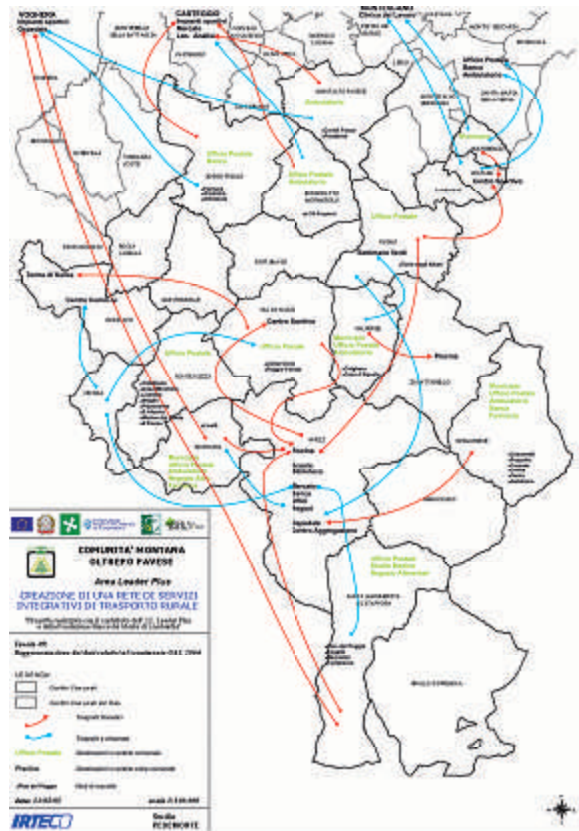
A projekt hozzáadott értéke, hogy felhívta a helyi közösség figyelmét a régió valós szükségleteire és kockázati tényezőire, különösen a közösség idős- és fiatalok tagjai tekintetében. Lényeges volt továbbá a közlekedési szolgáltatás megtervezése, bevezetése és tesztelése, melyet a Leader+ program támogatása és innovatív jellege nélkül nehéz lett volna megvalósítani.

■ 6. Időtartam

A projekt 2003 szeptemberében indult, és 2008 márciusának végén fejeződik be.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 1 162 000 EUR, ebből 134 250 EUR az EMOGA-tól, 134 250 EUR állami finanszírozásból és 893 500 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

GAL Alto Oltrepo Srl

Kapcsolattartó: Raffaella Piazzardi

Cím: Via Giuseppe Mazzini, 16, I-27057 Varzi, Pavia

Telefon: (39-0383) 54 06 37

Fax: (39-0383) 535 83

E-mail: galoltrepo@tiscalinet.it

Honlap: www.gal-oltrepo.it

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:

Comunità Montana dell'Oltrepo Pavese

Kapcsolattartó: Giovanni Draghi

Cím: Piazza Umberto I, 9, I-27957 Varzi, Pavia

Telefon: (39-0383) 54 58 11

Fax: (39-0383) 548 50

E-mail: comunitamontanaoltrepo@cmop.it

Honlap: www.cmop.it

A fényképeket az Alto Oltrepo Srl HACS bocsátotta rendelkezésre.

OLASZORSZÁG

Termelésilánc-projektek

A projekt háttere

A Piemont délnyugati részén elterülő HACS-régió öt hegyvidéki településből áll. A HACS Cuneo közigazgatási határain belül működik, délről a Gesso-völgy, északról a Pellice-völgy, nyugatról a Cotti- és a Tengeri-Alpok zárja körül, keleten pedig a Cuneói-síkság terül elé.

A régiót magas szintű földrajzi, környezeti és kulturális homogenitás jellemzi, így az elkövetkező helyi projektkezdeményekhez szükséges koordináció és közös programtervezés könnyen megteremthető.

A HACS a helyi, valamennyi partner által jóváhagyott fejlesztési programok támogatása érdekében tett politikai közbenjárása sikerrel zárult, aminek az eredménye immár az egész térség számára nyilvánvaló. Ez a közös célkitűzésekből és stratégiákból adódik, melyek a gazdasági és társadalmi fejlődés egy egyedülálló megközelítésének támogatását vették célba.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt közvetlenül a területalapú megközelítést helyezte előtérbe. A HACS célkitűzése a régió egészének a támogatása, valamint a helyi kisüzemi termelők közötti termelési láncok révén a térség értékének növelése volt. Az egész cselekvés a helyi termelők szállítási gondjait, valamint innovatív kapacitások felépítését hivatott megoldani, mivel a piacot jellemzően a nagyobb üzletláncok és bevásárlóközpontok uralják.

Tények a térségről

- **Népesség: 60 000 fő**
- **Terület: 2424 km²**
- **Népsűrűség: 25 fő/km²**
- **A települések száma: 64**

Az illusztrációkat a Tradizione delle Terre Occitane HACS bocsátotta rendelkezésre.

A partnerség nélkülözhetetlen volt a projekt működése és sikere szempontjából. Alapját a helyi érdekelt felek összefogása és egy olyan gazdasági lánc megteremtése adta, amely sikerrel veheti fel a versenyt a kiterjedt szállítási rendszerekkel. Mindez hozzájárul a hagyományos identitás és termékminőség megőrzéséhez is.

A projekt innovatív jellege számos szinten megmutatkozott. A partnerek elkötelezettség az együttműködés iránt. Ez a tevékenység leginnovatívabb része, hiszen sikerrel fogta össze a helyi vállalkozásokat a gazdasági előnyök kiaknázása érdekében. A benyújtott javaslatoknak innovatív jellegűnek kell lenniük mind a beruházások, mind a régióra tett hatások szempontjából.

A projektben felvázolt javaslatrendszer a kormányzás, finanszírozás és irányítás kiváló példája. A HACS olyan, a kiválasztásra vonatkozó feltételt fogadott el, amely biztosította a támogatásnak a régió termelési rendszerén belüli, megfelelő elosztását. A kritérium a várható eredményeket és hatásokat, az innováció fokát, a környezeti fenntarthatóságot, a megállapodás minőségét, a közös pályázatok számát, a vállalkozók életkorát, valamint a pályázó vállalkozás földrajzi fekvését helyezte a középpontba (előnyt élveztek azok a vállalkozások, melyek fekvése meghaladta a 600 m-es tengerszint feletti magasságot).

A projekt célja a gazdasági innováció támogatása annak érdekében, hogy a vállalkozók által támogatott befektetések révén elősegítse a helyi termékek új piacokra és felvevő területekre történő betörését. A javaslatok és a finanszírozás feltételei a helyi gazdaság fenntartható fejlődését részesítik előnyben. A pályázóknak egy minimum öt éves megállapodást kell aláírniuk, így az együttműködés és a projektelképzelések a jövőben is fenntarthatók maradnak.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A HACS az egész elképzelést a helyi termékek értéknövelését szolgáló projektrendszer kidolgozása érdekében állította. A HACS legfőbb célkitűzései: a régió fejlesztése a mezőgazdasági termékeken keresztül, a feldolgozás és forgalomba hozatal támogatása, valamint a helyi termékek piacra lépésének megkönnyítése. Ez a projekt megfelel a HACS helyi fejlesztési terveinek, és megkönnyíti a helyi termékek piacra lépését.

A projekt célja, hogy leküzdje a kis- és középvállalkozások előtt álló akadályokat, mivel ezek a vállalkozások a piacon uralkodó, nagyobb üzletláncok és bevásárlóközpontok miatt veszélyeztetett helyzetben vannak. Az érdekelt felek kisméretű láncokba szerveződött csoportjainak együttműködése révén a projekt lehetővé tette, hogy az üzleti vállalkozások fenntartható módon bővítsék kapacitásaikat, és új felvevőpiacokat találjanak.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt két, egymást kiegészítő kezdeményezésen alapul:

- a) Egy, a kulturális identitásra mint a helyi fejlődés katalizátorára összpontosító, kísérleti projekt kidolgozása.

Minden mezőgazdasági, kézműipari és élelmiszer-ipari ágazat célul tűzte ki, hogy azonosítsa a legmegfelelőbb termékértékesítési piacokat annak érdekében, hogy a termelők a különböző forgalmazási csatornákon keresztül a lehető legnagyobb haszonra tegyenek szert. 2003-ban megvizsgálták a termelői láncokat, ami alapján kereskedelmi teljesítménynövelésre vonatkozó javaslatokat nyújtottak be.

- b) Javaslatok és közös innovatív befektetések kiválasztása és támogatása a kis- és középvállalkozások csoportjain keresztül.

Minden csoport legkevesebb három vállalkozásból állt. A csoportok célja a mikroláncok fejlesztése a vállalkozások közötti és a lánc mentén megvalósított innovációk révén. A mikroláncok alapjául szolgálhatnak a termékek, a szolgáltatások, a feldolgozás vagy a forgalmazás. A HACS lényegesnek vélte megtalálni a befektetésekkel, valamint a régióra gyakorolt hatásokkal kapcsolatos javaslatok innovatív jellegét. A LAG 2004-ben két alkalommal tett közzé ajánlattételre vonatkozó felhívást.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

Az első ajánlattételi felhívásnál tizenegy vállalkozást választottak ki, melyeket három mikroláncba csoportosítottak. A második felhívás már nagyobb sikerrel járt. Akkor huszonegy vállalkozást választottak ki, melyek hét, az alábbi ágazatokat képviselő, termelési láncot alkottak: marhahús és a piemonti marhatenyésztés, gyógynövények Varaita és Grana völgyében, kis gyümölcsök a Vaira-völgyben, a Saluzzesi-dombság OEM térségének borai, a Pó völgyében található feketeáfonya, a castelmagno OEM-térség sajta, valamint a friss térsza kisüzemi előállítása.

A kiválasztott vállalkozások a HACS-régióban kialakított termelési láncok egy-egy eltérő elemét alkották. Még a legtávolabbi és legkevésbé megközelíthető régiók termelői is részt vettek a kezdeményezésben, és támogatást nyertek a saját strukturális feltételeik javításához.

2006 szeptembere és októbere között, a hatodik „termelési láncok és ágazatokon átnyúló integrációs projektek” közzététele után harminchét különböző vállalkozás kilenc új projektet javasolt.

■ 4. Problémák/tanulságok

Az első felhívás során, a várttal ellentétben, csak kevés számú javaslat érkezett. Ez valószínűleg a termelésilánc-megközelítés innovatív jellegének volt köszönhető. A megközelítés elkötelezettséget jelentett, hiszen a pályázók olyan közös megállapodást írtak alá, amelyet egy, az összes vállalkozásnak ugyanabban a javaslatban foglalt, írásos nyilatkozata garantált.

További gondot jelentett, hogy csak a megfelelő gazdasági méretekkel rendelkező vállalkozások mutattak érdeklődést a projekt iránt. Ennek valószínűsíthető oka, hogy biztosítani kellett a befektetés 60%-os társfinanszírozását. Óriási feladatot és akadályt jelentett mindez a kisebb és gazdaságilag bizonytalan vállalkozások számára.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt hozzáadott értéke a kulcsfontosságú problémákra épülő, területalapú politika bevezetését szolgáló, kormányzati megközelítés kialakításában rejlett. Ilyen kulcsfontosságú probléma volt például a kiterjedt forgalmazási és kiskereskedelmi rendszerből adódó helyi gyengeség, amely új marketingkapacitás létrehozására és innovatív megoldások felkutatására kényszerítette a helyi termelőket.

A HACS kiemelt fontosságú célja keresztül hozzáadott értéket teremteni a régióban, mely egy javaslatrendszeren keresztül válhat lehetővé. A HACS mindezt jó eszköznek tartotta a régió egésze számára előnyös, kollektív, innovációs folyamatok és cselekvések irányába mutató, új politikák kipróbálására.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 júliusának végén indult, és 2007 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 71 000 EUR, ebből 35 500 EUR az EMOGA-tól, 14 200 EUR állami finanszírozásból és 21 300 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

GAL Tradizione delle Terre Occitane

Kapcsolattartó: Mario Bertoldi

Cím: Piazza San Paolo, 3, I-12023, Caraglio (CN)

Telefon: (39-0171) 61 03 25

Fax: (39-0171) 81 79 81

E-mail: info@tradizioneterreoccitane.com

Honlap: www.tradizioneterreoccitane.com

LUXEMBURG

Regionális fejlődés kulturális cserék révén

A projekt háttere

A Redange Wiltz HACS Luxemburg nyugati részén található. A régió gazdálkodó tevékenységéről ismert. Itt található továbbá Luxemburg első nemzeti parkja, a „Naturpark Öewersauer”, a térség emellett gyönyörű tájvidékkel büszkélkedhet.

A HACS fő témája az emberekre, a képzésre és a kommunikációs kezdeményezésekre összpontosít. Mindezt három fő fejlesztési területen kívánja megvalósítani: az emberi erőforrások képzésén és oktatáson keresztül történő fejlesztése, a szabadidő, a kultúra és az idegenforgalom támogatása, valamint a falvakban élő, különböző célcsoportok közötti kommunikáció javítása.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

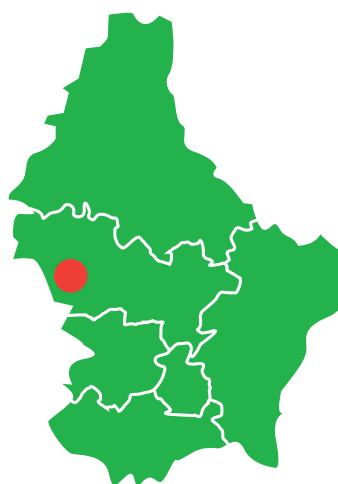
A területalapú megközelítés nagyon fontos szerepet kapott, mivel a projekt a Redange-Wiltz HACS-régióban élő, portugál származású polgárok (a jelenlegi lakosság 6%-a) integrációjára épült. A projekt arra törekedett, hogy a luxemburgi és a portugál származású lakosság megismerje az egymás között húzódó kulturális és társadalmi különbségeket, lehetővé téve ezáltal az emberek kölcsönös egymásra hatásának és nagyobb összhangjának a megteremtését.

A projekt rendkívül innovatívnak tekinthető abból a szempontból, hogy a nyelvtanításnak egy egészen korszerű módszerét hívta életre. Az interaktív órák, az innovatív nyelvtanulási tapasztalatok mellett, a kultúrák kölcsönös megismerésének sokkal intenzívebb módját is biztosították.

A projekt elősegítette a két közösség integrációját, hiszen lehetővé tette egymás nyelvének és kultúrájának megismerését.

Tények a térségről

- **Népesség: 19 114 fő**
- **Terület: 391 km²**
- **Népsűrűség: 48 fő/km²**
- **A települések száma: 13**

Mindez hozzájárult a vidéki közösségeken belüli kisebbségi csoportok eredményesebb megértéséhez és integrációjához.

A hálózatépítés a projekt egyik meghatározó eleme volt, hiszen két HACS szorosabbra fűzte az országaik között kialakított kulturális és gazdasági kapcsolatokat. A távolabbra eső térségek közötti kapcsolatépítés szintén a projekt egyik jellegzetes elemét alkotta.

Az interaktív nyelvtanfolyam és a transznacionális megközelítés kiváló ötlet, amely más, hasonló földrajzi elhelyezkedésű területekre is átültethető. Fontos szempont azonban, hogy a kísérleti projekt sikere részben a Redange-Wiltz HACS-térség demográfiai helyzetének köszönhető (a lakosság jelentős hányada portugál származású).

A luxemburgi Családügyi és Integrációs Minisztérium a tervek szerint általánosan is be kívánja vezetni a nyelvtanfolyamot, hogy ezáltal ösztönözze a kulturális integrációt és biztosítsa a projekt fenntarthatóságát.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Ez a transznacionális kísérleti projekt 2004-ben egy, két HACS által aláírt együttműködési-partnerségi megállapodással indult. Az együttműködés a luxemburgi Redange Wiltz-HACS és a portugál ProBasto HACS között jött létre, mivel a luxemburgi Redange-Wiltz régióban élő lakosok nagy száma portugál származású (elsősorban Basto térségéből).

A 70-es években számos portugál migráns és hozzátartozóik érkeztek Luxemburgba, hogy munkát vállaljanak az építőipar-

ban. A migránsok nagy részének soha nem sikerült teljes mértékben integrálódni Luxemburg életébe. Ezért a Redange-Wiltz HACS azt a stratégiai célt tűzte ki maga elé, hogy elősegíti a különböző luxemburgi kultúrák kölcsönös megismerését.

A két HACS által aláírt együttműködési megállapodás elsősorban három, mindkét HACS-stratégiájába jól illeszkedő cselekvésre irányul:

- a fiatalok és a kultúra integrációja, és az abban való részvétel;
- a regionális és helyi termékek támogatása;
- az idegenforgalom támogatása.

■ 2. A fő tevékenységek

A Redange-Wiltz HACS első kísérleti cselekvése egy sikeres, a luxemburgi régióban szervezett nyelv-/integrációs tanfolyam volt. A tanfolyamon a két nyelvet egymással párhuzamosan tanították, amire korábban nem volt példa a régióban. A projekt azt a célt tűzte ki maga elé, hogy egyszerűbbé tegye a luxemburgi és portugál nyelvet beszélő népesség közötti nyelv- és kulturális ismeretek cseréjét, valamint elősegítse a két közösség integrációját.

A tanfolyam oktatási módszertanának lényege a nyelvnek a jellegzetes kulturális témakörökön (pl. történelem, hagyományok, ételek és tánc) keresztül történő elsajátítása volt. A régió öt nyelvtanára megtárgyalta azokat a módszereket, melyek segítségével a közösségeket élvezetes, mégis ésszerű nyelvvórákon/workshopokon keresztül közelebb segíthetik egymáshoz.

A csoportot azután kettéosztották – az egyik csoport portugálul beszélt, a másik a Luxemburgban beszélt nyelvek (francia, német, luxemburgi) valamelyikén. A ciklus egy esti tanfolyammal indult, ahol ismertették a projekt elképzeléseit, és a résztvevők bemutatkoztak egymásnak. A további nyelvvórákon gyakorlati workshopokat készítettek elő. A workshopok résztvevőit párokba osztották (egy portugálul és egy, a luxemburgi nyelvek valamelyikét beszélő alkotott egy párt), és ezek a párok közös tevékenységeket végeztek (pl. vásárlás, táncolás, kertészkedés, közös játékok és hagyományos tevékenységek). A workshopok lehetővé tették, hogy a résztvevők ne csak egymás országát és kultúráját fedezzék fel, de megismerjék egymást is.

A (résztvevők számára ingyenes) nyelvtanfolyamok költségét a HACS fedezte, hiszen, kísérleti projekt lévén, a tanfolyamok sikere nem volt előre látható.

© Charles Reiser

A projekt transznacionális elemét néhány, (helyi termékeket előállító) portugál termelő 2007 augusztusi luxemburgi látogatása jelentette. 2007 augusztusában Portugáliába is tettek látogatásokat, ahol egy regionális vásáron bemutatták a projektet, és ahol a résztvevők számára további nyelvtanfolyamokat szerveztek.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

Az első tanfolyam Wiltzben, 2006 februárjában indult húsz fő (tíz portugál és tíz luxemburgi származású) részvételével, és tizenhét hétig tartott. A tanfolyam kiváló eredményekkel zárult, így 2006 őszén a Leader+ támogatásával újabb tanfolyamot szerveztek.

A résztvevők toborzásába az önkormányzatokon belül működő „külföldi származásúak bizottságát” is bevonták. A bizottság és a családügyi minisztérium (mely egyben a luxemburgi integrációért felelős minisztérium is) élénk érdeklődést mutatott a tanfolyam iránt, és tervbe vette a tanfolyamok szélesebb körű, országos megszervezését a Leader+ projekt befejezését követően.

■ 4. Problémák/tanulságok

Lényeges szempont volt, hogy a projekt kerülje a nyelvtanfolyamok hagyományos struktúráját – az oktatók interaktív és a lehető legérdekesebb órák megtartására törekedtek. Céljuk a portugál származású polgárok közötti információcseré, valamint a kulturális eredetű gátak és félelmek legyőzése volt.

Kérdés volt továbbá a portugál származású polgárok megközelítésének módja, valamint az, hogy hogyan motiválják őket a tanfolyamon való részvételre (a hagyományos tájékoztatási formák, mint például a poszterek vagy újsághirdetések, nem jártak a kívánt eredménnyel). A HACS a partnerszervezeteken keresztül személyesen kereste fel a potenciális résztvevőket.

A két HACS egymástól eltérő érdekeiből adódóan néhány transznacionális koordinációs kérdés is felmerült. A tanfolyamok során a luxemburgi HACS a társadalmi és kulturális szem-

pontokra összpontosított, míg a portugál HACS nagyobb érdeklődést mutatott a regionális és helyi termékek promóciója iránt. Ezt a kérdést a projekt keretein belül, (a nyelvtanfolyamon résztvevők számára) Portugáliába és (a helyi termelők számára) Luxemburgba szervezett látogatások során sikerült megoldani.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A nyelvi koncepció teljesen innovatív elgondolásnak számított, hiszen új gátakat döntött le a Luxemburgban élő két különböző kultúra között. A Leader+ program kísérleti jellege lehetővé tette a projekt megvalósítását, és hozzáadott értéket teremtett a nyelvtanítás teljesen új megközelítése révén.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 januárjában indult, és 2007 decemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 85 000 EUR, ebből 42 500 EUR az EMOGA-tól, 21 250 EUR állami finanszírozásból és 21 250 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Leader+ Redange-Wiltz

Kapcsolattartó: Fons Jacques

Cím: 23, an der Gaass, 9150 Eschdorf, Luxembourg

Telefon: (352) 89 95 68-1

Fax: (352) 89 95 68-40

E-mail: rw@leader.lu

Honlap: www.rw.leader.lu

Az illusztrációkat a Leader+ Redange-Wiltz HACS bocsátotta rendelkezésre.

HOLLANDIA

A csodálatos Wieringen

A projekt háttere

A Kop Van Noord-Holland en Texel HACS az Északi-tenger, az IJsselmeer-tó és a Watt-tenger által körülölelt térségben található. A közlekedés a vasút és két, a félszigetet észak-dél irányban kettészelő főútvonal segítségével oldható meg. A HACS-régió lakossága három városba tömörül; Amsterdam 70 km-re délre fekszik a térségtől. A legjelentősebb gazdasági ágazatokat a mezőgazdaság, a kertészet, a halászat, a szabadidős szolgáltatások és az idegenforgalom jelenti.

A HACS elsődleges célja a know-how és a térség gazdasági mozgatórugóit jelentő, új technológiák fejlesztése.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt elsősorban a területalapú megközelítést helyezte előtérbe, hiszen célkitűzései a térség identitásának, történelmének, valamint a gyönyörű tájvidék fejlesztésének támogatása köré csoportosultak. Az egész projektstratégia a térség kulturális és természeti vonzerejének legmegfelelőbb kihasználására épül, ami a vendégeknek nyújtott szabadidős idegenforgalmi tevékenységek, valamint a helyi termékek és szolgáltatások révén új bevételek és lehetőségek megteremtését teszi lehetővé.

A projekt új, regionális szolgáltatások fejlesztésére, valamint a helyi lakosság és a Csodálatos Wieringen Alapítvány tagjai közé tartozó vállalkozók bevonására épül. Az alapítvány ön-

Tények a térségről

- **Népesség: 69 527 fő**
- **Terület: 108 km²**
- **Népsűrűség: 641 fő/km²**
- **A települések száma: 6**

kéntes tevékenységet végző tagjait egy lelkes tanács támogatja. Ez az alulról építkező megközelítés kiváló példája.

A hatvan helyi vállalkozó között sikeresen kialakított együttműködés a projekt különösen innovatív elemének számít. A további innovatív elemeket a térségben létrehozott új szolgáltatások adják.

A hálózatépítés és együttműködés nagyon fontos szerepet kapott a projektben. A Csodálatos Wieringen Alapítvány sikeresen működött együtt a Waddengroep alapítvánnyal és annak regionális „Waddengoud egység”-ével a helyi termékek támogatása és továbbfejlesztése érdekében. Az idegenforgalom fellendítése céljából az alapítvány és az önkormányzat együttműködést kezdeményezett egy szomszédos tartománnyal is.

A Wieringen Alapítvány, melyet kimondottan különböző alapok kezelésére és különféle tevékenységek megfelelő irányítására hoztak létre, vállalta a helyi finanszírozás és irányítás feladatát.

A projekt új tevékenységeket hívott életre, valamint rövid idő alatt megsokszorozta a látogatók számát. A projekt hosszú távon a helyi üzleti vállalkozások, társadalmi szervezetek és a wieringeni önkormányzat közös jövőképe által támogatott stratégia részét képezi. Közös elfogadták a „Wonderlijk Wieringen, aan de slag” című jelentést, amely az együttműködés alapját adja, és azokat a 2010-ig megvalósítandó, közös törekvéseket fogalmazza meg, amelyek segítségével Wieringen vonzerejét a lehető legmagasabb szintre emeli mind a helyi lakosság, mind a turisták szemében.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Wieringen korábban a Watt-tenger egyik szigete volt, és a Wieringerrandmeer nevű, nagyszabású terv szerint újabb 10 év elteltével várhatóan ismét önálló szigetté válhat. A tervek mind az állandó lakhelyekre, mind a nyaralókra vonatkozóan tartalmaznak lakossági fejlesztéseket, de a helyi lakosságot aggasztják ezek a fejlesztések, hiszen ők a térség jellegzetes környezetének és karakterének a megőrzésére törekednek.

2002-ben a helyi önkormányzatok és a HACS Wieringen gazdasági helyzetét megerősítő kezdeményezésbe fogott. Elképzelésük alapján új együttműködési forma jött létre a helyi vállalkozók között, amelynek célja új termékek közösen történő fejlesztése, valamint a minőségirányítás és a térség imázsának a javítása. 2004-ben megalakult a harminc vállalkozót tömörítő „Csodálatos Wieringen” alapítvány, és azóta a helyi üzleti közösségek együttes erővel, a helyi termékek fejlesztésével, valamint idegenforgalmi kirándulások és csoportos ajánlatok kínálatával igyekeznek megtartani és megerősíteni Wieringen jellegzetes vonásait és vonzerejét.

A térség, tekintettel arra, hogy kiváló helyszínt biztosít a kerékpáros és gyalogos kalandtúrák számára, nagy népszerűségnek örvend a turisták körében. A kanyargós útvonalak csupa egyedi és jellegzetes, kicsi településekre és falvakba, halászkikötőkbe és tengerparti részekre vezetik el a látogatókat.

■ 2. A fő tevékenységek

Az alapítvány számos, a helyi termékek támogatásával és a látogatóknak nyújtott idegenforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatos tevékenységet dolgozott ki. Az általános cél egy olyan, több célt szolgáló tájvidék kialakítása, amely a természet, a tájvidék, a víz és a háztartások fenntartható fejlődésén keresztül valósul meg. A projekt emellett támogatja a szigetek kulturális identitását is, amely a Csodálatos Wieringen megközelítés alapvető értékét jelenti.

A projekt során az alábbi, konkrét tevékenységek valósultak meg:

- a térség számára tervezett, viking képpel ellátott, központi márkajelzés és logó;
- a titkos Watt-sziget történetét ismertető webhely létrehozása, mely holland és német nyelven érhető el;
- a térség kincseit és azok felfedezésének lehetőségét kihangsúlyozó, az idegenforgalmi irodákban, valamint számos bevásárlóközpontban és üzletben ingyenesen beszerezhető kiadvány és térkép előállítása és terjesztése;
- számos helyi termék, köztük a wieringeri méz, dohánytermékek, zsidó ostyák, viking sütemények és tulipánhagymák promóciója;
- a térség környékén szervezett tevékenységek és rendezvények, például a friss tengeri halak piaca és a virágfesztivál támogatása;
- a helyi vállalkozók közreműködésével új tevékenységek kidolgozása, hogy a turisták könnyűszerrel fedezhessék fel a sziget legérdekesebb helyeit. Minden látványosság jól látható azon a térképen (lásd fenn), amely a látogatók kirándulásainak hatékony időkihasználását hivatott elősegíteni.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A legfontosabb, a térség jövőbeli fejlődését befolyásoló és az odalátogató, illetve visszatérő turisták számát növelő eredmények az idegenforgalmi szolgáltatások (éttermek, közlekedési összeköttetések, múzeumok, kempingek, utak és kirándulások stb.) fejlesztése területén jegyezhetők fel. A látogatók sokszor élnek a szobát és reggelit kínáló szálláshelyek/szállodák/kempingek adta lehetőségekkel, aminek a helyi gazdaság látja hasznát, és ami arra ösztönzi az üzleti vállalkozásokat, hogy innovatív módon továbbfejlesszék és folytassák tevékenységüket.

A projekt végére az alapítvány tagjainak száma megkétszereződött, és immár hatvan tagot számlál.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt különösen hasznos volt abból a szempontból, hogy támogatást nyújtott a szövetségnek a helyi fejlesztőmunka megismerésében. A tevékenységek teljes mértékben a tagok önkéntesen vállalt elkötelezettségein múlnak, ami viszont nehézséget jelent néhány vállalkozó számára.

Az alapítvány felismerte, hogy a helyi termékek támogatásához nagyobb tapasztalatra van szükség, ezért szükségessé vált a Waddengouddal, a térség egy másik, a helyi termékekre vonatkozó kezdeményezésével való együttműködés. Az együttműködés során lehetőség nyílt a minősítési és láncirányítás területén szerzett tapasztalatok átadására.

A projekt rávilágított, milyen előnyökkel jár, ha a közös célok érdekében a (gyakran egyedül dolgozó) vállalkozók együttműködésre lépnek, valamint közös szolgáltatásokat fejlesz-

nek ki. Az is kiderült, hogy az átvett szolgáltatások nem mindenki igényeit és különleges elvárásait elégítették ki. Ezért a szigeten kínált szolgáltatások és tevékenységek javítása és változtatossá tétele érdekében további erőfeszítéseket tesznek.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt különleges hozzáadott értéke az a támogatás, amit a Leader+ ajánlott fel a helyi vállalkozóknak az egymás közötti, valamint a vállalkozók és az önkormányzat közötti együttműködés megteremtése érdekében. Az alapítvány és tagjai számára a Leader+ biztosította annak a lehetőségét, hogy szakmai támogatást kapjanak az anyagok promóciójába, valamint Wieringen fenntarthatóságába történő befektetéshez.

■ 6. Időtartam

A projekt 2002 júniusában indult, és 2007 januárjában ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 171 194 EUR, ebből 89 594 EUR az EMOGA-tól, 76 600 EUR állami finanszírozásból és 5 000 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Kop Van Noord-Holland En Texel

Kapcsolattartó: Vera van Vuuren

**Cím: Willemsoord 30, 1781 AS,
Den Helder, Nederland**

Telefon: (31-223) 66 84 70

Fax: (31-223) 66 12 45

E-mail: vvuuren@nhn.nl

Honlap: www.leader-plus.org

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:

Wonderlijk Wieringen Foundation

Kapcsolattartó: Marion Lont

**Cím: Pb 42, 1777 ZG,
Hippolytushoef/Wieringen, Nederland**

Telefon: (31-6) 20 01 00 72

E-mail: Info@wonderlijkwieringen.nl

Honlap: www.hetgeheimewaddeneiland.nl

Az illusztrációkat a Kop Van Noord-Holland En Texel HACS bocsátotta rendelkezésre.

HOLLANDIA

A Jikkemiene pékség

A projekt háttere

A Midden En Noord Zeeland HACS Hollandia nyugati részén található, és két sajátos Leader+ témát választott magának: a régió életminőségének a javítását, valamint a természeti és kulturális erőforrások értékének növelését.

A HACS az alábbi célokat tűzte ki maga elé: a régió életét kellemesebbé tévő dolgok elérhetőségének és hozzáférhetőségének javítása, a régiók identitásának fenntartása és megerősítése, magas színvonalú (gazdálkodó) munkaerő és foglalkoztatottság megteremtése; az egyenlő esélyek támogatása; a térség vonzerejének növelése, valamint az élő természeti környezet megóvása. Elsőbbséget élveznek az alábbi területek is: a mezőgazdaság ökológiai alapjának a javítása, a fenntartható vízgazdálkodás megvalósítása, valamint az idegenforgalom és szabadidős ágazat fenntartása.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt innovatív kezdeményezésnek számít, mivel fogyasztókkal élő személyek számára szociális ellátást biztosító alapítvány most először nyitott vidéki térségben pékséget, üzletet és teakertet. Számos szociális ellátást nyújtó intézmény nyit üzletet nagyobb településeken és városokban, de ezek jellemzően nem pékségek, és ezek közül egy sem vidéken nyílt meg. Az alapítvány egyik elsődleges feladata, hogy értelmes és hasznos munkát biztosítson a speciális szükségletekkel rendelkezők számára.

Az alulról építkező megközelítés a projekt rendkívül fontos eleme volt. Az eredeti ötlet a GORS-alapítványtól származott,

Tények a térségről

- **Népesség: 99 976 fő**
- **Terület: 851 km²**
- **Népsűrűség: 118 fő/km²**
- **A települések száma: 8**

amely arra ösztönözte a szellemileg hátrányos helyzetű embereket, hogy néhány önkéntes és a GORS-alapítvány támogatásával vállaljanak szerepet egy pékség irányításában és aktív működésében.

A projekt a „területalapú megközelítésnek” is megfelelt, mivel támogatást nyújtott abban, hogy Nisse települése újra életre keljen. A pékség további szolgáltatásokat is biztosít a közösség számára, és pozitív gazdasági hatással van a falu életére.

A projekt integráló hatása is megmutatkozott, hiszen nemcsak az önkormányzattal, de más szereplőkkel is együttműködött, melyek közé tartoznak: a helyi termelők, a holland posta, egy bevásárlóközpont, egy „szociális jóléti” gazdaság és egy helyi sajtogazdaság. Emellett sikeres kapcsolatokat épített ki különböző sétacsoportokkal is. Az idegenforgalmi hivatal örömmel fogadta az új szolgáltatásokat, mint például a teakertet, amelyet egy kerékpárút mentén alakítottak ki.

Tekintettel arra, hogy a projekt különböző finanszírozó alapokra épül, gazdasági megvalósíthatósága és fenntarthatósága valószínűnek látszik a jövőben is. A GORS-alapítvány előrejelzése szerint az állandó költségek megtérülése három éven belül várható.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A GORS-alapítvány a fogyatékkal élők számára nyújt támaszt és gondoskodást az élet olyan területein, mint például a lakhatás, az ellátás, a munka vagy az oktatás. Az alapítvány a holland Zeeland tartományban működik, és a különleges szükségletekkel rendelkező embereknek nyújt támogatást, hogy

sikerral beilleszkedhessenek az őket körülvevő társadalmi környezetbe, és annak aktív résztvevőivé válhassanak. A Leader+ segítségével elindult a Jikkemiene pékség projekt, amelynek célja, hogy helyi szolgáltatásokat biztosítson, valamint szociális munkahelyet hozzon létre a Goes városában élő, szellemileg hátrányos helyzetű emberek számára.

A GORS-alapítvány úgy gondolta, hogy egy nyilvános pékség tökéletes hely az egyéni munka és részvétel biztosítására, így ezek az emberek is a helyi társadalom hasznos tagjának érezhetik magukat. Arra nem volt lehetőség, hogy a pékséget a fogyatékkal élők lakhelyén, Goro városában indítsák útjára (mivel egy államilag támogatott pékség nem versenyezhetett a kereskedelmi tevékenységet folytató pékségekkel). Ebből kifolyólag az alapítványnak más helyet kellett találnia. A pékséget a közeli Nisse falujában alakították ki, melyhez egy régi, történelmi jelentőségű épület nyújtott tökéletes helyszínt. A Leader+ segítségével a GORS-alapítvány megvásárolta, majd a szükséges felszerelés és anyagok biztosításával pékséggé alakította át az épületet.

■ 2. A fő tevékenységek

Az alapítvány 2001 októberében vásárolta meg az épületet, amelyet később megtoldottak, hogy elegendő helyet biztosítsanak a pékség, a raktár és a teakert számára. A dekorációs és belsőépítészeti munkákat a helyi önkéntesek egy csoportja és a speciális szükségletekkel élő emberek együttesen végezték. A GORS később az épületet eladta egy szociális házépítő csoportnak, azóta ez a csoport az épület karbantartója és fenntartója. A pékség szolgáltatásait egy, az SRV-vállalat buszán kialakított, mozgó bevásárlóközpont együttműködésével kiterjesztették a helyi élelmiszerboltok és termékek választékának árusítására is.

A Jikkemiene pékség az SRV-vállalattól előzetesen megvásárolt, nagyobb beszerzések felvevőpontjaként is működik. A

helyi lakosság kívánságára a boltot bankjegykiadó automatával is felszerelték, emellett a pultnál postai bélyeg is kapható.

A teaház nagy népszerűségnek örvend, különösen a nyári hónapokban, hiszen számos látogató érkezik Nisse-be különféle idegenforgalmi és szabadidős programokra.

A pékség minden szolgáltatása és tevékenysége a szellemileg hátrányos helyzetű emberek irányítása alatt áll, a GORS-alapítvány szükséges felügyelete mellett.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt tizenegy szellemileg hátrányos helyzetű embernek teremtett állást, akiknek a munkáját négy részmunkaidős felügyelő, köztük a falu egyik lakosa kíséri figyelemmel.

A projekt a történelmi jelentőségű épület kibővítésével és korszerűsítésével kihasználta a kulturális örökség adta lehetőségeket.

A helyi üzlet a helyi közösségnek kínált helyi szolgáltatásokkal, ételekkel és italokkal hozzáadott értéket teremt a helyi termékek számára, amivel megerősíti a kis falu életképességét.

Az üzlet egy helyi, a vidéki tájon és a tengerpart mentén végighaladó kerékpárút mentén található. A pékség ezért a turisták és látogatók népszerű megállójává vált. A projekt egyenes utat teremtett néhány más, mint például egy sajtgazdasághoz és egy „szociális jóléti” gazdasághoz fűződő projekthez.

A pékség ételek, italok és helyi termékek biztosításával számos helyi rendezvény sikeréhez is hozzájárult. Ezáltal a helyi közösség központi szerepet betöltő szolgáltatójává vált.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt rengeteg pozitív eredménnyel járt, de az úton néhány nehézséggel is szembe kellett nézni. A pékség szolgáltatásainak köszönhetően javult a falu életminősége, de ezek a szolgáltatások nem közvetlenül elégítették ki minden lakos igényeit. A helyi lakosság egy része nem szívesen vásárolt az üzletben, mivel az eredetileg nem a faluhoz tartozott. Ezért ők továbbra is a közeli Goes városába jártak át vásárolni. Nisse falujában azonban hiányoztak bizonyos szolgáltatások (például a bankjegykiadó automata és a bélyegvásárlás lehetősége), így a helyiek hamarosan megismerték és elfogadták a pékséget.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ segítségével és támogatásával könnyebb volt rátalálni a projektet finanszírozó és ösztönző partnerekre.

■ 6. Időtartam

A projekt 2001 októberében indult, és 2002 márciusában ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 70 336 EUR, ebből 28 134 EUR az EMOGA-tól és 42 202 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:
Midden En Noord Zeeland

Kapcsolattartó: Ms. Arjon Copper
Cím: Postbus 153, 4330 AD Middelburg, Nederland

Telefon: (31-118) 63 18 72

E-mail: am.copper@zeeland.nl
Honlap: www.leaderplus.nl/Nederlands/gebieden/MNZeeland/index.php

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:
Stichting het GORS

Kapcsolattartó: M. van Hekke
Cím: Dorpsplein 46, 4443 AG Nisse, Nederland

Telefon: (31-622) 80 68 49

E-mail: mvanhekke@gors.nl, jikkemiene@gors.nl
Honlap: www.gors.nl

*Az illusztrációkat a Midden En Noord Zeeland
HACS bocsátotta rendelkezésre.*

PORTUGÁLIA

Geológiai megfigyelőközpont Canelasban

A projekt háttere

Az Adrimag HACS egy gyönyörű, távoli, komoly gasztronómiai és kézműipari hagyományokkal rendelkező, valamint történelmi és környezeti örökségben gazdag térségben működik. A természetes szépséggel megáldott és jelentős kulturális örökséggel bíró térség a tengerpart közelében fekszik.

A régió tájvidékét idegenforgalmi vonzerőt jelentő erdők, folyók és hegyek tarkítják. A régió legjelentősebb gazdasági tevékenységei a mezőgazdasági, erdészeti és különféle kézműipari ágazaton belül találhatók.

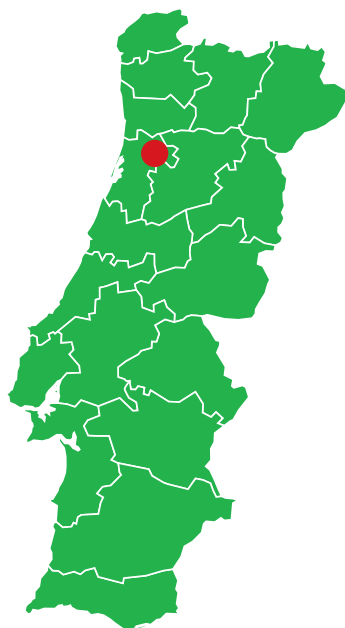
Az Adrimag HACS különféle célokat és célkitűzéseket tudhat magáénak, ezek közül külön figyelmet szentel a helyi gazdasági tevékenységet fejlesztő és megkülönböztető termelés megerősítésére, a fokozott természetvédelmi tevékenységre, valamint a régióban élők életminőségének javítására.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt közvetlenül kapcsolódik a területalapú megközelítéshez, hiszen a régió különleges erejére, nevezetesen a történelmi, természeti és kulturális örökségére épül. A térséget különleges sziklái és kőületei révén egyedülálló geológiai vonzerő jellemzi. A HACS figyelembe vette a régió különböző, a sikeres projekt megvalósítását elősegítő erősségeit (pl. kulturális örökségét, természetes növény- és állatvilágát, idegenforgalmát). A projekt kiegészíti a régió már meglévő idegenforgalmát, és a geo- és ökoturizmus révén hozzáadott értéket ad a természeti erőforrásoknak. Mindez újfajta dinamizmust hoz a régióba.

Tények a térségről

- **Népesség: 109 048 fő**
- **Terület: 1455 km²**
- **Népsűrűség: 75 fő/km²**
- **A települések száma: 7**

Az alulról építkező megközelítés a projekt egésze alatt tettenérhető volt. A projekt ötlete közvetlenül a projekt támogatótól származik, aki aktívan támogatta a HACS és más helyi szereplők tevékenységét a projekt kidolgozása és megvalósítása során.

A partnerségi megközelítés a projekt különböző szinteken megmutatkozó, kulcsfontosságú eleme volt. Ilyen például a HACS közreműködése a tevékenységek fizikai és pénzügyi megvalósításában; Arouca önkormányzatának támogatása a geológiai központ munkálatainak elvégzésében, valamint két egyetem segítsége a geológiai leletek meghatározásában és a könyv megjelentetésében.

A projekt leginnovatívabb elemei az alábbiak: a régió természeti és kulturális erőforrásainak első ízben történő promóciója, a geológiai leletek kihasználása a térség értékének növelése érdekében, valamint hozzájárulás a térségnek a helyi, az idegenforgalom innovatív formáira (pl. geo- / ökoturizmusra) épülő fejlődéséhez.

A projekt részét képezi az integrált megközelítésnek is, hiszen az idegenforgalom támogatása a régió egészére vonatkozik. Olyan elképzeléseket tartalmaz, mint például az európai geoparkok hálózatához való csatlakozás a geoturizmus, az ökoturizmus, a kalandturizmus és különböző rendezvények stb. támogatása céljából. A várakozások szerint a térségbe látogatók növekvő száma növeli a projekt láthatóságát, valamint más, jövőbeli cselekvésekhez fűződő kapcsolatának potenciális lehetőségét.

A projekt gazdasági fenntarthatósága már a megvalósítás szakaszában beigazolódott, és a fenntarthatósági potenciál is igen magas. A projekt életképességét különböző, az alábbi kritériumok alapján is megvizsgálták: gazdasági, környezeti, kulturális és társadalmi aspektusok. A központba látogató em-

berek száma jelzi a projekt pénzügyi fenntarthatóságát. Emellett a projekt támogatója és a HACS egyaránt érdekelt a geológiai központban létrehozandó geopark megvalósításában, mely a központ nemzetközi láthatóságát is fokozza majd.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt támogatója már részt vett a Leader II projektben is, emellett nagy tapasztalattal bír a geológia és a kőzetekkel végzett munka terén. A Leader+ program indulásakor azzal az új elképzeléssel kereste meg a HACS-t, hogy használják ki a geológiai erőforrást jelentő, a római korból származó régi bányát, és a helyén hozzanak létre egy múzeumot.

A projekt támogatója pozitív visszajelzést kapott a Portói Egyetem geológia tanszékéről. A HACS vállalta a vezető szerepét, és nélkülözhetetlen érdemeket szerzett, hogy a projekt támogató elképzelése valóra váljon. Úgy határoztak, hogy múzeum helyett inkább egy „élő” területet alakítanak ki, ahol a látogatók egy geológiai, információs és kulturális erőforrásokat bemutató kiállításban gyönyörködhetnek. Ezáltal a projekt közvetlenül kapcsolódhatna a térség ökokulturális fejlődéséhez. A projekt jól illeszkedett a vidék idegenforgalmát támogató helyi stratégiához is.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt fő tevékenysége a közönség által megközelíthető és megtekinthető geológiai központ kialakításához szükséges infrastruktúra megteremtése volt.

Az értékes geológiai jellemzőkről két szórólap és egy könyv tájékoztatta az érdeklődőket.

A projektben Arouca önkormányzata is közreműködött, és aktív szerepet vállalt annak megvalósításában. A Portói Egyetem geológia tanszéke, valamint a Madridi Egyetemen működő Tudományos Kutatótanács pedig részt vett a könyvben bemutatott geológiai és őslénytani leletek meghatározásában.

A geológiai központ 2006 júniusában nyitotta meg kapuit.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt legfontosabb eredménye a geológiai megfigyelőközpont létrehozása. A projekt sokak hasznára vált, közéjük tartoznak a helyi kézművesek, akik a helyben talált geológiai nyersanyagokból és kövekből készített munkáikat mutatják be és bocsátják áruba; a helyi éttermek és szállásadó helyek, amelyek a látogatók számának növekedéséből profitálnak; a helyi kereskedelmi egységek; valamint maguk a látogatók, akik új kulturális élményben részesülhetnek.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nem merült fel probléma.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ lehetővé tette, hogy a projekt hozzáadott értéket teremtsen a térségben megvalósult vidékfejlesztéséhez. A geológiai központban kiállítóterem, előadóterem, vendégfogadó helység és megfigyelőközpont található. Ezáltal a geológiai erőforrás innovatív idegenforgalmi központtá alakult.

A projekt átlépte a régió fizikai határait, és jelenleg a Geológiai Parkok Európai Hálózatának egyik jelöltje. A régióban egyetlen Leader+ projekt sem valósult meg ilyen gyorsan, és a vidéki térség ilyen átalakulása korábban nem volt tapasztalható.

■ 6. Időtartam

A projekt 2006 januárjában indult, és 2006 júliusának végén fejeződött be.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 75 010 EUR, ebből 26 260 EUR az EMOGA-tól, 11 250 EUR állami finanszírozásból és 37 500 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Adrimag

Kapcsolattartó: João Carlos da Silva Pinho

Cím: Praça Brandão Vasconcelos, 10, P-4540-110 Arouca

Telefon: (351) 256 94 03 50

Fax: (351) 256 94 03 59

E-mail: adrimag@adrimag.com.pt

Honlap: www.adrimag.com.pt

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

Contact person: Manuel Valério Soares de Figueiredo

Cím: Lugar do Campelo – Canelas, P-4540-252 Arouca

Telefon: (351) 917 76 61 41

Fax: (351) 256 95 57 21

Az illusztrációkat az Adrimag HACS bocsátotta rendelkezésre.

SPANYOLORSZÁG

Megállapodások ösztönzése és a fenntartható agrárgyakorlat támogatása

A projekt háttere

A Baleár-szigetekhez tartozó Menorca felszíne gyakorlatilag teljesen sík. A sziget két különálló régióra osztható: az északi részen fekvő Tramontanát meredek partfal jellemzi, míg a déli részen fekvő Migjornt szelídebb lankák és mély szurdokok tarkítják. A sziget közepén lévő El Toro hegy a maga 385 m-es magasságával a terület legmagasabb pontja. Menorca mediterrán éghajlatú, éves középhőmérséklete 18 °C. A szigetet nyolc önálló helyhatósági terület és három városi központ alkotja.

A Leader+ általános törekvései a térségben a következők: a mezőgazdasági tevékenységek ösztönzése a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével, a táj hagyományos arculatának és a vidéki építészeti örökségnek a megóvása, népszerűsítése és hasznosítása, valamint a régészeti műemlékek helyreállítása.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt a területalapú megközelítésre összpontosított, hiszen a régió fontos geológiai, ökológiai és környezeti jellegzetességekkel bíró természeti erőforrásait helyezte középpontba. A projekt figyelembe vette a térség helyi igényeit (pl. a helyi gazdaságok által előállított termékek versenyképességének

Tények a térségről

- **Népesség:** 71 524 fő
- **Terület:** 702 km²
- **Népsűrűség:** 102 fő/km²
- **A települések száma:** 8

növelése iránt), és támogatást nyújtott a gazdaságoknak a változatosabb, de a környezetvédelmi fenntarthatóság szempontjait is érvényesítő termékskála kialakításában.

A HACS fontos szerepet játszott a projekt támogatásában és promóciójában. Szorosan együttműködött a projekt támogatókkal, a közigazgatási testületekkel, az agrárszektorral, valamint a helyi iskolákkal és idegenforgalmi üzleti vállalkozásokkal.

A projekt innovatív jellege a társadalmi partnerek közötti kialakult, újfajta párbeszédben rejlett. Ennek segítségével olyan megállapodások születtek, amelyek hozzájárultak a környezet megóvásához. Emellett innovatívnak számít az a mód is, ahogyan a projekt bemutatta, miként lehetséges üzleti tevékenységeket fejleszteni a környezeti fenntarthatóság megőrzése mellett. Innovatívnak bizonyul továbbá a növekvő környezeti tudatosság lassú, de következetes, sokszorozó hatású érvényesítése az egyéb üzleti vállalkozások tekintetében is.

Az integrált megközelítés nyilvánvalóan megmutatkozott abban, hogy a projekt több ágazatot közvetve és közvetlenül is támogatott, így például az idegenforgalmi és agrárszektor, valamint az oktatási tevékenységeket. Itt kell megemlítenünk a termékeket környezeti szempontból fenntartható módon értékesítő/forgalmazó agroüzletek nyitását, illetve a helyi hatóságokkal és köztestületekkel való együttműködést is.

A gazdasági és környezeti fenntarthatóság kulcsfontosságú elemnek számított a projektben, amely valós példákkal szolgált a környezetvédelem és az agrárgazdálkodás közötti megfelelő egyensúly megteremtésére. A projekt támogató jelenleg külső

finanszírozást keres a fenntarthatóság biztosítása érdekében. További feladat a helyi, minőségi és környezetbarát termékek hatékony értékesítése a Menorcán kívül eső piacokon is.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A Baleár Ornitológiai és Természetvédelmi Csoport (GOB) évek óta tudatában van a környezeti szempontból ártalmas gazdasági tevékenységeknek. A GOB tudatosítani kívánja azt a kíváncsalmat, hogy az agrártevékenységek gyakorlatát a piaci kihívásokhoz (például a minőségi élelmiszer-ipari termékek iránti egyre erőteljesebb igényekhez) kell igazítani, a termékeket pedig mindeközben a környezetvédelem szempontjából fenntartható módon kell fejleszteni.

A környezetvédelem-központú szemléletmódra váltás igen fontos szerepet játszott a HACS regionális stratégiájának megvalósításában. A projekt jó példával jár elöl, hiszen olyan agrárirányítási rendszereket támogat, amelyek a gazdasági életképességet a környezetvédelemmel ötvözik.

A projekt a gazdaságok és a GOB közötti megállapodások megteremtésére törekszik, melyekben mindkét fél kötelezettséget vállal a gyakorlatok és tevékenységek tekintetében. A megállapodások az egyes gazdaságok sajátosságaihoz alkalmazkodnak, és rugalmasak azon egyéb szereplők (pl. közintézmények, vállalkozások stb.) bevonását illetően, akik részt kívánnak venni a fenntartható agrárgyakorlat megvalósításában.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt főbb tevékenységei közé tartozott a fenntartható környezeti gazdálkodást és a gazdasági gyakorlatot egyesítő tevékenységekre vonatkozó megállapodások kidolgozása. A projektben részt vevő gazdaságok/vállalkozások arra kötelezték magukat, hogy környezetvédelmi intézkedéseket vezetnek be a termelési folyamatokba. Ennek segítségével olyan kiváló minőségű agrártermékeket állíthatnak elő, amelyek környezetbarát alkotóelemeik révén különleges értéket képviselnek.

A megállapodások különböző intézkedéseket takarnak. Ezek főbb csoportjai: a betakarítás tipológiája és irányítása, az állattenyésztés irányítása és a természeti erőforrások kezelése. Ezeket az intézkedéseket fokozatosan vezetik be a gazdaságokba, majd hathónapos felülvizsgálati időszakot követően elbírálják azok alkalmazásának megfelelőségét.

A megállapodásokat Menorca szigetének valamennyi mezőgazdasági termelőjéhez eljuttatták, közvetve azonban azok az idegenforgalmi üzleti vállalkozások is értesültek róluk, amelyek számára az agrárvidék fenntarthatósága előnyökkel járhat.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt legnagyobb eredménye a Menorca szigetén létrejött megállapodásokat és fenntartható agrárgyakorlatot támogató útmutató kidolgozása és megjelentetése volt. A tájékoztató kiadvány harmincnyc, a sziget gazdasági és környezeti javát szolgáló intézkedést tartalmaz.

A projekt legfőbb sikere, hogy a helyes agrárgyakorlat támogatása hozzájárult további, szélesebb körben érvényesülő

projektek megvalósításához is. Példaként említhetjük az „Agrárszerződés a bioszféra megóvásáért” elnevezésű megállapodást, amely a közigazgatási hatóság és agrárvállalkozások között jött létre. Az utóbbiak a követelmények betartására vállaltak kötelezettséget, míg a közigazgatási hatóság ötéves gazdasági támogatás biztosítását vállalta. Mindez jelentős segítséget nyújtott Menorca gazdasági és környezeti ágazatának fejlesztésében.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nem merült fel probléma.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt értékes elemei abban rejlenek, hogy a Spanyolországban domináns agrárágazatot helyezte figyelmé középpontjába. A Leader+ lehetővé tette, hogy a projekt az önkéntes megállapodások olyan új formáját támogassa, amely lehetőséget teremt arra, hogy a környezetvédelem a vállalati kultúra és a társadalmi felelősségvállalás szerves részét képezze.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 májusában indult, és 2005 novemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 24 179 EUR, ebből 6503 EUR az EMOGA-tól, 6503 EUR állami finanszírozásból és 11 173 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Associació Leader+ Illa de Menorca

Kapcsolattartó: Bosco Gomila Barber

**Cím: Pl. de Biosfera, 5. Urbanizacion de Malbúger,
E-07702 Maó. (Menorca) Illes Balears**

Telefon: (34) 971 35 56 60

Fax: (34) 971 36 82 16

E-mail: leader.menorca@cime.es

Honlap: www.leadermenorca.org

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:

**Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa.
GOB Menorca**

Kapcsolattartó: Núria Llabrés

**Cím: Camí des Castell,
E-53 07702 Maó (Menorca)
Illes Balears**

Telefon: (34) 971 35 07 62

Fax: (34) 971 35 18 65

E-mail: info@gobmenorca.com

Honlap: www.gobmenorca.com

Az illusztrációkat a GOB Menorca bocsátotta rendelkezésre.

SPANYOLORSZÁG

A Prepirenusok vidékének helytörténeti múzeuma

A projekt háttere

A Pireneusok lábának domborzata, fizikai jellegét tekintve, nemcsak a Pireneusok teljes hegylánca mentén, hanem egész Európa magashegységeinek lábára jellemző. A geológiai adottságoknak köszönhetően e vidék rendkívül gazdag növény- és állatvilággal rendelkezik, ezért értékes természeti területnek számít. Amennyire gazdag azonban a táj természeti kincsekben, annyira lepusztult maga a vidék: súlyos környezeti ártalmak forrása a mezőgazdasági tevékenység (talajerózió, tüzek, a fák és az élő sövény pusztulása), az állattenyésztés (károsanyag-kibocsátás, a rendeltetésnek meg nem felelő épületek), az erdészet (erdősítés túlevelű fákkal tarvágás, közútrendszer kiterjesztése, erdőtüzek), az ipari tevékenység (károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, kőfejtés, szabálytalanságok), az idegenforgalom (védett területek közterületekké alakítása, koncepció nélkül épített nyaralóingatlanok), közművek, a szabályozott folyórendszerek stb.

A gazdaság szorosan kapcsolódik a hegyvidéki mezőgazdasághoz és az állattenyésztés is erőteljesen jelen van. Az utóbbi években fejlődésnek indult a szolgáltatóipar, és számos üzletágban (pl. örökség, új technológiák, idegenforgalom terén stb.) nyílik lehetőség kimagaslóan innovatív tevékenységek kialakítására.

Az Adesnar Prepirineo HACS stratégiájának általános célkitűzései: a különféle vidéki térségek megújulását szolgáló innovatív és átható, integrált fejlődési folyamat támogatása; új bevételi források és a jólét megteremtése; tevékenységek fejlesztése és fenntartása, ezzel párhuzamosan a lakosság életminőségének javítása.

Tények a térségről

- **Népesség: 21 245 fő**
- **Terület: 3151 km²**
- **Népsűrűség: 7 fő/km²**
- **A települések száma: 54**

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A területalapú megközelítés fontos szerepet kapott, mivel a projekt tervezésekor és megvalósításakor figyelembe vették a helyi jellegzetességeket. A tapasztalatgyűjtés és a regionális fejlődés ösztönzése érdekében a projekt a térség hiányosságaiból (pl. a hegyvidék földrajzi adottságai, elnéptelenedés, a mezőgazdaságtól való függés, a szolgáltatások eltűnése stb.) erényt (a rendkívül jelentős természeti és kulturális örökség) kovácsolt.

Az alulról építkező megközelítés szintén tetten érhető, hiszen maga a módszertan részvételalapú megközelítésre épült, mely szerint a helyi szereplők mindegyike felelős volt a projekt végrehajtásáért. A projekt megvalósítása során a térségi múzeum számos olyan tevékenységet szervezett, melynek célközönségét a helyi lakosság jelentette.

A területi múzeum létrehozása már önmagában is innovatív elgondolásnak számít, mivel ehhez fogható, a meglévő kulturális örökséget és fenntartható kezelést egyesítő kezdeményezés még nem született a térségben. A múzeum számos tevékenysége, például az értékes örökség helyreállítása, innovatív jellegű.

Az integrált megközelítés tetten érhető volt az örökség kezelése, valamint az idegenforgalom és a regionális fejlődés összekapcsolásában. A projekt egy integrált stratégia részét képezi, valamint felhívja a figyelmet Aragon régiójának örökségére és helyi termékeire.

A HACS aktív megközelítéssel és a partnerek pénzügyi részvételével biztosította a regionális múzeum fenntarthatóságát. Ehhez a részvételhez tartozik a szakszervezetek, egyházak, regionális hatóságok és a vidéki szövetkezetek anyagi hozzájárulása. A helyi, kulcsfontosságú szereplők intenzív együttműködése olyan pozitív jel, amely a projekt eredményeinek garanciáját jelentheti.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt ötlete 1994-re nyúlik vissza, amikor egy nyilvános konzultációt követően azt fogalmazták meg, hogy egységes stratégiára van szükség a régió kulturális örökségének támogatására. Azt javasolták, hogy ezt a kulturális örökséget a foglalkoztatottság és a fejlődés forrását jelentő, új tevékenységek révén kell kihasználni, és vissza kell hozni a térség hozzáadott értékeit.

A fejlesztés lehetséges alternatíváinak tanulmányozását követően egy ökomúzeumstruktúrára összpontosító, dinamikus és fenntartható projekt létrehozására esett a választás. Így született meg a Terra projekt, amely átfogó célja „a kulturális örökség kreatív kezelésének” elősegítése volt. Idetartozik a kulturális örökségkezelés módjának megtervezése, az ellátási struktúra, a tevékenységek értelmezése és átalakítása annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a régió fejlődéséhez, és ismét értéket teremtsenek a térségben.

A projekt legfőbb célkitűzései: a területek közötti együttműködés támogatása, és az örökségkezelés iránti pozitív hozzáállás megteremtése, az örökségnek mint a regionális identitás kulcsfontosságú forrásának a kezelése, a több feladat ellátását szolgáló örökség támogatása (társadalmi fejlődés, munkahelyteremtés, gazdasági növekedés és fenntartható fejlődés), valamint az örökség átalakítása úgy, hogy a pénzt az örökség megővését és helyreállítását szolgáló területekre forgatják vissza.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt fő tevékenységét az ökomúzeum létrehozása jelentette, amely során számos tevékenységet/alprojektet szerveztek. Az elsődleges feladat a projekt honlapjának (www.territoriomuseo.net) a megteremtése volt. A projekt keretében új technológiákat fejlesztettek ki a kulturális örök-

ség helyreállításával kapcsolatos projektek összekapcsolására. A tudományos közösség és egyéb regionális intézmények is együttműködtek az új tevékenységek a területi múzeumon keresztül történő megvalósítása érdekében.

A projekt számos rendezvényt és vásárt szervezett, többek között egy, a vidéki alternatívákat felsorakoztató vásárt, amely egyértelműen támogatta a térség identitását és társadalmi-gazdasági fejlődését.

Nagyszámú egyéb workshopot és rendezvényt is tartottak, például a gasztronómia vagy a természeti örökségkezelés támogatása stb. témájában. A projekt olyan fesztiválokat is rendezett, amelyek a műemlék jellegű örökség kezelésének és terjesztésének modelljéül szolgáltak. Ezek a fesztiválok változatosságuk és minőségük révén egész Spanyolországban nagy ismertségre tettek szert.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt kulcsfontosságú eredményei az alábbiakat tartalmazták:

- öt-hat új munkahely teremtése a területi múzeum, valamint a múzeum tevékenységeinek irányítására és összehangolására;
- a régió kulturális örökségével szemben megnyilvánuló megnövekedett tudatosság, és a regionális fenntartható fejlődés szükségességének felismerése;
- a térségben található kulturális gazdagság új keletű felismerése;
- a látogatóknak és helyi lakosságnak kínált kulturális és idegenforgalmi termékek minőségének javítása (pl. szervezett

utazások, iskolai workshopok, esti utazások, testre szabott látogatások);

- a térség látogatóinak megnövekedett száma.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekttel kapcsolatos állandó gondot az új szolgáltatások minimális minőségének megtartása jelenti. Erre a múzeum irányítási struktúrájának pénzügyi fenntartása, valamint a megerősödését szolgáló, új tevékenységek miatt van szükség. Ezen problémák legyőzése és a szükséges pénzügyi támogatás biztosítása érdekében a múzeum irányításában érdekelt szereplők igyekeztek a közintézményeket is bevonni.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt legértékesebb eleme, hogy a Leader+ lehetővé tette a helyi közösségek és a saját regionális identitásuk közötti kapcsolat szorosabbra fűzését. Olyan, közvetlenül a rendezvényeken és tevékenységeken keresztül megvalósuló, a kulturális örökséget a középpontba állító, helyi és regionális fejlődési lehetőségeket támogató, amelyek más ágazatokra, mint például az idegenforgalomra is igen erős hatással voltak.

A Leader+ révén a projekt együttműködési lehetőségeket biztosított a szomszédos régiókkal, és az elért eredményeket más országokban is megismerhették.

A területi múzeum rendkívül fontos példája a kulturális örökség innovatív kezelésének, mely a régió kulturális erőforrásait használta ki az idegenforgalmi és regionális fejlődés ösztönzése érdekében.

■ 6. Időtartam

A projekt 2002 júliusának végén indult, és 2006 novemberében ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 302 440 EUR, ebből 152 230 EUR az EMOGA-tól és 150 210 EUR állami finanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése:

Federación de Asociaciones para el Desarrollo del Prepireneo Navarro-Aragonés (Adesnar Prepireneo)

Kapcsolattartó: Eva Jimeno Balerdi

Projekt kapcsolattartója: Julio Conde

Cím: Avda. Marcelo Celayeta, 75, nave AA3, Oficina 36,
E-31014 Pamplona/Iruna (Navarra)

Telefon: (34) 948 20 66 97

Fax: (34) 948 21 10 51

E-mail: info@cederna.es

Honlap: www.territoriomuseo.net

Az illusztrációkat a Federación de Asociaciones para el Desarrollo del Prepireneo Navarro-Aragonés (Adesnar Prepireneo) HACS bocsátotta rendelkezésre.

SVÉDORSZÁG

Wision Ramkvilla

A projekt háttere

A Smålandsgruppen HACS Svédország déli részén található, ahol a térség hagyományos üzleti vállalkozásai az erdészethez és a faiparhoz kapcsolódnak. Småland kristályipara évek óta nagy hírnévnek örvend, és az utóbbi időben az alumíniumipar is egyre jelentősebb szerepet kapott. A HACS a térségben előállított termékek értékének növelése céljából a termékek korszerű tervezését helyezte figyelmé középpontjába.

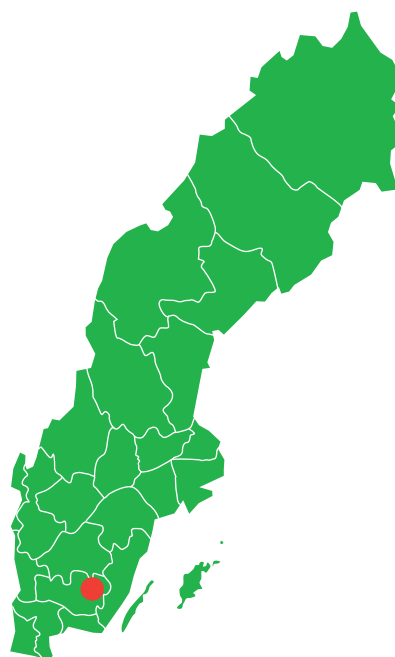
A HACS legfőbb célkitűzése a vidéki térség átfogó és fenntartható megújítása. A vállalatok, városok és a vidék együttműködését erősítő hálózatok és csoportok további fejlesztést igényelnek. A HACS olyan témákra is koncentrál, mint például: hatást gyakorolni a régió fiataljaira, felhívni a figyelmet a vonzó helyi környezetre és ingatlanpiacra, megerősíteni a csoportok vállalkozás- és képességfejlesztését, valamint innovatív, regionális projekteket létrehozni. Elsődleges szerepet kapnak a fával, alumíniummal, kristállyal és tervezéssel kapcsolatos projektek is.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A területalapú megközelítés a projekt központi eleme volt, mivel az egész kezdeményezés Ramkvilla fejlesztését, valamint a helyi lakosság és a turisták érdekeit szolgáló erőforrások és szolgáltatások javítását tűzte ki célul. Az új tevékenységek, szálláshelyek, éttermek, üzleti vállalkozások stb. fejlesztése jelentős szerepet játszott a térség vonzóvá tételében, és ezeket a szolgáltatásokat egy jól működő, idegenforgalmi információs központ reklámtevékenysége támogatja.

Tények a térségről

- **Népesség: 88 000 fő**
- **Terület: 7977 km²**
- **Népsűrűség: 11 fő/km²**
- **A települések száma: 8**

Az alulról építkező megközelítés a projekt egy másik lényeges aspektusa volt. Százharminc ramkvillai lakos vállalt aktív szerepet a különböző projektcsoportokban. Harminckét csoportból huszonkilenc el is érte a kitűzött célt. Csaknem az egész falu részt vett a projekt megvalósításának valamely szakaszában, legyen az valamely tevékenység megtervezése, kidolgozása vagy megvalósítása. Ez biztosítja, hogy a munka a jövőben is folytatódni fog.

A falufejlesztési tervek mindegyike innovatív jellegű. Az új és érdekes tevékenységek és szolgáltatások felkeltették a Ramkvilla iránt tanúsított érdeklődést, és olyan fiatalokat is a környékre vonzottak, akik többnyire a városi régiókat részesítik előnyben.

A kisvállalkozások, a társulások, a helyi lakosok, a helyi hatóságok és más községek közötti hálózatépítés fontos szerepet játszott a projektben. A kisvállalkozások közötti együttműködés elengedhetetlennek bizonyult a falu túlélése szempontjából. A községi tanács az egyik litván faluval is együttműködött.

A projekt megszervezésének módja és a helyi lakosok bevonása érdekében alkalmazott módszerek sok svéd és külföldi falu érdeklődését is felkeltették. Ennek következtében Ramkvilla számos, különböző tanulmányokat végző falut látott vendégül, más falvakat pedig hasonló munka kidolgozására ösztönzött.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Ramkvilla népessége évek óta folyamatosan csökken. Ennek ellenére rengeteg vállalkozási lehetőség segíthetné a falu pozitív irányú fejlődését. Egyértelművé vált a faluban rejlő, az új vállalkozásokat a térségbe csábító, megfelelő üzleti klíma és a hatékony marketinglehetőségek fontossága.

Ramkvilla lakossága körülbelül 450-re tehető. A községi tanács részvételével megtárgyalták a pozitív irányú fejlődés szükségességét, ami a Smålandsgruppen Leader+ csoport projektjének megvalósításához vezetett. A projekt legfőbb célkitűzései: Ramkvilla foglalkoztatottsági szintjének emelése és népességének növelése; új elképzelések és tevékenységek megvalósítása; egy új vendégház/konferencia-központ létrehozási feltételeinek vizsgálata; egy, a faluhoz kapcsolódó nemzeti termék kifejlesztése; a térségben található házak megvásárlását és bérbeadását reklámozó rendszer kidolgozása; valamint a keményfa- és üvegalapú, hagyományos kézműipari üzleti vállalkozások alapítási feltételeinek vizsgálata. A fejlesztési terv egyéb aspektusai a helyi iskola fejlesztését, az idegenforgalmi feltételek javítását, a falubeli kulturális élet fontosságának hangsúlyozását, valamint a falu informatikai szolgáltatásainak fejlesztését helyezték előtérbe.

A projekt a tervek szerint hetven–száz falusi lakosra számít, és körülbelül ötszáz lakost és turistát érintő feltételeken javít majd.

■ 2. A fő tevékenységek

A legfontosabb projekttevékenységek Ramkvilla élet- és munkakörülményeinek, valamint szolgáltatásainak javítására épültek. A projekt által alkalmazott módszer három fő szakaszra épült (mely szakaszok mindegyikének megvalósítását képzett projektkoordinátor támogatta). Az első szakaszban kikérték a helyi lakosság véleményét, milyen fejlődést tartanak fontosnak a faluban. Ötletgyűjtő megbeszéléseket szerveztek annak érdekében, hogy meghatározzák, majd ismertessék a különböző elképzeléseket és javaslatokat.

A második szakaszban a hálózatépítést és a projekt elképzeléseit helyezték előtérbe, majd ezeket megfelelő javaslatokba ágyazták, és megszervezték a harminckét munkacsoportot is.

Az utolsó szakasz az újonnan kifejlesztett termékek reklámzására és értékesítésére épült.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt számos pozitív eredménnyel zárt. Ezek közé sorolhatók az alábbiak:

- A Smålands Crosscart Club Ramkvilla 2003-as létrehozása. A társulás a crosscart terület működtetésért felelős.
- 2003-ban epertermelő gazdaság alakult, melyet nyolc család működtet.
- 2004 tavaszán új benzinkút nyílt a térségben.
- Egy, korábban a helyi társulások által használt konferenciatermet megnyitottak a nyilvánosság előtt is.
- A projektnek köszönhetően idegenforgalmi információs iroda, valamint egy, helyi művészeti és kézműipari termékeket árusító bolt nyitotta meg kapuit.
- 2003-ban három új munkahelyet teremtő szálloda nyílt, melyet három család üzemeltet. A szálloda tizenöt szobával rendelkezik, és évente körülbelül ezer vendéget fogad.
- Megnyílt a Ramkvilla spa, amelyet egy képzett, fizioterápiás szakember és öt részmunkaidős alkalmazott üzemeltet.
- 2003-ban megnyitották a Hörnebo kőbányát a nagyközönség előtt.
- A projekt keretein belül létrejött a falu honlapja (www.ramkvillaspa.com), amely idegenforgalmi, valamint üzleti vállalkozásokkal és rendezvényekkel stb. kapcsolatos kérdésekről tájékoztat.
- 2005-ben olyan üzleti jellegű rendezvényt szerveztek, amely Ramkvilla térségének idegenforgalmi tevékenységeit és konferenciáit koordinálja.
- Megalakult egy új, szabadtéri tevékenységekre szakosodott vállalat.
- 2005-ben egy új, kempinggel és kisbolttal felszerelt golfpálya nyílt.
- Új informatikai üzleti tevékenységeket folytató és szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás jött létre.

- A korábban bezárás fenyegette helyi üzlet forgalma fennállt, és jelenleg négy főt foglalkoztat.
- A projekt néhány olyan, a villamos energia fogyasztására vonatkozó, fogyasztói szerződést hozott tető alá, amelyek négy év alatt körülbelül 110 000 euró megtakarítást hoztak a falunak.
- Jelenleg több új ház és egy idősotthon építésére vonatkozó terv elkészítésén dolgoznak.

Emellett számos egyéb projekttevékenység és eredmény mutatható még fel. Idetartozik például az infrastruktúra (utak, weblapok, jelzőtáblák) fejlesztése, valamint új, a falut reklámozó termékek (hírlevelek, emléktárgyak stb.) előállítás.

A falu fejlődésének létfontosságú eleme egy 2000-ben alapított szövetkezet (Ramkvilla företagsutveckling ek för), amelynek létrejöttéhez a szövetkezet hetven tagja fejenként 45 euróval járult hozzá. A szövetkezet részt vállalt a falu számos üzleti vállalkozásának létrehozásában.

A községi tanács számításai szerint a projekt tizenegy új üzleti vállalkozást és tíz új munkahelyet teremtett, valamint négy, a korábbi üzleti vállalkozásokból származó munkahely megtartását védelmezte. Az új munkahelyek nagy hányada részmunkaidős foglalkoztatást jelent, és a becslések szerint a projekt összesen 30 fő rész-/teljes munkaidős foglalkoztatását oldotta meg. Jelenleg a faluban nincsen munkanélküliség, sőt, az üzleti vállalkozások tovább folytatják a toborzást.

■ 4. Problémák/tanulságok

Ramkvilla újra életre kelt, és a mára már sikeres és jól fejlődő falu irigységet válthatott ki néhány szomszédos faluból. A jó kapcsolat megőrzése érdekében a községi tanács meghívta a szomszédos falu lakóit, hogy vegyenek részt különböző rendezvényeken, például egy evezőversenyen, melyet később kirándulás és multság követett. Ez az esemény évenként meg-

ismétlődött, és hatalmas sikernek örvendett, miközben jelentősen javított a többi régióval kialakított kapcsolatokon.

Továbbá problémát jelentett, hogy nem minden üzletember értette meg a kisvállalkozások közötti együttműködés fontosságát. Ez az együttműködés nélkülözhetetlen a falu túlélése szempontjából, ezért reggelivel egybekötött megbeszéléseket szerveztek a kisvállalkozóknak a potenciális együttműködési lehetőségek megbeszélésére.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A Leader+ megközelítés a projekt rendkívül értékes eleme volt. Az alulról építkező megközelítés egyértelműen megmutatkozott, hiszen a falu lakosságának legnagyobb része szerepet vállalt a projekttevékenységek kidolgozásában és létrehozásában. A megfelelő hálózatépítés és a közösségi tanáccsal, a társulásokkal, közösségekkel és üzleti vállalkozásokkal való együttműködés révén a helyi szinten megmutatkozó partnerség nagyon erősnek bizonyult.

A projekt 2003-ban elnyerte a svéd Leader+ Hálózati Egység által meghirdetett a „Leader of the Year” címet.

■ 6. dőrtartam

A projekt 2001 októberében indult, és 2004 júniusában ért véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 221 120 EUR, ebből 46 848 EUR az EMOGA-tól, 65 772 EUR állami finanszírozásból és 108 500 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Smålandsgruppen

Kapcsolattartó: Ewa Engdahl

Cím: Storgatan 21, S-579 30, Högsby

Telefon: (46-491) 201 20

Fax: (46-491) 203 70

E-mail: smalandsgruppen@hogsby.se

Honlap: www.smalandsgruppen.nu

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve:

Ramkvilla Sockenråd

Kapcsolattartó: Klas Håkansson

Cím: Nygard, S-574 74, Ramkvilla

Telefon: (46-474) 600 95

E-mail: klas.hakansson@ramkvilla.com

Honlap: www.ramkvilla.com

Az illusztrációkat a Smålandsgruppen HACS bocsátotta rendelkezésre.

SVÉDORSZÁG

Sós bárányhús – a helyi minőségi termékekben rejlő piaci vonzerő

A projekt háttere

A Carpe Mare HACs Svédország nyugati partvidékén, egy gyönyörű, a part mentén sok szigetet felsorakoztató térségben (szigetcsoporton) található. A halászati ágazat évek óta meghatározó, az utóbbi időben azonban a szigetcsoport számos közösségében csökkent vagy megváltozott a jelentősége. A víz közlekedési eszközként is veszített fontosságából. A szigetcsoport az utóbbi időben szorosabban kötődik a szabadidős és szabadidő tevékenységekhez, melyeket a Carpe Mare HACs is célként tűzött ki.

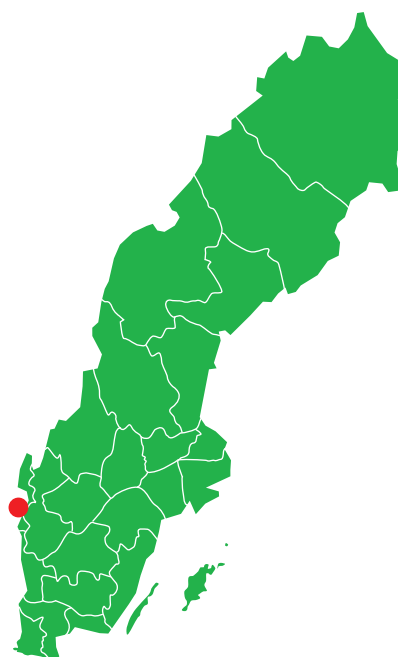
A Carpe Mare HACs legfőbb témája az új technológiák és új módszerek kifejlesztése a hagyományos iparágak területén. Óriási erőfeszítéseket tettek a tenger tisztaságának javítása, a tenger biológiai sokféleségének megóvása, valamint a fenntartható ökológiai fejlődés támogatása érdekében. A HACs új, regionális munkahelyek teremtését is elsődleges feladatának tekintette.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt közvetlenül kapcsolódott a területalapú megközelítéshez, hiszen Nyugat-Svédország szigetcsoportjának partvidéke a nyílt tájvidéket tönkretévő és az idegenforgalmat erősen befolyásoló vegetáció túlburjánzásától szenved. A projekt eredményei rendkívül fontosak voltak az egész partvidéki térség életére. A birkák sós vizet isznak, ami alkalmassá teszi őket a szigeten való tenyésztésre, és amitől húsuk különleges ízt kap. Ez a különleges íz lett a helyi húsok marketingjének az alapja.

Tények a térségről

- **Népesség:** 37 000 fő
- **Terület:** nincs adat
- **Népsűrűség:** nincs adat
- **A települések száma:** 6

A projekt rendkívül innovatív jellegű volt. A kis társulások és a hatóságok között létrejött, egy megfelelő vágóhíd megoldását kereső együttműködés nagyon innovatívnak bizonyult (a szigeten megvalósítandó mobil vágóhidak lehetővé tétele révén). Az a tény, hogy a birkák sós vizet isznak, és ezáltal húruk egyedülálló, sós ízt kap, pozitív eredményeket hozott a hús reklámozása tekintetében.

A projekttel a szigeten élő birkatulajdonosok együttműködésének egy eddig példa nélkül álló formája született meg, amely a projekt nélkül sohasem jöhetett volna létre. A projekt a tényfeltárási látogatások alkalmával pozitív együttműködési eredményeket hozott Norvégiával, Skóciával, valamint Dél-Svédországgal is.

A projekt kiváló példával szolgált az olyan egyéb vidéki régiók számára is, ahol kisüzemi vágóhidakra van szükség.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Gothenburg déli szigetcsoportjának területén hosszú évek óta állatok legelnek. Az utolsó tehéncsordák az ötvenes években tűntek el a szigetekről, és a növényzet új erőre kapott, ami negatív hatással volt a térség biológiai sokszínűségére. A növények és bokrok akadálytalan burjánzásba kezdtek, ami csökkentette a táj értékét és elbátortalanította a turistákat.

2002-ben Marianne Gustavsson és családja, valamint két másik birkatulajdonos család közös társulást hozott létre. A családok együttesen harminc birkával rendelkeztek, és a nyáj növekedésével a családok megosztották egymás között a munkát és

az állatok napi gondozásával járó feladatokat. A birkalegelők kérdését a szigeten található rétek bérlésével oldották meg. A családok a birkákat saját felhasználásra, a húrukért vágták le, de ahogy nőtt a nyáj, úgy igyekeztek a termékeket a helyi piacon értékesíteni. A szigetek közelében nem volt kisüzemi vágóhíd, ami nehézséget okozott az állatok szállítása szempontjából. Ezért hatalmas igény jelentkezett egy kisüzemi vágóhíd felállítására.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt legfontosabb célkitűzései az alábbiakban foglalhatók össze: a szigetekeken élő, kisüzemi tevékenységet folytató családok számára létrehozandó vágóhidak lehetőségének elemzése, a sziget régi legelőinek megtartása (a szigetek egyedülálló pásztorterületének számító) sós rétek biológiai sokszínűségének megóvása érdekében, valamint a Saltängslamm (sós bárányhús) márka bevezetése, amely márka garantálja, hogy az állatokat megfelelő környezetben nevelték és a sós rétek kiváló minőségű fűvel táplálták.

A projekt továbbá arra is törekszik, hogy a birkák és bárányok szabadon kószálhassanak a kis szigeteken, hogy a kulturális és vidéki tájak értékei fennmaradjanak. A projekt együttműködésre törekedett a partvidékek más, kevesebb birkát tartó, kisebb társulásaival is, emellett együttműködést kívánt kialakítani a helyi hatóságokkal a kisüzemi vágóhidakkal kapcsolatos megoldások kidolgozása érdekében.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A kisüzemi vágóhidak gazdaságos kihasználása érdekében a Halsviks Fåragarförening társulás szerződéseket kötött, és közös munkába kezdett más társulásokkal. Sikeres együttműkö-

dést alakítottak ki a térség hat másik szigetén élő birkatartókkal. Közös tanulmányi kirándulásokat szerveztek Svédországra, Skócia és Norvégia kisüzemi vágóhídjaira.

A projekt speciális kurzusokat tartott a birkatartás és az állategészségügy kérdéseiről, valamint kurzusokat szervezett az élelmiszer-termelés higiéniai kérdéseivel kapcsolatban.

A projekt emellett egy új, kisüzemi termeléssel foglalkozó társulást is létrehozott, amely a Skärgårdsslakteriet (a szigetcsoporthoz tartozó vágóhídja) nevet viseli. A projekt számottevő támogatást kapott a regionális közigazgatási szervektől, aminek eredményeként a társulások öt mobil, használaton kívüli, katonai vágóhidat vettek bérbe a honvédelmi minisztériumtól. A társulások közvetlenül a mezőgazdasági hatóságtól bérlik a mobil vágóhidakat, melyeket Styrsö szigetén állítottak fel a mezőgazdasági termelők számára.

A projekt további pozitív eredményei:

- a többi család és kisüzemi gazdaság birkatartási lehetőségei nagymértékben növekedtek;
- a projekt roston sütést és egyéb rendezvényeket szervezett, kizárólag helyileg előállított hús felhasználásával;
- a helyi neveltetésű birkák szőrét áruba bocsátották;
- a sziget több, korábban az elburjánzott növényzet miatt megközelíthetetlen területe nyílt meg a turisták növekvő száma előtt, ami szintén javított a sziget megjelenésén és vonzerején mind a lakosság, mind a turisták szemében;
- a projektet 2007 júliusáig meg kívánják hosszabbítani.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt megvalósítása során néhány nehézséget le kellett küzdeni. A különböző hatóságok igen nagy száma volt érintett

a kisüzemi vágóhíd a szigeten történő jóváhagyásában és bejegyzésében. 2006 januárjában az Európai Bizottság új élelmiszer-higiéniai szabályokat vezetett be, amelyek svédországi meghonosítása időbe telt, és ez késleltette a hatóságokkal folytatott folyamatokat.

Nehézséget jelentett továbbá a birkák szigetek közötti szállítása, amikor új legelőkre kellett vinni őket! A legnagyobb problémát mégis a megfelelő vágóhíd felkutatása jelentette. Hála a kitűnő együttműködésnek, a mezőgazdasági hatóság regionális csoportja révén innovatív megoldás született.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A projekt különösen értékesnek bizonyult, hiszen egy helyi család kezdeményezéséből született, és azt a célt tűzte ki maga elé, hogy kisüzemi vágóhidat hozzon létre a térségben. Nagyon fontos a helyi lakosok számára, hogy jövedelmező vállalatokon keresztül keressék meg mindennapi kenyerüket, és ezáltal a szigeten folytathassák tovább az életüket. A Leader+ lehetővé tette Marianne Gustavsson és a többi kisüzemi birkatartó számára, hogy megfelelően gondoskodjanak az állataikról, megóvják a sós rétek kulturális örökségét, és nyereségre tegyenek szert a birkatenyésztés révén.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 márciusában indult, és 2006 decemberének végén fejeződött be.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 94 216 EUR, ebből 19 048 EUR az EMOGA-tól, 28 501 EUR állami finanszírozásból és 46 667 EUR magánfinanszírozásból származik.

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: Leader+ Carpe Mare

Kapcsolattartó: Ingemar Rosén
Cím: S-403 40 Göteborg

Telefon: (46-31) 60 50 98

E-mail: info@carpemare.nu
Honlap: www.carpemare.nu

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve: Halsviks Fårägarförening

Kapcsolattartó: Marianne Gustavsson
Cím: Halsviksvägen 61, S-43084 Styrö

Telefon: (46-705) 62 70 30

E-mail: saltangslamm@telia.com
Honlap: www.carpemare.nu

Az illusztrációkat a Leader+ Carpe Mare HACS bocsátotta rendelkezésre.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

A „Nyitott Templomok Hálózat” felfedezése

A projekt háttere

Northern Marches Cymru az Északkelet-Walesben található Wrexham County Borough vidéki területeit foglalja magába. A térség három különálló részre osztható: a hegyvidéki gazdálkodásra, a városi peremterületekre, valamint az alföldi tenyészetekre és birkatenyészetekre és Wrexham peremterületeire. A közelben három nagyváros található: Chester, Manchester és Liverpool.

A változatos térséget elszigetelt mezőgazdasági közösségek, ingázók lakta települések és hatalmas feldolgozóipar jellemzi. A bevételek igen széles skálán mozognak, és a virágzó közösségek elrejtik a nélkülözés és elszigeteltség sújtotta zsebeket.

A HACS legfontosabb célkitűzése, hogy Wrexham közösségei a kapacitásfejlesztés révén visszanyerjék a vidék környezeti, kulturális, gazdasági és társadalmi életképességét.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

A projekt egyértelműen a területalapú megközelítést helyezte előtérbe, hiszen a Leader+ térségében jelentkező, helyi igényekre összpontosított. A tizenhat templom térségében élő, helyi közösségek nagyobb értelmet adtak a templom és a vallás iránt érzett hovatartozásnak és büszkeségnek. A turistaösvény révén a látogatók olyan vidéki területekre is eljutnak, melyeket normális esetben nem látogatnának meg. Mindez támogatja a vidéki térségek helyi szolgáltatóinak tevékenységeit is.

Tények a térségről

- Népesség: 28 180 fő
- Terület: 424 km²
- Népsűrűség: 101 fő/km²
- A települések száma: nincs adat

Az alulról építkező megközelítés abban nyilvánult meg, hogy a projekttel kapcsolatos nagyobb döntéseket helyi szinten kellett meghozni. Minden projekttevékenységhez be kellett szerezni a községi templomi tanácsok engedélyét, mely tanácsok egyházi önkéntesekből és a helyi közösség tagjaiból álltak össze. Az önkéntesek felbecsülhetetlen szerepet játszottak a projekt életében, a templomok megnyitásától a rendezvények és kiállítások személyzetének biztosításán át a képzési feladatokban való részvételig.

A projekt innovatív jellegét az adta, hogy most először sikerült megvalósítani a templomok együttműködését és az elképzelések egymással történő megosztását. Ez a régióban megmutakozó jobb megértéshez és az ismereteknek a közösségek közötti jobb megosztásához vezetett.

A részt vevő partnerek mindegyike létfontosságú szerepet kapott a projektben. A Leader+ program, a vidéki közösségek cselekvés és a 33. cikk (1) integrációja a projekt más-más elemét támogatta, és a vidéki régió növekedésének katalizátoraként viselkedett. Az alulról építkező megközelítés elősegítette a regionális projektek meghatározását és fontossági sorrendjük felállítását, többek között a térség természeti és történelmi eszközeire vonatkozó profil helyi és regionális szinten történő megerősítését.

(¹) A Tanács 1257/1999/EK rendelete.

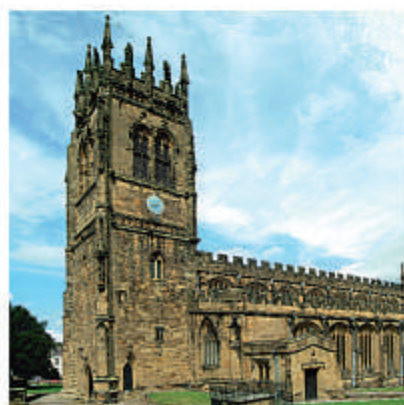
A projekt a finanszírozási folyamat befejeztével is fenntartható marad. A templom infrastruktúrájában végzett javítások megmaradnak, a tájékoztató és látogatóközpont pedig biztosítja, hogy a Nyitott Templomok Hálózat valami maradandót és érdekeset kínál a térségbe látogatók számára. A képzett önkéntesek hálózatát az egyes templomok kijelölt tagjai irányítják, és ez lehetőséget teremt a templomok nyitott jellegének megőrzésére a projekt hivatalos lezárása után is.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

Nagy számban találni szép templomokat a Northern Marches Leader+ régióban, ahol a lakosság büszke lehet a régió történelmére és örökségére. A projektet megelőzően a templomok legtöbbje kevés látogatót vonzott és zárva tartott, ha csak nem szerveztek valamilyen különleges tevékenységet vagy szolgáltatást.

Minden egyes templomnak saját története van, mely a történelemhez, az építészethez vagy éppen a valláshoz kötődik. A templomok számos vonzó jellegzetességgel bírnak, idetartoznak többek között a festett üvegablakok, a harangtornyok, vagy a fametszetek. A projekt ötlete a közösség egyik tagjától származik, aki felkereste a régió összes templomát, mert mind-

annyian látták, hogy a templomépületek érdekes adatai és jellegzetességei ismeretlenek a helyi közösségek előtt.

A Northern Marches HACS Wrexham és Chester közelében található. Mindkét város népszerű idegenforgalmi célpont, de a turistáknak csak igen csekély hányada hagyja el a nagyobb városokat, hogy a környező vidéki területeket is meglátogassa. A projekt a Leader+ és két másik vidéki finanszírozási program (33. cikk és a vidéki közösségekre vonatkozó cselekvés) révén, valamint tizenhat templom együttműködésével és a „Nyitott Templomok Hálózata” létrehozásával arra ösztönözte a turistákat, hogy ellátogassanak a régióba.

■ 2. A fő tevékenységek

A három projektpartner közös alapba gyűjtötte az erőforrásokat, hogy így segítse és fejlessze a Nyitott Templomok Hálózatot támogató tevékenységek széles körét.

Helyi önkénteseket vettek fel annak érdekében, hogy a templomok tovább nyitva tarthassák kapuikat, és a turisták szabadon megtekinthessék őket.

2006 nyarán felfedező ösvény épült és kötötte össze a templomokat, amely később a Wrexham térség hivatalos idegenforgalmi ösvényévé vált. Egy színes, átfogó kiadvány is megjelent, és mutatta be az ösvényt, így a látogatók előre megter-

vezhetik a térségben tett kirándulásait, miközben megismerkedhetnek a régió történelmével, vallásával és építészetével. A kiadvány tájékoztat még a nyitvatartási időről, a kapcsolattartókról és szolgáltatásokról, valamint a térség egyéb érdekes látnivalóiról is.

A projekt a buszkirándulásokra szakosodott szolgáltatókat is célba vette, és különleges kiadványokban megjelent hirdetésekkel segíti a nagyközönségnek a régióba történő csábítását. Olyan közös márkát fejlesztettek ki, amelynek keretein belül minden templom logót és a látogatócsomag részét képező, írásos anyagot választott magának, valamint a hálózatot hirdető, közös anyagokat (új templomi padokat, emléktárgyakat, üdvözlő táblákat, értelmező táblákat, érdekes helyeket stb.) állított elő.

A templomok sokkal tetszetősebbé és barátságosabbá váltak a látogatók és a turistacsoportok számára. A kommunikációt a negyedévenként megjelenő Nyitott Templomok Hálózat hírlevél is elősegítette, emellett a közösségi csoportoknak szervezett társadalmi rendezvények (pl. iskolás csoportok tanulmányi kirándulásai) is gyakoribbá váltak.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A projekt hatására a látogatók száma 2004 és 2005 között 62,5%-kal emelkedett. A hálózat remekül illeszkedett a többi

megyei eseményhez, mint például a művészeti fesztiválokhoz vagy az Európai Örökség rendezvénysorozat hétvégéihez, amelyek további bevételeket hoztak a templomok mindegyike számára. A közös beszerzés és az új árucikkek márkajelzéssel történő ellátása révén a templomok még több bevételre tettek szert.

A projekt arra ösztönözte a közösségi csoportokat, turisták, iskolák és szervezetek széles körét, hogy keressék fel a templomokat, és közelebbről is ismerkedjenek meg a kulturális örökséggel. A vidéki térségekbe látogatók számának megnövekedése jótékony hatással volt a többi helyi szolgáltató számára is.

■ 4. Problémák/tanulságok

A templomok a hagyományoknak megfelelően nem voltak képesek jól együttműködni, inkább saját, egyéni gyakorlataikhoz igazodtak. Ebből adódóan hatalmas feladatot jelentett az összes templom összefogása és a közös munka megteremtése. A HACSG gondoskodott arról, hogy elegendő segítség, útmutatás és támogatás álljon minden templom rendelkezésére a projektben való, teljes fokú részvétel és az iránta megmutató elkötelezettség ösztönzése céljából.

A projekt előtti időszakban az egyes templomokba látogatók számát csak esetlegesen tudták megbecsülni, hiszen nem minden látogató írta alá a vendégkönyvet. A projekt minden

templom számára egy különleges tervezésű bemutatóállványt biztosított, amely a Nyitott Templomok Hálózat promóciós anyagait kínálja. A bemutatóállványon határozták meg a látogatók könyvének állandó helyét is. A látogatókat pedig a projekt kedvéért a könyv aláírására ösztönözték.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

Ez az első olyan alkalom, hogy a vidéki Wrexham térségében található templomok közös munkát végeztek, tanultak egymástól és kihasználták a méretgazdaságosság előnyeit a látogatóknak nyújtott minőségi élmények biztosítása érdekében.

A projekt szerint a templomok kiváló helyszínt jelentenek a térség örökségének és kultúrájának megünneplésére. A projekt kiváló példaként szolgált a Leader+ közösségi tulajdonának és a partnerségi munkavégzésnek a szellemiségére, valamint a tizenhat érintett templom között megosztott helyes

A „Nyitott Templomok Hálózat” felfedezése

Az illusztrációkat a Northern Marches Cymru HACs bocsátotta rendelkezésre.

gyakorlatra. Egyértelműen támogatta a régió kultúráját és történelmét a különböző háttérrel és korcsoportokkal rendelkező közösségek előtt.

■ 6. Időtartam

A projekt 2004 júliusában indult, és 2007 decemberében érte véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 228 559 EUR, ebből 194 276 EUR az EMOGA-tól és 34 283 EUR állami finanszírozásból származik.

A HACs kapcsolattartási adatai

HACs megnevezése: Northern Marches Cymru

Kapcsolattartó: Karen Harris

Cím: Bersha Enterprise Park, Plas Grono Road, Rhostyllen, LL14 4EG, Wrexham, United Kingdom

Telefon: (44-1978) 29 83 83

Fax: (44-1978) 36 57 43

E-mail: Karen.harris@wrexham.gov.uk

Honlap: www.wrexham.gov.uk/nmc

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Vállalkozó nők

A projekt háttere

A North Antrim Leader+ régió Ballymena, Ballymoney, Larne és Moyle közigazgatási területét foglalja magába. A vidéki térség északi és keleti részén főként a birkatenyésztés, míg a déli és nyugati vidéken a tehenészet a meghatározó. A hátterként szolgáló gyönyörű partvidéki tájat dombok és folyó-völgyek díszítik.

A HACS átfogó célkitűzése a gazdasági és foglalkoztatottsági potenciál legmagasabb szintű kiaknázása, amellyel a kisvállalkozások, köztük a gazdaságok, hozzájárulnak a vidék gazdasági fejlesztéséhez.

Miért tekinthető helyes gyakorlatnak ez a projekt?

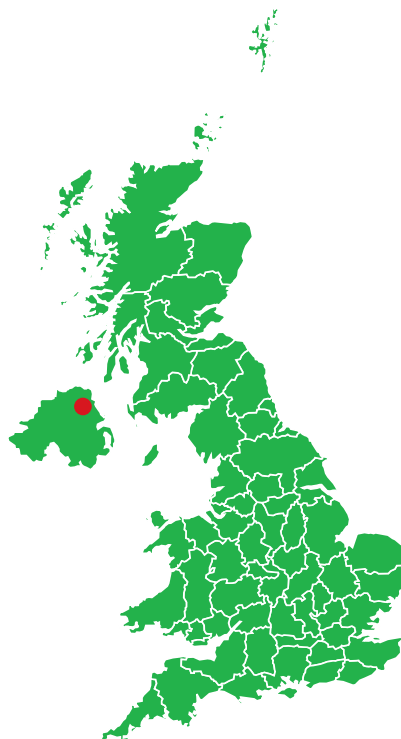
A program nagyon innovatív volt, mivel közvetlenül új piaci lehetőségekhez vezetett. Sikeresen hozta össze és bátorította a női vállalkozókat tapasztalataik és üzleti tanácsaik egymás közötti megosztására. A résztvevők közötti üzletfejlesztés új lehetőségeket teremtett, valamint felállította a project innovációs aspektusainak a sorrendjét.

Az alulról építkező megközelítés a projekt egyik meghatározó eleme volt, hiszen a képzési programot a résztvevők bevonásával és egyéni igényei alapján állították össze.

A projektben létfontosságú szerepet kapott a hálózatépítés, valamint az együttműködési lehetőségek, melyek minden érintettre nézve kedvező hatással voltak. A résztvevők megosztották egymással problémáikat, félelmeiket, beszámoltak a helyes gyakorlatról, és tanácsokat adtak egymásnak, mindez kölcsö-

Tények a térségről

- **Népesség: 76 000 fő**
- **Terület: 1841 km²**
- **Népsűrűség: 42 fő/km²**
- **A települések száma: 4**

nös bizalmat ébresztett az érintettek között. Az Észak-Írország és Wight-sziget közötti ikerfolyamat révén a résztvevők értékes információt szereztek az „ikertestvéreiktől”, és tapasztalataikat megoszthatták egymással.

A projekt elsődleges célja a helyi, nők vezette üzleti vállalkozások fejlesztése, ezáltal ezen vállalkozások fenntarthatóságának támogatása. A hasonló, utóprogramokra vonatkozó tervek is megvalósulóban vannak.

A projekt bemutatása

■ 1. A projekt rövid története

A projekt eredetileg két részt vevő HACS, a North Antrim Leader és Wight szigete között indult útjára. A nők mindkét HACS-stratégia legfontosabb szereplői, így a két csoport az átadási mechanizmusnak olyan módját kereste, amely a női vállalkozások támogatását szolgálta. Ennek köszönhetően jött létre a Ballymena Business Centre Ltd és az Isle of Wight Enterprise Agency közötti együttműködés.

A projektet a kutatások alapján széles körben elfogadták, mely kutatások azt igazolták, hogy az Egyesült Királyságban nagyon kevés nő hoz létre saját vállalkozást és alakít ki üzleti tevékenységet. Ennek eredményeképpen született meg a „Vállalkozó nők” program, amely Észak-Írország és Wight szigete hét női vállalkozójának az együttműködését jelentette.

■ 2. A fő tevékenységek

A projekt öt alapvető szakaszból épült fel: (i) a képzési igények részletes elemzése és az üzleti vállalkozások áttekintése; (ii) képzési célú workshopok szervezése a hálózatépítés, üzleti straté-

gia, marketing és finanszírozás területén; (iii) látogatás Wight szigetére a helyes gyakorlat megismerése céljából; (iv) cserélőtogatás Észak-Írországba és; (v.) tanácsadó, a hálózatépítést előtérbe helyező workshop szervezése.

Az első workshopra 2005 októberében került sor, amely során a résztvevők megismerhették egymást (ez volt az első alkalom, hogy a résztvevők találkoztak) és magát a programot. A helyes gyakorlat megismerése céljából a Wight-szigetre szervezett látogatás során (2005. november) minden résztvevőt bemutatták a másik HACS-ból származó „partnerének”, hogy egymástól tanulhassák meg a legjobb gyakorlatokat. A látogatásokat, melyeket számos egyéb csoporttevékenység is színesített, egy hétvége alatt bonyolították le.

A képzési célú workshopok alatt (2005. november – 2006. február) a résztvevők különböző kérdésekkel foglalkoztak és ismerkedtek meg, mint például az üzletfejlesztési stratégiák, a SWOT-analízis, a termékek életciklusa, marketingstratégiák, pénzügyi tervezés és ellenőrzés stb. A négy önálló workshop egyenként három órán át tartott, és a képzési igényeket felmérő elemzés kiváló folytatásának bizonyult, hiszen a workshopok az üzletfejlesztés lényeges elemeiként azonosított, kulcsfontosságú területeket érintették. A workshopokat az észak-írországi üzleti központban, valamint a Wight-szigeten működő vállalkozási ügynökségen (Isle of Wight Enterprise Agency) tartották. Az iránymutatás és a hálózatépítési lehetőségek a workshopok lényeges tevékenységei közé tartoztak.

A 2006. február végén szervezett utolsó tevékenység a helyes gyakorlatot bemutató, észak-írországi látogatás volt, ahol az összes résztvevő ismét együtt töltött egy hétvégét. A program egy értékesítési szemináriumból, egy személyi egészségvédelmi ellenőrző workshopból, stresszkezelésből és az üzleti iker-

párok látogatásából állt össze. Emellett kilencórányi, a résztvevőknek egyénileg nyújtott tanácsadást is tartalmazott.

■ 3. Konkrét teljesítmény és eredmények

A program minden előzetes várakozást felülmúlt. A résztvevők a többi résztvevővel való találkozások, valamint a helyes gyakorlatok és problémák kölcsönös megosztását tartalmazó kurzus révén mérhetetlen sok motivációt és önbizalmat szereztek saját üzleti vállalkozásukhoz.

A résztvevők a képzés, az iránymutatás vagy más csoportoktól szerzett, a saját üzleti vállalkozásuk javát szolgáló ismeretek segítségével meghatározták az üzletfejlesztési lehetőségeket. A program révén öt résztvevő saját honlapot hozott létre, ami az üzleti vállalkozások és új lehetőségek kulcsfontosságú eszköze.

A program ösztönözte a hálózatépítési törekvéseket, melyek minden érintett számára hasznosnak bizonyultak. A többi résztvevővel és az oktatókkal közösen átbeszélt problémák és tanácsok gyors segítséget nyújtottak a vállalkozások nehézségeinek leküzdésére.

Minden résztvevő értékes tapasztalatokra és tanácsokra tett szert a Wight-szigeti „ikertestvére” révén. Remek alkalom nyílt arra, hogy megtekintsék egymás üzleti vállalkozását, és új ötletek/lehetőségek merüljenek fel saját üzleti vállalkozásaik vonatkozásában.

A program végén a résztvevőkkel áttekintették és átbeszélték az eredeti, az oktatási igényekre vonatkozó elemzést. A résztvevők mindegyike fejlődésről tett tanúbizonyságot a kulcsfontosságú területek legalább egyikében. A képzést követő elemzés számos témában jelzett magasabb fokú ismereteket. A hét

észak-írországi résztvevőből hat kisebb adományokat is kapott a marketing-, informatikai és egyéb eszközök területén nyújtott támogatás céljából.

■ 4. Problémák/tanulságok

A projekt során nem merültek fel nagyobb problémák, de az alábbi kérdések nehézségekbe ütköztek. A program kezdetén nehéznek bizonyult a résztvevők toborzása, és számuk végül tízről hétre csökkent. Világossá vált az is, hogy a két HACS által képviselt, a vállalkozásfejlesztésre irányuló megközelítés különbözött egymástól, és ez kezdetben megnehezítette a közösen elfogadott program kialakítását.

■ 5. A projekt „Leader+ hozzáadott értéke”

A program az innováció, az együttműködés és a hálózatépítés fontosságát hangsúlyozta, melyek mindegyike a Leader+ elsődleges témái közé tartozik. A program olyan kis, magán- és társadalmi tulajdonú (olyan üzleti vállalkozások, amelyek a megtermelt hasznót szociális és környezetvédelmi célokra használják fel), gazdasági vállalkozásokat érintett, amelyek együtt dolgoztak a helyi HACS-okkal és az üzleti központtal a térség üzleti infrastruktúrájának fejlesztése érdekében.

■ 6. Időtartam

A projekt 2005 szeptemberében indult, és 2007 júliusában érte véget.

■ 7. Költségvetés

A projekt összköltségvetése 101 981 EUR, ebből 37 762 EUR az EMOGA-tól, 37 762 EUR állami finanszírozásból és 26 457 EUR magánfinanszírozásból származik.

Vállalkozó nők

A HACS kapcsolattartási adatai

HACS megnevezése: North Antrim

Kapcsolattartó: Andrew McAlister
Cím: Old Schoolhouse, 25 Mill Street,
Cushendall, BT44 0RR, United Kingdom

Telefon: (44-2821) 77 21 38

Fax: (44-2821) 77 21 37

E-mail: north-antrim-leader@antrim.net

A helyi projektszervező kapcsolattartási adatai

A szervezet neve: Ballymena Business Centre/
Isle of Wight In To Biz

Kapcsolattartó:
Joanne Kerr Browne / Hammie Tappenden
Cím: 62 Fenaghy Rd, Galgorm Ind Estate,
Ballymena, BT42 1FL, United Kingdom

Telefon: (44-2825) 65 86 16 / (44-1983) 24 80 33

Fax: (44-2825) 63 08 30 / (44-1983) 24 80 33

E-mail: enquiries@ballymenabusiness.co.uk
info@intobiz.co.uk

Honlap: www.ballymenabusiness.co.uk

*Az illusztrációkat a North Antrim HACS
bocsátotta rendelkezésre.*

Feljegyzések

A Leader+ programmal kapcsolatban számos további információt és hasznos interaktív eszközt talál a Leader+ honlapján:

<http://ec.europa.eu/leaderplus>

E honlapon megtalálja többek között azon helyes gyakorlatok adatbázisát, amelyek közül az e kiadványban szereplő helyes gyakorlatokat kiválasztottuk. Emellett megtekintheti és megrendelheti a helyes gyakorlatokból készült válogatás első kötetét és a *Leader+ Magazine*-okat.

Név:

Leader („Links between Actions for the Development of the Rural Economy”)

Programtípus:

közösségi kezdeményezés

Célterületek:

A Leader+ három cselekvés köré épül:

- ▶ 1. cselekvés – támogatás az alulról építkező kezdeményezéseken alapuló, kísérleti jellegű, integrált területfejlesztési stratégiák részére
- ▶ 2. cselekvés – a vidéki térségek közötti együttműködés támogatása
- ▶ 3. cselekvés – hálózatépítés.

Kiemelt stratégiai témák:

A Leader+ számára a Bizottság által kijelölt kiemelt témák a következők:

- ▶ a természeti és kulturális erőforrások lehető legjobb kiaknázása, beleértve a tájak értékének növelését is;
- ▶ az életminőség javítása a vidéki térségekben;
- ▶ a helyi termékek értékének növelése, különösen a kistermelői egységek piacra jutásának együttes cselekvéseken keresztül történő megkönnyítése által és;
- ▶ új know-how és új technológiák alkalmazása a vidéki térségek termékeinek és szolgáltatásainak versenyképesebbé tétele érdekében.

Kedvezményezették és támogatható projektek:

A Leader+ keretében nyújtható pénzügyi támogatást az állami, magán- és nonprofit szférából a területeiken helyi fejlesztési programok végrehajtása érdekében szerveződő partnerségek, helyi akciócsoportok (HACS-ok) vehetik igénybe. A Leader+ a vidéki szereplők számára saját régiójuk hosszú távú lehetőségeinek felméréséhez kíván támogatást nyújtani. A program a fenntartható fejlődésre, valamint a nemzeti és transznacionális együttműködésre irányuló integrált, kimagasló minőségű és eredeti stratégiák megvalósítását támogatja. Annak érdekében, hogy a közösségi erőforrásokat a legigéretesebb helyi stratégiákra összpontosíthassa, illetve azok kibontakozását a lehető legnagyobb mértékben elősegíthesse, csak korlátozott számú, szelektív megközelítés alkalmazásával kiválasztott vidéki térséget részesít finanszírozásban. A kiválasztás nyílt és szigorúan szabályozott eljárás szerint zajlik.

Az egyes helyi fejlesztési programokon belül a helyi stratégiába illeszkedő, önálló projektek finanszírozhatók. Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap (EMOGA), az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) keretében támogatónak minősülő projektek mindegyike támogatható a Leader+ programban.

A helyi akciócsoportok döntéshozatali szintjén a gazdasági és szociális partnereknek és szövetségeknek a helyi partnerségben legalább 50%-os arányban kell jelen lenniük.

A programozási időszak tartama:

2000–06.

Közösségi támogatás:

A programok teljes költségvetése 5046,5 millió EUR, amelyből 2106,3 millió (a féldős indexálás után 2143,5 millió) EUR összeget az EMOGA Orientációs Részlege finanszíroz, a fennmaradó rész állami és magán-hozzájárulás.

DOI 10.2762/27183

ISBN 978-927907254-3

9 789279 072543

Kiadóhivatal
Publications.europa.eu